

Městská knihovna v Praze

Arthur
Conan
Doyle

Údolí
strachu

PRAHA 2012

Půjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

Fpřístupujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

Pořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Znění tohoto textu vychází z díla Údolí strachu tak, jak bylo vydáno v nakladatelství Mladá fronta v roce 1974 (DOYLE, Artur Conan. *Údolí strachu*. Pes Baskervillský přeložil František Gel, Údolí strachu přeložil Jan Zábrana; [il. Josef Hochman]. 1. vyd. Praha : Mladá fronta, 1974. 330 s. Máj, sv. 224; Příběhy Sherlocka Holmese, sv. 4).

Z důvodu omezení zákonem č. 121/200 Sb. (autorský zákon) byl z této elektronické kopie vyjmut překlad díla *Pes baskervillský*.

Elektronické publikování příběhů Sherlocka Holmese je společným projektem Městské knihovny v Praze a www.digiBooks.cz.

Text díla (Arthur Conan Doyle: Údolí strachu), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), není vázán autorskými právy.

Citační záznam této e-knihy:

DOYLE, Arthur Conan. *Údolí strachu* [online]. Přel. J. Zábrana. V MKP 1. vyd. Praha : Městská knihovna v Praze, 2012 [aktuální datum citace e-knihy – př. cit. rrrr-mm-dd]. Dostupné z WWW: <http://web2.mlp.cz/koweb/00/03/34/76/87/udoli_strachu.pdf>

.

Vydání (obálka, grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.1 z 10. 1. 2012 (typografická úprava textu).

OBSAH

PES BASKERVILLSKÝ.....	6
ÚDOLÍ STRACHU	7
ČÁST I - TRAGÉDIE V BIRLSTONU.....	7
KAPITOLA I - VAROVÁNÍ	7
KAPITOLA II - ÚVAHY SHERLOCKA HOLMESE.....	16
KAPITOLA III - TRAGÉDIE V BIRLSTONU.....	25
KAPITOLA IV - V TEMNOTĚ	35
KAPITOLA V - POSTAVY DRAMATU.....	47
KAPITOLA VI - SVĚTLO ROZBŘESKU.....	59
KAPITOLA VII - ROZŘEŠENÍ	72
ČÁST II - BRAKÝŘI	88
KAPITOLA I - MLADÍK.....	88
KAPITOLA II - VELMISTR.....	97
KAPITOLA III - LÓŽE 341 VE VERMISSE.....	114
KAPITOLA IV - ÚDOLÍ STRACHU	129
KAPITOLA V - NEJTEMNĚJŠÍ HODINA.....	140
KAPITOLA VI - NEBEZPEČÍ	153
KAPITOLA VII - BIRDY EDWARDS V PASTI	164
EPILOG	175

Pes baskervillský

Text díla nelze šířit z důvodu ochrany autorských práv podle zákona č. 121/200 Sb. (autorský zákon).

Údolí strachu

ČÁST I - Tragédie v Birlstonu

KAPITOLA I - VAROVÁNÍ

„Skoro bych myslel -“ řekl jsem.

„Tak proč nemyslíte?“ poznamenal Sherlock Holmes nedočkavě.

Mám za to, že má trpělivost je téměř nevyčerpatelná, ale přiznám, že mě to sardonické přerušení znechutilo.

„Vážně, Holmesi,“ řekl jsem nerudně, „vy umíte jít někdy člověku na nervy.“

On však byl příliš pohroužen do vlastních myšlenek, než aby mi na můj protest okamžitě odpověděl. Podpíral si hlavu rukou - netknutá snídaně stála před ním - a upřeně zíral na kousek papíru, který právě vylovil z obálky. Potom vzal do ruky obálku, přidržel ji proti světlu a velice pečlivě prozkoumal její povrch i trojúhelníkovou chlopeň.

„Tohle je Porlockovo písmo,“ řekl zamyšleně. „Nepochybně to je Porlockovo písmo, ačkoli jsem je zatím viděl jen dvakrát. To řecké ‚e‘ s tou zvláštní ozdůbkou nahoře je typické. Jestli ale je to od Porlocka, musí jít o něco mimořádně závažného.“

Říkal to spíš sám sobě než mně, ale má rozmrzelost se rozplynula v zájmu, který ve mně vzbudila jeho slova.

„Kdo to je, ten Porlock?“ zeptal jsem se.

„Porlock je nom de plume, Watson, pouhá identifikační značka, ale za ní se skrývá velice protřelá a nepolapitelná osoba. V předchozím dopise mi nepokrytě sdělil, že to není jeho pravé jméno, a zrazoval mě od pokusu vypátrat ho kdy mezi hemžícími se milióny obyvatel tohoto velkoměsta. Porlock není významný sám o sobě, ale kvůli velkému muži, s nímž je ve spojení. Představte si makrelu vedle žraloka, šakala vedle lva - prostě něco

bezvýznamného ve společnosti něčeho hrozivého. A nejen hrozivého, Watson, i zlověstného - krajně zlověstného. Tím také se dostává do sféry mého zájmu. Slyšel jste mě, když jsem vyprávěl o profesoru Moriartym?“

„O tom slavném zločinci, pracujícím na vědeckých základech, který je mezi darebáky právě tak slavný jako -“

„Musím se červenat, Watson,“ zabručel Holmes pohoršeným hlasem.

„Chtěl jsem říct - ‚jako je neznámý veřejnosti‘.“

„Zásah - bezpečný zásah!“ zvolal Halmes. „Začíná se a vás projevovat nečekaný smysl pro jistý druh bodrého humoru, před nímž se musím mít na pozoru, Watson. Když ale nazýváte Moriartyho zločincem, dopouštíte se v očích zákona urážky na cti, a v tom právě je ten půvab a nádhera. Největší intrikán všech dob, organizátor kdejakého ďábelského kousku, mozek, který řídí podsvětí - mozek, který je s to vážně ovlivnit osudy celých národů - to je Moriarty. Je ale tak povznesen nad každé běžné podezření, tak imunní vůči jakékoli kritice - tak obdivuhodně zločiny organizuje a zároveň sám sebe kryje, že už jen pro těch pár slov, která jste vyslovil; mohl by vás pohnat před soud a žádat vaši celoroční penzi jako odškodné za nactiutrhaní. Cožpak není váženým autorem knihy Dynamika asteroida, která se povznáší do tak éterických výšin čiré matematiky, že se údajně nenašel člověk, jenž by o ní byl s to napsat do odborného tisku kritiku? Což je možné takového člověka očernit? Doktor s nevymáchanou pusou a zlovolně pomlouvaný profesor - to by byly role, v nichž byste stanuli před veřejností. Ten člověk je génius, Watson. Jestli mě ale nepřipraví o život darebáci menšího kalibru, přijde den, kdy s Moriartym změříme své síly.“

„Kéž bych byl při tom!“ zvolal jsem oddaně. „Mluvil jste ale o tom Porlockovi.“

„Ach ano - takzvaný Porlock je jeden článek v řetězu, a dost vzdálený od toho hlavního. Mezi námi řečeno, Porlock není zrovna

tím nejpevnějším článkem. Pokud jsem si to mohl ověřit, je vlastně jediným slabým místem v celém řetězu.“

„Každý řetěz je ale silný jen tak jako jeho nejslabší článek.“

„Přesně tak, milý Watsoně. Proto také je Porlock mimořádně důležitý. Vede ho jakási napůl podvědomá touha po spravedlnosti, kterou občas promyšleně povzbudím nějakou tou desetilibrovou bankovkou, poslanou postranními cestíčkami, a tak se stalo, že už mi jednou či dvakrát poskytl cennou informaci - neobyčejně cennou proto, že zločinu předchází a umožňuje mu zabránit, nejen ho potrestat. Nepochybuji, že kdybychom k ní měli šifru, zjistili bychom, že i tahle zpráva je podobného druhu.“

A Holmes znova narovnal papír na nepoužitém talíři. Vstal jsem, naklonil jsem se nad ním a upřel jsem oči na prapodivný text:

534 II 13 127 36 31 4 17 21 41

DOUGLAS 109 293 5 37 BIRLSTONE

26 BIRLSTONE 9 127 171

„Jak tomu rozumíte, Holmesi?“

„Jde zřejmě o pokus sdělit nám tajnou informaci.“

„K čemu ale je dobrá šifrovaná zpráva, když neznáme šifru?“

„V tomhle případě k ničemu.“

„Proč říkáte ‚v tomhle případě‘?“

„Poněvadž je spousta šifer, které dokážu přečíst stejně hladce jako zkratky ve společenských rubrikách denních listů. Takové primitivní hříčky bystří rozum a neunaví ho. Tohle je ale něco jiného. Šifra zřejmě odkazuje ke slovům na stránce nějaké knihy. Dokud se nedovím, o kterou stránku a o jakou knihu jde, jsem bezmocný.“

„Proč je tam ale to ‚Douglas‘ a ‚Birlstone‘?“

„Zřejmě proto, že ta dvě slova se na zmíněné stránce nevyskytují.“

„Proč tedy tu knihu neurčil?“

„Vaše vrozená vychytralost, milý Watsoně, ten důvtip, který je vám vlastní a přináší takové potěšení vašim přátelům, by vám jistě nikdy nedovolil vložit šifru do jedné obálky se zprávou. Kdyby se

dopis někam zatoulal, byl byste zničen. Takhle by ale musely padnout do nepovolaných rukou dvě obálky, aby mohlo dojít k maléru. Druhá roznáška pošty se dnes nějak opozdila a velice bych se divil, kdyby nám nepřinesli buď další dopis na vysvětlenou, nebo, což je pravděpodobnější, rovnou tu knihu, na kterou se ta čísla odvolávají.“

Holmesův odhad se potvrdil za pár minut, kdy se objevil doručovatel Billy s očekávaným dopisem.

„Totéž písmo,“ poznamenal Holmes, když otvíral obálku, „a dokonce je tu i podpis,“ dodal rozjásaně, když dopis rozevřel. „Pojďte, s tímhle se dostaneme o kousek dál, Watsoně.“

Sotva však přelétl obsah dopisu, svraštil obočí.

„Hrome, to je tedy zklamání! Obávám se, Watsoně, že jsme si dělali přehnané naděje. Doufám, že z toho ten Porlock vyjde se zdravou kůží.“

Vážený pane Holmesi, píše, nemohu už v té věci pokračovat. Je to příliš nebezpečné. Podezírám mě. Je mi jasné, že mě podezírám. Přišel ke mně zcela nečekaně, právě když jsem napsal na tuto obálku adresu s úmyslem poslat vám klíč k šifře. Stačil jsem ji ale schovat. Kdyby ji byl uviděl, zle by se mi bylo vedlo. Vyčetl jsem mu však z očí, že mě podezírám. Spalte, prosím, tu šifrovanou zprávu, poněvadž teď už vám stejně nemůže nijak prospět. - Fred Porlock.

Holmes chvíli seděl, mačkal dopis mezi prsty, mračil se a zíral do ohně.

„Koneckonců,“ řekl posléze, „možná že vůbec o nic nešlo. Mohlo to být jen jeho špatné svědomí. Ví sám o sobě, že je zrádce, a tak se mu zdálo, že čte v očích toho druhého obžalobu.“

„Předpokládám, že ten druhý byl profesor Moriarty, ne?“

„Samozřejmě. Když někdo z té společnosti řekne ‚on‘, můžete si být jistý, koho tím myslí. Pro všechny existuje jen jediný ‚on‘, který jím vládne.“

„Co ale může udělat?“

„Hm! To je široká otázka. Když má člověk proti sobě jeden z nejlepších mozků v Evropě, podporovaný navíc všemi temnými

silami, jsou ty možnosti nekonečné. Tak či onak, náš přítel Porlock je zřejmě strachy bez sebe. Porovnejte si laskavě písmo dopisu s písmem na obálce, kterou nadepsal, jak nám sděluje, ještě před tou zlověstnou návštěvou. Jedno je jasné a pevné; druhé sotva čitelné.“

„Proč pak ale vůbec psal? Proč to radši celé nenechal plavat?“

„Poněvadž má strach, že bych po něm v tom případě mohl začít pátrat a dostat ho tak do nějakých nepříjemností.“

„To jistě,“ řekl jsem. „Ovšem,“ - vzal jsem do ruky původní šifrovanou zprávu a sklonil se nad ní - „je to opravdu k vzteku, když pomyslím, že tenhle kousek papíru možná skrývá důležité tajemství a že není v lidských silách přijít mu na kloub.“

Sherlock Holmes odstrčil snídani, které se ani nedotkl, a zapálil si ne právě libovonnou dýmku - nerozlučnou společnici jeho nejhlubších meditací.

„Kdoví,“ řekl, zvrátil se do křesla a zahleděl se na strop, - „možná že tu existují jisté body, které unikly vašemu machiavelistickému intelektu. Zvažme ten problém z čistě rozumového hlediska. Ten člověk se odvolává na nějakou knihu; z toho můžeme vyjít.“

„To je poněkud mlhavé východisko.“

„Zkusme tedy, zda bychom je nedokázali upřesnit. Když se na to jaksepatří soustředím, nezdá se mi to tak docela beznadějně. Jaké bližší údaje o té knize máme?“

„Žádné.“

„No - tak špatně na tom přece jen zas nejsme. Šifrovaná zpráva začíná vysokým číslem 534, ne? Můžeme tedy přijmout pracovní hypotézu, že číslo 534 označuje stránku, na kterou se šifra odvolává. V tom okamžiku už víme, že jde o nějakou velkou knihu, což znamená jistý úspěch. Jaké další údaje o charakteru té velké knihy máme? Následující značka je II. Jak si ji vysvětlujete, Watsone?“

„Druhá kapitola - nepochybně.“

„To sotva, Watsone. Jistě se mnou budete souhlasit, že když máme číslo stránky, není už kapitola důležitá. A také, že kdyby

stránka 534 byla teprve v druhé kapitole, musela by být první kapitola věru nesnesitelně dlouhá.“

„Pak to je sloupec!“ zvolal jsem.

„Výtečně, Watsoně! Dnes po ránu váš duch opravdu jiskří. Jestli to není sloupec, musel bych se moc a moc mýlit. Takže, jak vidíte, začíná se před námi vynořovat velká kniha, tištěná ve dvou sloupcích, které jsou oba značně dlouhé, poněvadž jedno z těch slov má v našem dokumentu číslo 293. Vyčerpali jsme už všechny možnosti, které nám rozum může poskytnout?“

„Obávám se, že ano.“

„Zcela jistě krivdíte sám sobě. Jen ještě jediný záblesk důvtipu, Watsoně. Jediný zážeh mozkové energie! Kdyby šlo o nějakou výjimečnou knihu, byl by mi ji poslal. Jenomže on měl v úmyslu poslat mi klíč v téhle obálce - než byl jeho plán zmařen. V dopise to přece říká. Což naznačuje, že jde o běžnou knihu, o níž se domnívá, že si ji mohu snadno opatřit. On tu knihu má a domníval se, že já ji budu mít také. Jde o velice běžnou knihu Watsoně.“

„To zní jistě přesvědčivě, když to takhle říkáte.“

„Zúžili jsme tedy pole pátrání na velkou knihu, tištěnou ve dvou sloupcích a běžně používanou.“

„Bible!“ zvolal jsem vítězoslavně.

„Dobře, Watsoně, dobře! Ale ne zas tak docela dobře, když dovolíte. I kdybych to sám pro sebe pokládal za kompliment, sotva bych mohl uvést knihu, o níž je méně pravděpodobné, že ji má jeden z Moriartyho kumpánů stále po ruce. Kromě toho Písmo svaté existuje v tolika vydáních, že stěží může předpokládat, že dva exempláře mají stejné stránkování. Tady jde zřejmě o nějakou přísně standardní knihu. Ví s jistotou, že jeho stránka 534 bude přesně totožná s mou stránkou 534.“

„Takovou podmínku ale splňuje jen velmi málo knih.“

„Správně. A to je právě naše spása. Naše pátrání se zužuje na standardní knihy, o nichž lze předpokládat, že je má každý.“

„Bradshawův jízdní řád!“

„To naráží má jistě potíže, Watstone. Slovník Bradshawova jízdního řádu je sice jadrný a výstižný, ale přece jen omezený. Výběr slov by sotva posloužil k zaslání zprávy obecného charakteru. Bradshawův jízdní řád vyloučíme. A obávám se, že slovník je nepřipustný z téhož důvodu. Co tedy zbývá?“

„Nějaká ročenka.“

„Znamenitě, Watstone! Musel bych se moc mýlit, jestli jste netrefil do černého. Ročenka! Uvažme, jak by našim předpokladům odpovídala Whitakerova ročenka. Je všeobecně rozšířená, každý ji vlastní. Má i potřebný počet stránek. Je vytištěna dvousloupcovou sazbou. Její původní slovník byl sice velmi rezervovaný, ale v poslední době, jestli mě nemýlí paměť, je téměř užvaněná.“ Zvedl svazek ročenky z psacího stolu. „Tady máme stránku 534, druhý sloupec. Značná část textu, jak vidím, je věnována obchodu s Britskou Indií a jejím přírodním zdrojům. Poznamenávejte si slova, Watstone. Číslo třináct je ‚Mahratta‘. To bohužel není příliš povzbudivý začátek. Číslo 127 jest ‚vláda‘, což dává aspoň nějaký smysl, i když se to jaksi netýká ani nás, ani profesora Moriartyho. Zkusme to dál. Co dělá mahrattská vláda? Běda, další slovo je ‚štetiny‘. Jsme v koncích, můj milý Watstone! S tím se dál neheme.“ Říkal to žertovným tónem, ale stažená hustá obočí prozrazovala jeho zklamání a podráždění. Seděl jsem bezradný a celý nešťastný; civěl jsem do ohně. Dlouhé ticho pojednou přerušil Holmesův výkřik. Vrhel se ke skříni, odkud vylovil jiný svazek ve žlutých deskách.

„Náš trest za to, že jsme příliš pořádní, Watstone,“ zvolal. „Nejsme tak liknaví jako většina lidí a za to se zpravidla pyká. Poněvadž je dnes sedmého ledna, máme už zcela řádně na stole novou ročenku, ale je víc než pravděpodobné, že Porlock psal svou zprávu ještě podle staré. Jistě by nám to byl sdělil, kdyby byl napsal očekávaný dopis na vysvětlenou. Podívejme se, co máme na stránce 534 tady. Číslo třináct zní ‚hrozí‘, což se zdá mnohem slibnější. Číslo 127 zní: ‚velké‘ - Hrozí velké,“ Holmesovi svítily oči vzrušením a ohýbal tenké, nervózní prsty, když počítal slova, „nebezpečí“. Ha! Ha! Báječné! Pište to, Watstone. ‚Hrozí velké nebezpečí‘ - může -

nastat - třeba - velmi - brzo.' Pak tu máme jméno ‚Douglas‘ - ‚bohatý - venkovský - teď - v - Birlstone - zámek - Birlstone - důvěřovat - je - naléhavé.' Tak co, Watsone? Co řeknete o čistě rozumovém hledisku a plodech, které přináší? Kdyby zelinář prodával něco jako vavřínové věnce, hned bych si k němu Billyho pro jeden poslal.“

Zíral jsem na zvláštní zprávu, kterou jsem nadrápal na koleně na kus papíru, jak ji Holmes luštil.

„Vyjadřuje se prapodivně nesouvisle!“ řekl jsem.

„Naopak, počínal si překvapivě dobře,“ řekl Holmes. „Když hledáte v jediném sloupci slova, jimiž byste vyjádřil to, co chcete říct, sotva můžete čekat, že tam najdete všechno, co potřebujete. V leccems se musíte spolehnout na důvtip adresáta. Smysl je ale naprosto jasný. Někaké darebáctví se chystá proti nějakému Douglasovi, ať už to je kdokoli, který jakožto bohatý venkovský gentleman bydlí na uvedené adrese. Porlock věří - ‚důvěřovat‘ bylo nejpodobnější slovo, které dokázal najít místo ‚věřím‘ nebo ‚věřit‘ - že to je naléhavé. Tak vypadá náš výsledek. A je to opravdu pěkná ukázka kvalifikované analýzy.“

Holmes prožíval nad každým svým lepším výkonem nesobeckou radost pravého umělce a stejně upřímně ho mrzelo, když nedosáhl vysoké úrovně, o kterou usiloval. Ještě se lišácky usmíval nad svým úspěchem, když Billy otevřel dveře dokořán a uvedl do pokoje inspektora MacDonalda ze Scotland Yardu.

Bylo to v prvních dnech posledního roku let osmdesátých, kdy Alec MacDonald měl ještě velice daleko k proslulosti a slávě, jaké se těší teď. Byl to mladý, ale důvěryhodný člen sboru detektivů a vyznamenal se už v několika případech, které mu byly svěřeny. Jeho vysoká, kostnatá postava prozrazovala neobyčejnou fyzickou sílu, zatímco velká lebka a zapadlé zářivé oči svědčily neméně jasně o bystré inteligenci, která jiskřila zpod hustých obočí. Byl to zamlklý, puntičkářský člověk, věčně trochu nabručený a hovořil se silným aberdeenským přízvukem. Holmes mu během jeho kariéry už dvakrát dopomohl k úspěchu a jedinou odměnou mu za to bylo intelektuální potěšení z rozřešeného problému. Z toho důvodu cítil

Skot ke svému amatérskému kolegovi velkou náklonnost a úctu, která se projevovala v upřímnosti, s níž se při každé nesnázě uchýlil k Holmesovi o radu. Prostřednost neuznává nic než sebe, ale talent hned pozná génia a MacDonald měl ke své profesi dostatečný talent, aby mu nepřipadalo ponížující vyhledat pomoc člověka, který jak svými schopnostmi, tak zkušenostmi neměl v celé Evropě sobě rovného. Holmes neuzavíral přátelství snadno, ale velkého Skota dobře snášel a usmál se, když ho spatřil.

„Vidím, že jste ranní ptáče, pane Macu,“ řekl. „Přeji vám mnoho štěstí s tím, co vás trápí. Obávám se, že váš příchod znamená, že není někde něco v pořádku.“

„Kdybyste řekl ‚doufám‘ místo ‚obávám se‘, bylo by to myslím blíž pravdě, pane Holmesi,“ odpověděl inspektor se zasvěceným úsměvem. „Nu, dobrý doušek vyžene z člověka tu ranní prokřehlost. Ne, kouřit nebudu, děkuji vám. Musím se vydat na cestu - první hodiny každého případu jsou nejcennější, což víte sám nejlíp. Ale - ale - -“

Inspektor se pojednou zarazil a s výrazem naprostého údivu se zadíval na papír ležící na stole. Byl to ten list, na který jsem nadrápal hádankovitou zprávu.

„Douglas!“ zakoktal. „Birlstone! Co to má znamenat, pane Holmesi? No ne, to jsou hotové čary a kouzla. Kde jste proboha k těm jménům přišel?“

„Je to šifrovaná zpráva, kterou jsem s pomocí doktora Watsona rozluštil. Není s těmi jmény něco v pořádku?“

Inspektor na nás zíral v nevýslovném úžasu.

„On totiž,“ řekl, „ten pan Douglas ze zámku Biristone byl dnes ráno strašným způsobem zavražděn.“

KAPITOLA II - ÚVAHY SHERLOCKA HOLMESE

Byl to jeden z těch dramatických okamžiků, pro které můj přítel žil. Přeháněl bych, kdybych řekl, že ho ta překvapující zpráva šokovala či vzrušila. V jeho prazvláštní povaze nebyl sice ani stín krutosti, ale spousty silných dojmů nepochybně přispěly k jisté okoralosti jeho citů. To však platilo výhradně o citech, neboť jeho intelekt zůstával mimořádně bystrý. Nebyl na něm vidět ani náznak hrůzy, kterou jsem při tom stručném prohlášení pocítil já, spíš se v jeho tváři objevil klidný a zaujatý výraz chemika, který přihlíží, jak se v přesyceném roztoku tvoří krystaly.

„Pozoruhodné!“ prohlásil. „Vskutku pozoruhodné!“

„Zdá se, že vás to nepřekvapilo.“

„Zajímá mě to, pane Macu, ale překvapuje sotva. Proč by mě to mělo překvapit? Dostanu anonymní sdělení z pramene, který pokládám za důležitý, a tato zpráva obsahuje varování, že jistě osobě hrozí nebezpečí. Během hodiny se dovím, že to nebezpečí se už proměnilo ve skutek a že ta osoba už nežije. Zajímá mě to, ale jak jste poznamenal, nepřekvapuje.“

V několika krátkých větách vysvětlil inspektorovi všechna fakta, týkající se dopisu a šifry. MacDonald seděl s bradou v dlaních a mohutná plavá obočí se mu zježila jak rezavé křoví.

„Odjíždím ještě dnes ráno do Birlstonu,“ řekl. „Přišel jsem se vás zeptat, zda nechcete jet se mnou - vy a tady váš přítel. Ale podle toho, co říkáte, mohl byste možná být užitečnější v Londýně.“

„Ani se mi nezdá,“ řekl Holmes.

„Hromské dílo, pane Holmesi!“ zvolal inspektor. „Za dva tři dny budou všechny noviny plné birlstonské záhady - ale jaká to je záhada, když je v Londýně člověk, který ten zločin předpověděl dřív, než se stal? Stačí jen toho člověka dopadnout a ostatní přijde samo.“

„O tom není pochyb, pane Macu. Jak ale hodláte dopadnout člověka, který si říká Porlock?“

MacDonald obrátil dopis, jenž mu Holmes podal.

„Na poštu byl dán v Camberwellu - to nám bohužel moc nepomůže. Jméno je falešné, jak říkáte. Mnoho vodítek nemáme, to tedy je pravda. Neříkal jste, že jste mu poslal peníze?“

„Dvakrát.“

„A jak?“

„V bankovkách na camberwellský poštovní úřad.“

„A nikdy jste se nesnažil zjistit, kdo si pro ně přišel?“

„Ne.“

Inspektor vypadal překvapeně a trochu vyjeveně.

„Proč ne?“

„Poněvadž vždycky držím slovo. Když jsem mu psal prvně, slíbil jsem mu, že se nebudu pokoušet ho vypátrat.“

„Myslíte, že za ním stojí někdo jiný?“

„Vím to.“

„Ten profesor, o kterém jste se přede mnou zmínil?“

„Ovšem.“

Inspektor MacDonald se usmál a oční víčka se mu zachvěla, když pohlédl na mě.

„Nechci před vámi tajit, pane Holmesi, že u nás ve vyšetřovacím oddělení si myslíme, že vám ten profesor tak trochu straší v hlavě. Sám jsem v té věci podnikl jisté pátrání. Zdá se, že je to velice vážený, vzdělaný a schopný člověk.“

„Těší mě, že jste dospěl aspoň k uznání jeho schopností.“

„Ty přece přímo bijí do očí. Když jsem slyšel váš názor, umínil jsem si, že ho navštívím. Popovídali jsme si spolu o zatměních - nevím už ani, jak přišla řeč právě na tohle téma - ale hned měl po ruce malý reflektor a glóbus a za chvíli mi to všechno vysvětlil. Půjčil mi o tom knihu, ale přiznám se, že pro mne byla trochu moc těžká, ačkoli se mi v Aberdeenu dostalo přiměřeného vzdělání. Byl by z něho velkolepý ministr - s tou vyzáblou tváří, šedými vlasy a slavnostním způsobem řeči. Když mi při loučení položil ruku na rameno, bylo to jako otcovské požehnání, když člověk odchází do mrazivého, krutého světa.“

Holmes se rozchechtal a zamnul si ruce.

„Ohromné!“ řekl. „To je ohromné! Povězte mi, milý příteli MacDonalde, zda se ten příjemný a dojemný hovor odehrál v profesorově pracovně. Nemýlím se?“

„Ano, v pracovně.“

„Pěkný pokoj, co?“

„Velice pěkný - skutečně krásný, pane Holmesi.“

„Seděl jste před jeho psacím stolem?“

„Právě tam.“

„A slunce vám svítilo do očí, kdežto on měl tvář ve stínu?“

„Totiž - bylo to večer, ale vzpomínám si, že lampa byla natočena tak, že mi svítila do tváře.“

„To je možné. Nevšiml jste si náhodou obrazu, který visel profesorovi nad hlavou?“

„Mně hned tak něco neujde, pane Holmesi. To jsem se možná naučil od vás. Ano, viděl jsem ten obraz - je na něm mladá žena s hlavou složenou na rukou a hledí jakoby úkosem.“

„Maloval jej Jean Baptiste Greuze.“

Inspektor se snažil předstírat, že ho to zajímá.

„Jean Baptisté Greuze,“ pokračoval Holmes, dal konečky prstů k sobě a pohodlně se zvrátil do křesla, „byl francouzský malíř, který dosáhl vrcholu slávy v letech 1750 až 1800. Mám samozřejmě na mysli jeho tvůrčí kariéru. Moderní kritika víc než potvrdila vysoké mínění, které o něm měli jeho současníci.“

Inspektorovy oči zneprítomněly.

„Neměli bychom spíš - -“ řekl.

„Vždyť to právě děláme,“ přerušil ho Holmes. „Všechno, co vám říkám, přímo a závažně souvisí s tím, co jste nazval birlstonskou záhadou. De facto by se to dalo označit za ústřední bod celé té záhady.“

MacDonald se maličko usmál a prosebně na mne pohlédl.

„Vaše myšlenky se pro mne pohybují trochu moc rychle, pane Holmesi. Vynecháte jeden či dva články a já tu mezeru nedokážu

přeskočit. Jaká proboha může být souvislost mezi tím mrtvým malířem a birlstonskou aférou?“

„Detektivovi bývají užitečné znalosti všeho druhu,“ poznamenal Holmes. „Dokonce i triviální fakt, že v roce 1865 byl v dražbě u Portalise prodán Greuzův obraz ‚La jeune fille á l’agneau‘ za rovné čtyři tisíce liber, mohl by ve vaši mysli vyvolat celý řetěz úvah.“ Bylo jasné, že se tak stalo. Inspektor teď projevil upřímný zájem.

„Ještě vám snad mohu připomenout,“ pokračoval Holmes, „že výši profesorova příjmu jsem si ověřil v několika důvěryhodných informačních příručkách. Vydělává sedm set liber ročně.“

„Jak ale potom mohl koupit - -“

„To je právě ono. Kde na ten obraz vzal?“

„Hm, to je pozoruhodné,“ řekl inspektor zamyšleně. „Jen pokračujte, prosím, pane Holmesi. Tohle přímo zbožňuji. Moc se mi to zamlouvá.“

Holmes se usmál. Nelíčený obdiv ho vždy potěšil, což je pro pravého umělce charakteristické.

„A co vaše cesta do Birlstonu?“ zeptal se.

„Máme ještě čas,“ řekl inspektor a pohlédl na hodinky. „Před domem na mě čeká drožka a na nádraží Victoria budeme za necelých dvacet minut. Vraťme se ale k tomu obrazu - mám za to, že jste mi kdysi řekl, že jste se s profesorem Moriartym nikdy nesetkal, pane Holmesi.“

„Ne, nikdy.“

„A jak tedy můžete znát jeho byt?“

„Ach, to je jiná věc. Byl jsem u něho v bytě třikrát. Dvakrát jsem na něho pod různými záminkami čekal a odešel jsem dřív, než se vrátil. A jednou - nu, o tom mohu úřednímu detektivovi sotva vykládat. Při té poslední příležitosti jsem si dovolil prohlédnout jeho papíry - s krajně neočekávaným výsledkem.“

„Našel jste něco kompromitujícího?“

„Absolutně nic. A to mě právě překvapilo. Je vám teď ale jasné, proč jsem se zmínil o tom obrazu. Ten totiž nasvědčuje, že Moriarty je velmi bohatý muž. Jak ale k tomu bohatství přišel? Není ženatý.“

Jeho mladší bratr je v západní Anglii přednostou stanice. Profesura mu vynáší sedm set liber ročně. A přitom má Greuzův obraz.“

„No a?“

„Závěr je zcela jasný.“

„Chcete říct, že má vysoké příjmy, pocházející z nějaké nelegální činnosti?“

„Přesně tak. K tomu, že si to myslím, mám ovšem ještě další důvody - tucty nepatrných nitek, které poněkud mlhavě vedou do středu pavučiny, kde nehybně číhá ten jedovatý tvor. O Greuzovi se zmiňují jen proto, poněvadž tahle věc spadá do okruhu vašeho vlastního pozorování.“

„Hm, připouštím, že to, co říkáte, je zajímavé, pane Holmesi. Ba víc než zajímavé - podivuhodné. Vysvětlete to ale trochu jasněji, můžete-li. Je to falšovatel, penězokaz, lupič? Odkud ty peníze bere?“

„Četl jste někdy o Jonathanu Wildovi?“

„To jméno mi zní nějak povědomě. Vyskytuje se v nějakém románu - ne? Detektivové z románů mi příliš neimponují - jsou to chlapíci, kteří dokáží pravé divy, ale nikdy vám nepředvedou jak. Je to jen inspirace, ve skutečnosti to chodí jinak.“

„Jonathan Wild nebyl detektiv a není z románu. Byl to mistr zločinu a žil v minulém století - kolem roku 1750.“

„V tom případě mi není k ničemu. Já jsem muž praxe.“

„Pane Macu, tou nejpraktičtější věcí, kterou byste mohl v životě udělat, bylo by na tři měsíce se někam zavřít a dvanáct hodin denně si číst v dějinách zločinu. Všechno se vrací v kruzích, i profesor Moriarty. Jonathan Wild byl skrytý mozek londýnských zločinců, jimž prodával svůj důvtip a svou organizaci za patnáctiprocentní provizi. Staré kolo se točí a stejná loukoť vždýcky znova přijde nahoru. Všechno už na světě bylo a znova bude. Povím vám o Moriartym pár věcí, které vás možná budou zajímat.“

„Dost zajímavé je už to, co jste mi zatím řekl.“

„Vím náhodou, kdo je prvním článkem jeho řetězu - a jde o řetěz, který má na jednom konci toho pobloudilého Napoleona a na druhém dobrou stovku demoralizovaných boxerů, kapsářů,

vyděračů a falešných karbaníků. Mezi těmito krajními články jsou zločiny všeho druhu. Náčelníkem jeho štábu je plukovník Sebastian Moran, stejně povznesený, hlídaný a imunní před zákonem jako on sám. Kolik myslíte, že mu platí?”

„To bych rád slyšel.“

„Šest tisíc liber ročně. Tak se platí za bystrý mozek; to je totiž americká obchodní zásada, rozumíte? Tenhle detail jsem se dověděl čistou náhodou. Je to víc, než dostává náš ministerský předseda. Z toho si můžete udělat představu, jaké má Moriarty zisky a v jakém měřítku pracuje. A ještě něco. Nedávno jsem si dal za úkol sledovat několik Moriartyho šeků - šlo o zcela obyčejné, nevinné šeky, jimiž platí účty za domácnost. Byly vystaveny na šest různých bank. Jaký dojem to na vás dělá?”

„Podivný - pochopitelně. Co z toho ale vyvozujete vy?”

„Že nechce, aby se o jeho bohatství mluvilo. Nikdo na světě nemá vědět, jaké jmění Moriarty vlastní. Nepochybují, že si otevřel aspoň dvacet bankovních kont - a hlavní majetek má podle všeho v zahraničí, buď v Deutsche Bank, nebo v Credit Lyonnais. Až budete mít někdy rok či dva volno, doporučuji vám podívat se profesoru Moriartymu důkladně na zoubek.“

Jak rozhovor pokračoval, působil na inspektora MacDonalda stále silnějším dojmem. Zaujal ho tak, že dočista zapomněl sám na sebe. Teď ho však jeho praktická skotská inteligence rázem přivedla zpátky k tomu, o čem šlo.

„To všechno může počkat,“ řekl. „Trochu jste těmi zajímavými anekdotami odbočil od hlavní věci, pane Holmesi. Ze všeho nejvíc záleží na vaší poznámce, že existuje určitá souvislost mezi profesorem a zločinem. To jste se dověděl z varování, které vám poslal ten Porlock. Nemůžeme se však dostat poněkud dál? Z praktického hlediska bychom to v této chvíli potřebovali.“

„Můžeme si udělat jistou představu o motivech vraždy. Z toho, co jste tu před chvílí řekl, domnívám se, že jde o nevysvětlitelnou nebo alespoň zatím nevysvětlenou vraždu. Budeme-li tedy nyní předpokládat, že popud k zločinu vyšel od osoby, na kterou máme

podezření, nabízejí se nám tu dva rozdílné motivy. Nejdřív bych vám snad měl říct, že Moriarty svým lidem vládne železnou rukou. Disciplína, kterou vyžaduje, je strašná. Jeho zákoník zná jen jediný trest - trest smrti. Mohli bychom proto předpokládat, že ten zavražděný - ten Douglas - jehož neodvratný osud byl jednomu z podřízených toho arcizločince předem znám - zradil nějakým způsobem svého šéfa. Byl za to vzápětí potrestán a všichni se o potrestání mají dovědět možná jen proto, aby se také začali bát o život.“

„Jistě, to je jedna možnost, pane Holmesi.“

„A druhá je ta, že Moriarty byl nucen vraždit, poněvadž to vyžadovala některá z jeho běžných machinací. Došlo k nějaké loupeži?“

„Zatím jsem o ničem neslyšel.“

„Kdyby tomu tak bylo, svědčilo by to ovšem proti první hypotéze a ve prospěch druhé. Moriartyho k tomu možná získali příslibem podílu z kořisti, nebo mu možná zaplatili předem dohodnutou částku za to, že to zařídí. Možné je obojí. Tak či onak - a může existovat ještě nějaká další možnost - řešení musíme hledat v Birlstonu. Znáám Moriartyho příliš dobře, než abych se domníval, že tu nechal něco, co by nás k němu mohlo dovést.“

„Pak tedy hurá do Birlstonu!“ zvolal MacDonald a vyskočil z křesla. „Proboha, už je později, než jsem myslel. Mohu vám dát k přípravám na cestu pouhých pět minut, pánové, víc ne.“

„To nám bohatě stačí,“ řekl Holmes a vyskočil, aby se rychle převlékl z domácího županu do kabátu. „Cestou vás, pane Macu, požádám, abyste mi laskavě pověděl všechno, co o tom víte.“

Ukázalo se však, že toto „všechno“ je tak žalostně málo, že jsme byli zklamáni. I to málo nás ale stačilo přesvědčit, že případ, který máme před sebou, zasluhuje si bedlivé pozornosti znalce Holmesova formátu. Holmes jen zářil a mnul si štíhlé ruce, když naslouchal skoupým, ale pozoruhodným podrobnostem. Měli jsme za sebou řadu týdnů vyplněných nečinností a zde konečně byl vhodný objekt pro jeho jedinečné schopnosti, které, jako každý

speciální talent, začínaly jít svému majiteli na nervy, když neměl možnost jich použít. Mozek ostrý jako břitva nečinnost otupovala a pokrývala rzí. Sherlocku Holmesovi se zaleskly oči, bledé líce mu zrudověly a celá jeho dychtivá tvář se rozzářila jakýmsi vnitřním světlem, kdykoli ho někdo požádal o pomoc. V drožce se předklonil a napjatě naslouchal MacDonaldovu stručnému vylíčení problému, který na nás čekal v Sussexu. Inspektor sám, jak nám vysvětlil, vycházel z písemného hlášení, jež mu bylo v časných ranních hodinách posláno vlakem, přivážejícím do Londýna mléko. Místní policista White Mason byl jeho osobní přítel, a proto také MacDonald dostal hlášení mnohem rychleji, než bývá ve Scotland Yardu zvykem, když je venkovští kolegové požádají o pomoc. Expert z hlavního města je zpravidla povolán teprve tehdy, když stopa už dávno není čerstvá.

Milý inspektore MacDonalde, stálo v dopise, který nám přečetl, oficiální žádost o poskytnutí vašich služeb je přiložena ve zvláštní obálce. Tenhle dopis je jenom pro vás. Zatelegrafujte mi, kterým ranním vlakem můžete do Birlstonu přijet, a budu na vás čekat nebo vám pošlu někoho naproti, kdybych snad byl příliš zaneprázdněn. Jde o případ velkého formátu. Neztrácejte, prosím, ani chvilku a vydejte se na cestu co nejdřív. Kdybyste s sebou mohl přivést pana Holmese, neváhejte, prosím, protože tohle je případ pro něho jako stvořený. Člověk by málem myslel, že celá ta věc byla naaranžována pro dramatický efekt, kdyby uprostřed všech těch kulis neležel mrtvý. Ujišťuji vás, že opravdu jde o případ velkého formátu.

„Zdá se, že váš přítel není žádný hlupák,“ poznamenal Holmes.

„To věru ne. White Mason je velice čilý muž - jsem-li kompetentní k tomu, abych to posoudil.“

„Nic víc nevíte?“

„Jen to, že nám všechny podrobnosti poví, až se sejdeme.“

„A odkud jste se tedy dověděl o panu Douglasovi a o tom, že byl strašným způsobem zavražděn?“

„To bylo v připojeném úředním hlášení. Slovo ‚strašný‘ tam samozřejmě nestálo, žádný takový úřední termín neexistuje. Bylo tam však jméno John Douglas a v hlášení se pravilo, že byl střelen do hlavy z brokovnice. Dále tam byla uvedena hodina poplachu - stalo se to v noci na dnešek, krátce před půlnocí. Hlášení ještě dodávalo, že jde zcela nepochybně o vraždu, že však zatím nikdo nebyl zatčen a celý případ že se vyznačuje některými matoucími a nezvyklými okolnostmi. To je absolutně všechno, co momentálně víme, pane Holmesi.“

„Zůstaneme tedy s vaším dovolením při tom, pane Macu. Pokušení vytvářet si předčasné teorie na základě nedostatečných údajů je kletbou naší profese. V téhle chvíli lze pokládat za jisté pouze dvě věci: velký mozek v Londýně a toho mrtvého v Sussexu. Jde o to vypátrat řetěz, který je mezi nimi.“

KAPITOLA III - TRAGÉDIE V BIRLSTONU

A teď bych chtěl na okamžik požádat o dovolení, abych směl ponechat svou bezvýznamnou osobu stranou a popsat události, k nimž došlo předtím, než jsme dorazili na místo činu - ovšem ve světle poznatků, ke kterým jsme dospěli až později. Jenom tak si čtenář může udělat vlastní názor na lidi, kteří se v případech objevují, a na zvláštní prostředí, tvořící rámec jejich osudu.

Vesnice Birlstone je malá a velice starodávná hrstka domků - napůl dřevěných - na severní hranici hrabství Sussex. Celá staletí se v ní nic nezměnilo, ale v několika posledních letech přivábil její malebný ráz a její poloha značný počet zámožných usedlíků, jejichž vily je tu a tam vidět v okolních lesích. Tyto lesy považují lidé z kraje za nejzazší výběžky velkého hvozdu zvaného Weald, který stále řídne a táhne se až ke křídové pahorkatině na severu. Ve vesnici vzniklo několik obchůdků, které chtějí vyjít vstříc zvýšenému počtu obyvatel, takže jsou jisté předpoklady k tomu, aby Birlstone zanedlouho vyrostl ze starobylé vesničky v moderní město. Je centrem rozsáhlé venkovské oblasti, neboť Tunbridge Wells, nejbližší významnější město, je až deset či dvanáct mil dál na východ, za hranicemi hrabství Kent.

Asi půl míle od městečka stojí ve starém parku, proslulém svými obrovitými buky, starobylý birlstonský zámek. Část této úctyhodné budovy pochází z dob první křižácké výpravy, kdy Hugo de Capus vystavěl nevelkou pevnost uprostřed panství, které mu daroval Rudý král. Pevnost roku 1543 vyhořela a několik očazených základních kamenů ze spáleniště použili za panování krále Jakuba, kdy na zříceninách feudálního hradu vyrostlo venkovské panské sídlo, postavené z cihel. Zámek Birlstone s mnoha štíty a malými okny, zasklenými kosočtvercovými tabulkami, zachoval se z valné části v té podobě, v jaké byl na počátku sedmnáctého století postaven. Ze dvou hradních příkopů, jimiž jej jeho někdejší, bojovně naladěný majitel obehnal, nechali však vnější vyschnout, takže nyní

sloužil mnohem skromnějšímu účelu - používali ho jako zahrady k pěstování zeleniny. Vnitřní příkop stále ještě existoval a táhl se kolem celé budovy. Byl široký asi dvanáct metrů, ale hloubka nestála za řeč. Napájel jej malý potok, který na druhém konci tekł dál, takže voda v příkopu, ačkoli kalná, nikdy nebyla pokryta žabincem nebo zkažená. Okna přízemí byla jen asi třicet centimetrů nad vodní hladinou. Jediný přístup do zámku vedl přes padací most, jehož řetězy a rumpály byly dávno zničené a rozežrané rzí. Poslední majitelé zámku jej však s charakteristickou energií dali opravit, a tak mohl být padací most zase zvedán a spouštěn, a skutečně to také každé ráno a každý večer dělali. Tímto obnovením zvyku ze starých feudálních časů měnil se zámek na noc v jakýsi ostrov a tato skutečnost přímo souvisela se záhadou, která na sebe zanedlouho obrátila pozornost celé Anglie.

Zámek byl několik let neobývaný a hrozilo už nebezpečí, že jej zub času promění v malebné zříceniny, když se jeho majiteli stali Douglasovi. Tato rodina se skládala jen ze dvou osob - Johna Douglassa a jeho manželky. Douglas byl povahově i fyzicky pozoruhodný člověk. Mohlo mu být asi padesát let, měl vrásčitou, ošlehanou tvář s vysedlými čelistmi, prokvetlý knír, mimořádně bystré šedé oči a pružnou, statnou postavu, jíž nechybělo nic z křepkosti a ráznosti mládí. Ke každému se choval bodře a přívětivě, ale v jeho způsobech bylo cosi neurvalého, co zavdávalo podnět k dojmům, že poznal život vrstev, stojících na mnohem nižší společenské úrovni než venkovská smetánka v hrabství Sussex. Přesto však, třebaže jeho kultivovanější sousedé na něho shlíželi poněkud zvědavě a rezervovaně, získal si mezi vesničany záhy značnou oblibu, neboť přispíval slušnými částkami na všechny lokální účely, zúčastňoval se všech místních kuřáckých sedánek a společenských večírků, k jejichž zdaru byl vždy ochoten přispět nějakou znamenitou písní - zpíval neobyčejně zvučným tenorem. Zdálo se, že má spoustu peněz, a říkalo se, že k nim přišel v Kalifornii, na tamějších nalezištích zlata; z jeho řeči i z řeči jeho ženy bylo jasné, že část života prožil v Americe. Dobrý dojem, který na

všechny udělal svou štedrostí a demokratickým chováním, posílila navíc ještě reputace, již si získal naprostou lhostejností vůči nebezpečí. Ačkoli byl špatný jezdec, pravidelně se objevoval na každé lovecké štvanici a snaha vyrovnat se těm nejlepším skončila pro něho několika šerednými pády s koně. Když hořela fara, vyznamenal se stejnou neohrožeností - nebál se vniknout do budovy a zachraňovat majetek ve chvíli, kdy místní hasiči se už vzdali marných pokusů a pokládali podobný čin za holou nemožnost. Tím vším si zámecký pán John Douglas získal za pouhých pět let v Birlstonu znamenitou pověst.

Právě tak byla oblíbena jeho manželka - mezi lidmi, kteří se s ní seznámili, ačkoli návštěv u cizince, který se v kraji usadil, aniž se podle anglického zvyku komu zvlášť představoval, nebylo mnoho a byly mezi nimi dlouhé intervaly. Příliš jí to nevadilo, neboť to byla žena uzavřené povahy a zdálo se, že je velice zaneprázdněna péčí o manžela a svými domácími povinnostmi. Vědělo se, že je to Angličanka a že se s Johnem Douglasem, který byl tehdy vdovcem, seznámila v Londýně. Byla to krásná, vysoká a štíhlá tmavovlasá žena, o nějakých dvacet let mladší než její manžel, ale nezdálo se, že by tento věkový rozdíl sebemeně kalil štěstí a spokojenost jejich rodinného života. Ti, kteří je znali nejlépe, povšimli si nicméně, že mezi oběma manželi přece jen nepanuje absolutní důvěra, neboť paní byla o minulosti svého muže buď velice nesdílňá, nebo, což se zdálo pravděpodobnější, sama ji příliš dobře neznala. Několika všímavým lidem také neušlo - a samozřejmě si to nenechali pro sebe - že paní Douglasová bývá občas nepřiměřeně nervózní a dává najevo přehnané znepokojení, kdykoli se nepřítomný manžel opozdí se svým návratem. V poklidné venkovské končině, kde je každý klípek vítaným osvěžením, neobešla se tato slabůstka zámecké paní bez poznámek a narostla v lidské paměti do nevídaných rozměrů, když došlo k událostem, které ji ve zpětném pohledu obdařily velice zvláštním významem.

Existoval však ještě další člověk, který s nimi bydlel pod jednou střechou, sice jen přechodně, ale jehož přítomnost v době oněch

zvláštních událostí, o nichž budu vyprávět, způsobila, že jeho jméno proniklo na veřejnost. Byl to Cecil James Barker z Hales Lodge v Hampsteadu. Vysokou a pružnou postavu Cecila Barkera na hlavní ulici v Birlstonu dobře znali, neboť byl na zámku častým a vítaným hostem. Lidé si ho všímali tím víc, že to byl jediný přítel pana Douglassa z jeho záhadné minulosti, který se v tomto novém anglickém prostředí kdy objevil. Barker sám byl zcela jistě Angličan, ale z jeho poznámek vysvítalo, že se s Douglassem seznámil v Americe a že tam byli velice důvěrnými přáteli. Zdálo se, že je to neobyčejně bohatý člověk, a bylo o něm známo, že je starý mládenec. Byl mnohem mladší než Douglas - mohlo mu být nanejvýš pětáctýřet let - vysoký, rovný, ramenatý muž s hladce vyholenou tváří profesionálního boxera, s hustým, huňatým černým obočím a panovačnými černými očima, které by mu i bez přispění svalnatých rukou dokázaly proklestit cestu nepřátelským davem. Nejezdil na koni, ani nestřílel a ukracoval si čas procházkami po starobylé vesnici s dýmkou v ústech, nebo jezdil v kočáře po půvabném okolí se svým hostitelem či v době jeho nepřítomnosti s hostitelkou, „je to příjemný a štědrý pán,“ řekl o něm jednou sluha Ames. „Do křížku bych se s ním ale dostat nechtěl, to mi věřte!“ K Douglasovi se choval srdečně a důvěrně a stejně přátelský byl i vůči jeho ženě. Toto přátelství, jak se zdálo, bylo nejednou zdrojem podráždění jejího manžela; dokonce i služebnictvo si povšimlo jeho rozmrzelosti. To tedy byla třetí osoba, která patřila k rodině v době, kdy došlo ke katastrofě. Pokud jde o ostatní obyvatele staré budovy, stačí zmínit se z velkého počtu služebnictva jen o upjatém, vážném a schopném Amesovi a paní Allenové, boubelaté a veselé osobě, která na sebe přejímala část paniných starostí o domácnost. Ostatní služebnictvo ze zámku, celkem šest osob, nemá s událostmi z noci na šestého ledna nic společného.

Bylo tři čtvrtě na dvanáct, když na malou místní policejní stanici, kde měl službu seržant Wilson ze sussexského policejního sboru, dorazilo první poplašné hlášení. Ke dveřím se přihnal velice rozčilený Cecil Barker a zuřivě začal škubat zvonkem, V zámku

došlo k strašlivé tragédii, John Douglas byl zavražděn. Tak zněla zpráva, kterou ze sebe udýchaně vychrlil. Hned se zas rozběhl zpátky do zámku, kam ho za několik minut následoval policejní seržant, který přišel na místo činu krátce po půlnoci, když předtím okamžitě zařídil, aby byly o vážné události vyrozuměny místní úřady.

Když seržant přišel na zámek, zjistil, že padací most je spuštěný, v oknech se svítí a v celé budově panuje naprostý zmatek a pozdvižení. Pobledlé služky se sběhly do haly a ve dveřích lomil rukama vyděšený sluha. Jedině Cecil Barker byl zřejmě s to ovládnout sebe i své city. Otevřel dveře, které byly od vchodu nejbližší, a kývl na seržanta, aby šel za ním. V téže chvíli přišel zároveň i doktor Wood, rázný a osvědčený praktický lékař z vesnice. Všichni tři muži společně vešli do osudné místnosti, následování přestrašeným sluhou, který za sebou rychle zavřel dveře, aby ušetřil služky děsivé podívané.

Mrtvý ležel uprostřed pokoje na zádech, s rozhozenýma rukama i nohama. Měl na sobě jen růžový domácí župan, přehozený přes noční úbor. Na bosých nohou měl soukenné trepy. Lékař k němu poklekl a posvítil si na něho přenosnou lampou, která stála na stole. Jediný pohled na oběť lékaři stačil, aby poznal, že jeho přítomnost je tu zbytečná. Muž měl příšerná zranění. Napříč přes prsa mu ležela podivná zbraň, brokovnice s hlavní upilovanou asi třicet centimetrů před kohoutky. Bylo jasné, že z ní někdo vystřelil z těsné blízkosti a že celý náboj zasáhl Douglase do obličeje - měl hlavu roztržštěnou téměř na kusy. Oba kohoutky byly svázány drátem, aby zbraň vystřelila z obou hlavní zároveň a účinek byl co nejničivější.

Venkovský policista byl celý bez sebe, zděšený nesmírnou zodpovědností, která se znenadání svalila na jeho ramena.

„Ničeho se nedotkneme, dokud neprijdou moji nadřízení,“ řekl zastřeným hlasem a s hrůzou zíral na zdemolovanou hlavu mrtvého.

„Zatím se tu s ničím nehýbalo,“ řekl Cecil Barker. „Ručím vám za to. Všechno je přesně v tom stavu, v jakém jsem to našel.“

„Kdy to bylo?“ Seržant vytáhl zápisník.

„V půl dvanácté, to vím jistě. Ještě jsem se ani nezačal svlékat a seděl jsem v ložnici u krbu, když jsem uslyšel výstřel. Nebyl příliš hlučný - zazněl spíš nějak tlumeně. Rozběhl jsem se do přízemí. Nemohlo uplynout víc jak třicet vteřin, než jsem se octl tady v pokoji.“

„Dveře byly otevřené?“

„Ano, otevřené. Chudák Douglas ležel tak, jak ho vidíte teď. Svíčka, kterou si do ložnice přinesl, hořela na stole. Lampu jsem za chvíli rozsvítil až já sám.“

„Neviděl jste nikoho?“

„Ne. Slyšel jsem, jak paní Douglasová přichází dolů po schodech za mnou, a vyběhl jsem ven, abych ji ušetřil té hrůzné podívané. Pak přišla hospodyně, paní Allenová, a odvedla ji. Potom se objevil Ames a oba jsme běželi znova do pokoje.“

„Já jsem ale docela určitě slyšel, že padací most je celou noc zdvižený.“

„Ano, byl zdvižený - než jsem ho spustil.“

„Jak tedy mohl nějaký vrah uprchnout? To je přece vyloučené. Pan Douglas se musel zastřelit sám.“

„To nás také nejdřív napadlo. Jenomže - podívejte se.“ Barker odtáhl záclonu a ukázal na dlouhé okno, zasklené kosočtvercovými tabulkami. Bylo otevřené dokořán. „A podívejte se na tohle!“ Podržel lampu níž a posvítil na krvavou skvrnu na okením parapetu, která tvarem připomínala otisk podrážky. „Někdo sem šlápl, když lezl ven oknem.“

„Chcete říct, že někdo přebrodil příkop?“

„Přesně tak.“

„Jestliže jste ale byl v místnosti pouhé půl minuty po spáchání zločinu, musel ten člověk být v té chvíli ještě ve vodě.“

„Nepochybuji o tom. Proklínám se, že mě nenapadlo přistoupit k oknu. Bylo ale zakryté záclonou, jak vidíte, a tak mě to vůbec nenapadlo. Pak jsem uslyšel kroky paní Douglasové a nemohl jsem

připustit, aby vešla do místnosti. Ta podívaná by pro ni byla příliš strašná.“

„To máte pravdu,“ řekl doktor, prohlížeje roztráštěnou hlavu a hrůznou spoušť, která ji obklopovala. „Něco takového jsem naposled viděl, když se u Birlstonu srazily vlaky.“

„Poslyšte ale,“ poznamenal policejní seržant, jehož pomalý, zdravě bukolický rozum stále ještě přemítal nad otevřeným oknem. „To je všechno moc hezké, když nám tu říkáte, že někdo uprchl oknem a přebrodil vodní příkop, ale já bych se vás rád zeptal, jak se vůbec dostal do zámku, když byl most zdvižený?“

„Och, to je právě otázka,“ řekl Barker.

„V kolik hodin byl most zdvižen?“

„Bylo skoro šest,“ řekl sluha Ames.

„Slyšel jsem,“ prohlásil seržant, „že most obvykle zvedáte při západu slunce. To by ale v téhle roční době znamenalo spíš v půl páté než v šest.“

„K paní Douglasové přišla návštěva na čaj,“ řekl Ames. „Nemohl jsem most zvednout dřív, než odešla. Potom jsem jej rumpálem sám vytáhl.“

„To tedy znamená,“ řekl seržant, „že když někdo přišel zvenčí - jestliže ovšem přišel - musel přejít po mostě před šestou a někde se tu schovávat, dokud pan Douglas po jedenácté nepřišel do pokoje.“

„Tak to je. Pan Douglas každý večer obešel celý dům, než šel spát, aby se přesvědčil, že jsou všude zhasnutá světla. Proto také přišel sem. Vrah tu čekal a zastřelil ho. Potom uprchl oknem a pušku zde nechal. Tak se to jeví mně, poněvadž jiný výklad neodpovídá faktům.“

Seržant sebral nějaký lístek, který ležel vedle mrtvého na podlaze. Inkoustem na něm byly neuměle načrtnuty iniciály V. V. a pod nimi číslo 341.

„Co je tohle?“ zeptal se a zvedl lístek do výšky.

Barker se na něj zvědavě podíval.

„Toho jsem si dřív nevšiml,“ řekl. „Musel to tady nechat vrah.“

„V.V. 341 - nemám tušení, co by to mohlo znamenat.“

Seržant obracel lístek ve velkých prstech.

„Co to je V.V.? Něčí monogram - možná. Co to tam máte, doktore Woode?“

Na koberci u krbu leželo velké, důkladné kladivo, jakého užívají řemeslníci. Cecil Barker ukázal na krabičku hřebíků s mosaznými hlavičkami, ležící na krbové římse.

„Pan Douglas včera převěšoval obrazy,“ řekl. „Viděl jsem ho stát na téhle židli a připevňovat nad ni ten velký obraz. Proto je tady kladivo.“

„Uděláme nejlíp, když je položíme na koberec, tam, kde jsme je našli,“ řekl seržant a rozpačitě se podrbal za uchem. „Bude to chtít nejlepší mozky z celého policejního sboru, abychom téhle záležitosti přišli na kloub. S tím si Londýn užije, než to bude uzavřeno.“ Potom zvedl přenosnou lampu a pomalu obešel celý pokoj. „Hleďme!“ zvolal vzrušeně a odtáhl záclonu k jedné straně. „V kolik hodin jste tyhle záclony zatahli?“

„Když jsme rozsvítili lampy,“ řekl sluha. „Krátko po čtvrté.“

„Někdo se tu docela jistě ukrýval.“ Posvítil na podlahu a v koutě se objevily zřetelné stopy zablácených bot. „Musím uznat, že tohle podporuje vaši teorii, pane Barkere. Zdá se, že ten člověk vnikl do domu po čtvrté hodině, kdy už byly záclony zataženy, a před šestou, kdy byl zvednut padací most. Vklouzl právě do tohoto pokoje proto, že to byla první místnost, kterou uviděl. Nikde jinde se tu ukrýt nemohl, a tak se příkrčil za záclonu. To všechno se zdá celkem jasné. Chtěl pravděpodobně zámek vyloupit, to byl nejspíš jeho původní záměr, ale když ho pan Douglas náhodou přistihl, zavraždil ho a uprchl.“

„Ano, tak si to vysvětluju i já,“ řekl Barker. „Poslyšte ale, neztrácíme drahocenný čas? Neměli bychom vyrazit do terénu a prohledat okolí, dřív než ten člověk zmizí nadobro?“

Seržant se na chvíli zamyslel.

„Před šestou ráno odtud nejede žádný vlak, takže po železnici uprchnout nemůže. A půjde-li s promočenýma nohama po silnici, je pravděpodobné, že ho někdo zpozoruje. Já odtud stejně nemohu

odejít, dokud mě někdo nevystřídá. Myslím ale, že byste tu měli zůstat všichni, aspoň do té doby, dokud nebude jasnější, na čem jsme.“

Doktor se chopil lampy a zblízka prohlížel mrtvolu.

„Co je tohle za značku?“ zeptal se. „Nemohla by mít nějakou souvislost se zločinem?“

Pravá paže mrtvého vyčnívala z domácího županu, obnažená až po loket. Uprostřed předloktí na ní byla zvláštní hnědá kresba, trojúhelník v kruhu, který se velice ostře a reliéfně rýsoval na kůži bledé jak sádlo.

„Vytetované to není,“ řekl doktor, zíraje na značku přes brýle. „Nikdy jsem nic podobného neviděl. Tomuhle muži kdysi vypálili cejch - takový, jakým se značuje dobytek. Co to znamená?“

„Přiznám se, že nevím,“ řekl Cecil Barker, „ale v posledních deseti letech jsem ten ... ten cejch viděl u Douglase pořád.“

„Já také,“ řekl sluha. „Všiml jsem si té značky mnohokrát, když si pán vyhrnul rukáv. Často jsem uvažoval, co to může být.“

„Pak to ale rozhodně nemá se zločinem co dělat,“ řekl seržant. „I tak je to dost divné. V tomhle případě je nějak divné všechno. Copak - co to zas máte?“

Sluha užasle vykřikl a ukázal na nataženou ruku mrtvého.

„Sebrali mu snubní prsten!“ zvolal zajíkově.

„Cože?“

„Ano, opravdu! Pán stále nosil na malíčku levé ruky jednoduchý zlatý snubní prsten. Tenhle prsten ze zrnitého zlata měl nad ním a prsten ve tvaru svinutého hada nosil na prostředníku. Zrnité zlato i had je tu, ale snubní prsten zmizel.“

„Má pravdu,“ řekl Barker.

„Říkáte, že snubní prsten byl pod tím druhým?“ zeptal se seržant.

„Ano, vždy!“

„Takže ten vrah, ať už to byl kdokoli, stáhl nejdřív prsten, o kterém říkáte, že je ze zrnitého zlata, potom snubní prsten a nakonec prsten ze zrnitého zlata znova nasadil na prst.“

„Tak je to.“

Důstojný venkovský policista potřásl hlavou.

„Mám dojem, že čím dřív se Londýn toho případu ujme, tím líp,“ řekl. „White Mason není žádný hlupák. Zatím si poradil se všemi místními případy. Bude tu co nevidět a pomůže nám s tím. Čekám ale, že se stejně budeme muset obrátit na Londýn, než to rozlouskneme. Buď jak buď, nestydím se přiznat, že tahle fuška je nad moje síly.“

KAPITOLA IV - V TEMNOTĚ

Po naléhavé výzvě birlstonského seržanta Wilsona přijel šéf sboru sussexských detektivů ve tři hodiny ráno a přivezla ho lehká bryčka, tažená udýchaným koníkem. Vlakem, odjíždějícím v pět čtyřicet, poslal hlášení do Scotland Yardu a ve dvanáct hodin na nás čekal v Birlstonu ve stanici. White Mason byl klidný, spokojeně vypadající člověk. Na sobě měl volný tvídový oblek, obličej měl zarudlý, hladce vyholený, zavalitou postavu a silné nohy, trochu do o, ozdobené kamašemi, takže působil jako malý statkář, hajný na odpočinku nebo kdokoli na světě, jenom ne jako obzvlášť vydařený exemplář venkovského kriminalisty.

„Tohle je opravdu případ velkého formátu, pane MacDonalde,“ opakoval neustále, „až se o tom dovědí novináři, budeme jich tu mít jak much. Doufám jen, že budeme s prací hotovi dřív, než nám do toho začnou strkat nos a rozdupou nám všechny stopy. Pokud si dobře vzpomínám, nic podobného jsme tu dosud neměli. Je v tom pár maličkostí, které budou zajímat speciálně vás, pane Holmesi, musel bych se moc mýlit, kdyby tomu tak nebylo. A pro vás se tu taky něco najde, doktore Watsone - než s tím budeme hotovi, budou se k tomu muset vyjádřit lékaři. Ubytujete se ve Westville Arms. Jiný hostinec tu není, ale pokud jsem slyšel, je tam čisto a útulno. Tenhle člověk vám odnese zavazadla. Tudy prosím, pánové, račte.“

Sussexský detektiv byl velice čilý a bodrý muž. Za deset minut jsme byli ubytováni a za dalších deset minut jsme už seděli v hostinské místnosti a White Mason nás zběžně seznamoval s událostmi, popsány v předchozí kapitole. MacDonald si tu a tam něco poznamenal, zatímco Holmes seděl zamyšleně s výrazem překvapení a uctivého obdivu, s jakým botanik zkoumá vzácný a drahocenný květ.

„Pozoruhodné!“ řekl, když mu byla nastíněna celá historie. „Vskutku pozoruhodné! Sotva si vzpomínám na případ, který by se vyznačoval podivnějšími okolnostmi.“

„Čekal jsem, že to řeknete, pane Holmesi,“ prohlásil White Mason s velkým potěšením. „U nás v Sussexu jdeme s dobou. Teď jsem vám tedy řekl, jak se věci měly až do chvíle, kdy jsem případ převzal od seržanta Wilsona mezi třetí a čtvrtou hodinou dnes ráno. Prohnal jsem tu starou kobyly jaksepatri, to mi věřte! Ukázalo se, že jsem ani tak spěchat nemusel, poněvadž jsem momentálně stejně nemohl nic podniknout. Všechna fakta už seržant Wilson zjistil. Prověřil jsem je a zvážil a také jsem k nim možná pár dalších připojil sám.“

„Co to bylo?“ zeptal se Holmes dychtivě.

„Nu, nejdřív jsem si pořádně prohlédl to kladivo. Byl tam doktor Wood a pomohl mi s tím. Nenašli jsme na něm nic, co by svědčilo o nějakém násilném použití. Doufal jsem, že jestli se pan Douglas kladivem bránil, mohl jím vraha poznamenat - než je upustil na koberec. Žádná skvrna na něm ale nebyla.“

„To ovšem nic nedokazuje,“ poznamenal inspektor MacDonald. „Leckoho už kladivem zabili a na kladivu nezůstala sebemenší stopa.“

„Máte pravdu. Nedokazuje to, že ho nebylo použito. Skvrny však na něm být mohly, a to by nám bylo pomohlo. Faktem zůstává, že na něm žádné nebyly. Potom jsem prozkoumal pušku. Byla nabitá srnčími broky a jak už na to poukázal seržant Wilson, kohoutky byly svázány drátem, takže když se zmáčkl zadní, vyšla rána z obou hlavní současně. Ať si tohle vylepšení vymyslel kdokoli, šlo o člověka pevně rozhodnutého zasáhnout svou obětí. Brokovnice s upilovanými hlavními je dlouhá nanejvýš šedesát centimetrů, takže ji snadno mohl schovat pod kabátem. Celé jméno výrobce na ní není, ale ve žlábků mezi hlavními jsou vyražena písmena ‚PEN‘. Zbytek jména byl upilován.“

„Velké ‚P‘ s ozdobou nahoře a ‚E‘ a ‚N‘ menší?“ zeptal se Holmes.

„Přesně tak.“

„To je značka Pennsylvania Small Arm Company - dobře známé americké firmy vyrábějící zbraně,“ řekl Holmes.

White Mason pohlédl na mého přítele asi tak, jako se dívá neznámý venkovský praktický lékař na věhlasného specialistu z Harley Street, který dokáže jediným slovem řešit obtíže, s nimiž si on sám neví rady.

„To nám neobyčejně pomůže, pane Holmesi. Určitě máte pravdu. Obdivuhodné, obdivuhodné! Nosíte v paměti jména všech výrobců pušek na světě?“

Holmes otázku odbyl mávnutím ruky.

„Určitě je to americká brokovnice,“ pokračoval White Mason. „Mám dojem, že jsem někde četl, že brokovnice s upilovanou hlavní je zbraň, které se používá v některých končinách Ameriky. Tahle myšlenka mě napadla dřív, než jsem věděl o tom jménu na hlavní. Máme tedy jistý důkaz o tom, že muž, který vnikl do zámku a zabil zámeckého pána, je Američan.“

MacDonald zavrtěl hlavou. „Poslyšte, nezdá se vám, že trochu moc pospícháte?“ řekl. „Ještě jsem neslyšel žádný důkaz, že v zámku opravdu byl nějaký cizí člověk.“

„Otevřené okno, krev na parapetu, ten podivný lístek, stopy bot v koutě, puška.“

„To všechno mohlo být naaranžováno. Pan Douglas byl Američan nebo aspoň dlouho v Americe žil. Totéž víme o panu Barkerovi. Nemusíte importovat žádného Američana zvenčí, chcete-li vysvětlit ta ‚americká‘ fakta.“

„Sluha Ames - -“

„Co je s ním? Je spolehlivý?“

„Sloužil deset let u sira Charlese Chandose - na toho můžete vzít jed. Tady je pátý rok, od chvíle, kdy Douglas zámek koupil. A říká, že takovouhle pušku v zámku nikdy neviděl.“

„Puška byla upravena tak, aby se dala ukrýt. Proto upilovali hlavně. Vejde se do každé krabice. Jak může přísahat, že taková zbraň v zámku nebyla?“

„Jistěže. On ji ale rozhodně neviděl.“

MacDonald zavrtěl tou svou paličatou skotskou hlavou. „Zatím nejsem přesvědčen, že do zámku vůbec někdo přišel,“ řekl. „Měli

byste uvá-ážit,“ aberdeenský přízvuk pronikal do jeho řeči stále víc, jak vehementně vykládal své důvody, „měli byste uvá-ážit, k čemu nás dovede předpoklad, že puška byla do zámku přinesena a že všechny ty podivné věci vykonala osoba, která přišla zvenčí. To je přece prostě nemyslitelné, pánové! Dočista to odporuje zdravému rozumu. Odvolávám se na vás, pane Holmesi, že usuzuji zcela v intencích toho, co jsme slyšeli.“

„Tak nám tedy povězte, jak se na případ díváte, pane Macu,“ řekl Holmes nejúřednějším tónem, jakého byl schopen.

„Jestliže ten člověk vůbec existuje, pak to není žádný lupič. Ten detail s prstenem a ten lístek nasvědčují, že jde o předem plánovanou vraždu z nějakého soukromého důvodu. Dobrá. Dejme tomu, že je tu muž, který se vplíží do zámku s úmyslem spáchat úkladnou vraždu. Ten muž ví, jestli ví vůbec něco, že bude mít potíže s útekem, poněvadž zámek je obehnaný vodním příkopem. Jakou zbraň si zvolí? Logicky souzeno - tu nejtíšší na světě. Pak totiž má naději, že až čin spáchá, vyklouzne rychle oknem, přebrodí příkop a pohodlně se vytratí. To je zcela pochopitelné. Lze ale pochopit, že by přišel a přinesl si s sebou tu nejhlučnější zbraň, jaká se dá sehnat, o níž musel vědět, že přivolá všechny lidi ze zámku na místo činu tak rychle, jak jen dovedou utíkat? Že by si neuvědomil, že se vši pravděpodobností bude spatřen dřív, než vodní příkop přebrodí? Dá se tomu věřit, pane Holmesi?“

„Vykládáte svou teorii velice přesvědčivě,“ odpověděl můj přítel zamyšleně. „Nutně by to však potřebovalo víc důkazů. Smím se vás zeptat, pane Masone, jestli jste se také hned podíval na druhou stranu příkopu a přesvědčil se, zda tam jsou nějaké stopy, zanechané člověkem, který vylézal z vody?“

„Žádné stopy tam nebyly, pane Holmesi. Je tam ale kamenný okraj, nedá se čekat, že by na něm něco bylo.“

„Tedy žádné stopy ani nějaké známky?“

„Ne, nic.“

„Hm! Namítal byste něco proti tomu, kdybychom se rovnou vydali do zámku, pane Masone? Možná že tam najdeme nějakou maličkost, která by nám mohla leccos napovědět.“

„Chtěl jsem vám to navrhnout, pane Holmesi, ale myslel jsem, že bude dobře zasvětit vás do všech faktů, než půjdeme. Předpokládám, že kdyby vám bylo něco nápadné - -“ White Mason se pochybovačně podíval na amatéra.

„Pracoval jsem s panem Holmesem už dřív,“ řekl inspektor MacDonald. „Ten ví, co má dělat.“

„Nebo aspoň to, co myslím, že by se dělat mělo,“ řekl Holmes s úsměvem. „Angažuji se v nějakém případě jen proto, abych pomohl spravedlnosti a policii v její práci. Jestliže jsem se někdy při pátrání s policií rozešel, pak z toho důvodu, že se dřív rozešla ona se mnou. Nikdy se nechci vyznamenat na jejich úkor. Zároveň si ale nárokuji právo pracovat po svém a oznámit výsledky své práce, kdy to uznám za vhodné. A to většinou bývá, když jsou úplné - nerad je vykládám po kouskách, pane Masone.“

„Vaše přítomnost je nám ctí a vynasnažíme se vám pomoci ze všech svých sil,“ řekl White Mason srdečně. „Pojďme, pane doktore Watsone - doufám, že se všichni jednoho dne octneme v některé vaší knize.“

Kráčeli jsme malebnou vesnickou ulicí, po obou stranách lemovanou řadami přistřižených jilmů. Hned za ní stály dva starodávné kamenné sloupy, zvětralé nepohodou a obrostlé lišejníkem, na jejichž hlavicích se vypínalo cosi beztvarého, co kdysi bývalo řvoucím erbovním lvem Capuse z Birlstonu. Pak jsme šli kousek po klikaté cestě, vroubené takovým pažitem a takovými duby, jaké lze vidět jenom na anglickém venkově; poté jsme prudce zabočili a před námi se vynořil dlouhý, nízký zámek v jakubovském slohu, postavený ze zašlých tmavočervených cihel, kolem něhož se z obou stran prostíral starodávný sad s prořezanými tisy. Když jsme přišli blíž, uviděli jsme dřevěný padací most a krásný široký příkop s tichou třpytivou vodou, lesknoucí se ve studeném zimním světle jako rtuť. Nad starým zámkem přešla tři staletí, staletí, v nichž se

lidé rodili, vraceli se domů, pořádali venkovské plesy a hony na lišku. Zdálo se divné, že teď, v pokročilém věku, vrhla na jeho ctihodné zdi stín tak neblahá a temná událost. A přece ty zvláštní střechy s věžičkami a svérázné přewislé lomenice byly neobyčejně příhodnou kulisou ponurých a hrůzných intrik. Když jsem hleděl na ta hluboko zasazená okna a dlouhý pruh temně natřeného průčelí vroubeného vodou, cítil jsem, že pro takovou tragédii by se stěží hledala lepší scéna.

„Tamhle je to okno,“ řekl White Mason, „první vpravo od padacího mostu. Je otevřené - jak je našli včera v noci.“

„Připadá mi trochu úzké na to, aby jím prošel dospělý muž.“

„Tloušťka to rozhodně nebyl. Na to bychom přišli i bez vašich dedukcí, pane Holmesi. Vy nebo já bychom jím ale prolezli docela snadno.“

Holmes přistoupil až k okraji vodního příkopu a podíval se přes něj. Pak prozkoumal kamennou hrázku a trávník, který ji lemoval.

„Mám dobré oči, pane Holmesi,“ řekl White Mason. „Nic tam není; žádná stopa, že tam někdo vystoupil z vody. Proč by měl vlastně po sobě zanechat stopy?“

„Správně. Proč vlastně? Je voda vždycky kalná?“

„Má obvykle tuhle barvu. Potok s sebou přináší bahno.“

„Jak je příkop hluboký?“

„Při krajích asi šedesát a uprostřed asi devadesát centimetrů.“

„Můžeme tedy bezpečně vyloučit možnost, že snad se ten člověk při přecházení příkopu utopil?“

„Jistě - - v tom by se neutopilo ani dítě.“

Přešli jsme padací most a dovnitř nás uvedl prapodivný vyschlý člověk, celý nějak zkřivený. Byl to sluha Ames. Chudák stařec byl bílý jako křída a třásl se rozčilením. Policista z vesnice, vysoký, upjatý a melancholický muž dosud hlídkoval v osudné místnosti. Doktor už odešel.

„Něco nového, seržante Wilsone?“ zeptal se White Mason.

„Ne, pane.“

„V tom případě můžete jít domů. Máte toho jistě po krk. Kdybychom vás potřebovali, pošleme pro vás. Sluha ale ať raději počká venku. Řekněte mu, ať upozorní pana Barkera, paní Douglasovou a hospodyni, že si s nimi možná za chvilku budeme chtít promluvit pár slov. A teď mi snad, pánové, dovolíte, abych vás nejdřív seznámil s názory, které jsem si o věci utvořil. Potom dám slovo vám.“

Ten venkovský odborník na mě udělal výborný dojem. Uměl se dobře orientovat na základě faktů a měl chladný, jasný a zdravý úsudek, s nímž mohl ve své profesi udělat kariéru. Holmes ho napjatě poslouchal bez sebemenšího náznaku netrpělivosti, kterou úřední činitel příliš často nedokázal potlačit.

„Je to sebevražda, nebo vražda - tak by měla znít naše první otázka, pánové, nemám pravdu? Kdyby šlo o sebevraždu, museli bychom uvěřit, že ten muž si nejdřív stáhl snubní prsten a schoval ho; potom přišel v županu sem dolů, našlapal v rohu za záclonou bláto, aby v nás vzbudil domněnku, že tu na něho někdo čekal, potom otevřel okno, pomazal krví - -“

„Tím se opravdu nemusíme dál zabývat,“ řekl MacDonald.

„Také si myslím. Sebevražda nepřichází v úvahu. Tady jasně došlo k vraždě. A my musíme rozhodnout, jestli ji spáchal někdo, kdo přišel zvenčí, nebo někdo z domu.“

„Poslechneme si tedy, co o tom soudíte.“

„Obě teorie přinášejí značné obtíže, a přesto jedna z nich musí být správná. Nejprve budeme předpokládat, že zločin spáchala nějaká osoba či osoby odtud ze zámku. Přilákaly zámeckého pána sem dolů v době, kdy všude panoval klid, a přesto nikdo nespál. Pak ten hrůzný čin provedly s nejpodivnější a nejhluchnější zbraní na světě, jako by chtěly dát každému na vědomost, co se tu stalo - zbraní, která nikdy dříve na zámku nebyla spatřena. Pro začátek vám to příliš pravděpodobné nepřipadá, co?“

„To věru ne.“

„Nu dobrá. Dál se všichni shodují v tom, že když vypukl poplach, neuplynula víc jak minuta, než se sem seběhl celý dům.“

Netvrdí to jenom Cecil Barker, ačkoli prohlašuje, že byl na místě první, ale i Ames a všichni ostatní. Chcete mě tedy přesvědčit, že pachatel měl čas nadělat šlápoty v koutě, otevřít okno, pošpinit parapet krví, stáhnout mrtvému z prstu snubní prsten a ještě všechno ostatní? To přece není možné!”

„Líčíte to velice jasně,“ řekl Holmes. „Jsem ochoten s vámi souhlasit.“

„Pak se tedy chtě nechtě musíme uchýlit k teorii, že to provedl někdo zvenčí. Pořád ještě stojíme před velkými obtížemi, ale přece jen už to nejsou holé nemožnosti. Vrah vnikl do domu mezi půl pátou a šestou hodinou - to jest mezi soumrakem a hodinou, kdy byl zvednut padací most. Byla tu nějaká návštěva a dveře byly otevřené; nenarazil proto na žádnou překážku. Mohl to být obyčejný lupič, nebo možná choval vůči panu Douglasovi soukromou zášť. Jelikož pan Douglas strávil většinu života v Americe a zdá se, že ta brokovnice je amerického původu, připadá mi teorie o soukromé zášti pravděpodobnější. Vklouzl do téhle místnosti, protože byla první, na kterou narazil, a schoval se za záclonou. Počkal tu až do půl dvanácté v noci. Tehdy vešel do pokoje pan Douglas. Rozmluva těch dvou byla krátká a možná vůbec žádná, poněvadž paní Douglasová prohlašuje, že mezi chvílí, kdy od ní manžel odešel, a okamžikem, kdy uslyšela výstřel, uplynulo sotva pár minut.“

„To dokazuje i svíčka,“ řekl Holmes.

„Přesně tak. Svíčka byla úplně nová a uhořely jí sotva dva tři centimetry. Musil ji postavit na stůl dřív, než byl napaden, jinak by samozřejmě svíčka musela upadnout, když se skácel. To dokazuje, že nebyl napaden hned, jak vešel do pokoje. Když na místo dorazil Barker, svítila lampa a svíčka byla sfouknutá.“

„To je všechno zcela jasné.“

„Dobrá, na základě těchto údajů se dá všechno zrekonstruovat. Pan Douglas vejde do pokoje. Svíčku postaví na stůl. Z úkrytu za záclonou se vynoří muž. Ozbrojený je touhle puškou. Požádá o snubní prsten - bůhvíproč, ale právě tak to muselo být. Pan Douglas mu jej dá. A pak, buď chladnokrevně, nebo v průběhu zápasu -

Douglas možná popadl kladivo, které se našlo na koberci - tím strašným způsobem Douglase zastřelí. Pak tam pohodí brokovnici a také, jak se zdá, ten podivný lístek - ‚V.V. 341‘, ať už to znamená cokoli, a unikne oknem a přes vodní příkop právě v okamžiku, kdy Cecil Barker zločin objeví. Co vy na to, pane Holmesi?“

„Velice zajímavé, ale trochu nepřesvědčivé.“

„Proboha, to by pak musel být naprostý nesmysl, jestli to nebylo takhle - všechna ostatní vysvětlení jsou ještě horší!“ zvolal MacDonald. „Někdo zabil člověka, a ať to byl kdo chtěl, jasně vám dokazuji, že to měl udělat nějak jinak. Jak si to představoval, když si takhle nechal odříznout ústupovou cestu? Jak si to představoval, že použil brokovnice, když pro něho ticho znamenalo jedinou šanci k útěku? Nuže, pane Holmesi, je na vás ukázat nám správnou cestu, když říkáte, že teorie pana Masona je nepřesvědčivá.“

Holmes během tohoto dlouhého rozhovoru seděl bez hnutí a napjatě naslouchal, takže mu neušlo jediné pronesené slovo; bystrýma očima střílel zprava doleva a na čele se mu objevily zamýšlené vrásky.

„Rád bych si zjistil pár dalších faktů, než se odvážím vyslovit nějakou teorii, pane Macu,“ řekl a poklekl u mrtvol. „Panebože, ta rána je skutečně příšerná. Mohli bychom na okamžik zavolat sluhu? - - Bylo mi řečeno, Amesí, že jste tuhle velice nezvyklou značku - vypálený trojúhelník v kruhu - na předloktí pana Douglase často vídal?“

„Vlastně pořád, pane.“

„A nikdy jste neslyšel žádný dohad o tom, co to může znamenat?“

„Ne, pane.“

„Muselo to zatraceně bolet, když ho tím cejchem označili. Není pochyb o tom, že je to vypálené. Mimochodem, teď vidím, Amesí, že pan Douglas má tady dole na bradě kousek náplasti. Všiml jste si toho, když byl ještě naživu?“

„Ano, pane. Včera ráno se řízl při holení.“

„Nevzpomínáte si, jestli se při holení řízl už někdy dřív?“

„Už dávno ne, pane.“

„To je nápadné,“ řekl Holmes. „Může to být samozřejmě jenom shoda okolností, ale také to může být i důsledek jisté nervozity, což by naznačovalo, že měl důvod obávat se nebezpečí. Všiml jste si včera v jeho chování něčeho neobvyklého, Amesi?“

„Zarazilo mě, že byl trochu neklidný a rozčilený.“

„Vida! Přepadení asi nebylo tak zcela nečekané. Přece jen jsme se dostali o kousek dál, ne? Nechtěl byste radši klást otázky sám, pane Macu?“

„Ne, pane Holmesi. U vás je věc v lepších rukou.“

„Dobrá, přejdeme tedy k tomu lístku - ‚V.V. 341‘. Je z tvrdého kartónu. Máte v zámku nějaký podobný?“

„Myslím, že ne.“

Holmes přistoupil k psacímu stolu a z obou kalamářů ukápl na piják po kapce inkoustu. „V tomhle pokoji to napsané nebylo,“ řekl, „tenhle inkoust je černý a ten druhý je fialový. Písmena byla napsána tlustým pérem, kdežto tahle pera jsou jemná. Ne, tohle bylo napsáno někde jinde, aspoň se mi zdá. Jste schopen nám ten text nějak vysvětlit, Amesi?“

„Ne, ani v nejmenším.“

„Co si myslíte vy, pane Macu?“

„Dělá to na mě dojem, že jde o nějakou tajnou společnost. A totéž si myslím o té značce na předloktí.“

„Na mne to dělá také ten dojem,“ řekl White Mason.

„Můžeme to tedy přijmout za pracovní hypotézu a uvidíme, do jaké míry to odstraní naše obtíže. Agent nějaké takové společnosti se dostane do domu, počká na pana Douglase, málem mu z téhle zbraně urazí hlavu a uteče přes vodní příkop. Nejdřív ovšem nechá vedle mrtvého tenhle lístek, o němž se noviny jistě zmíní a oznámí tak ostatním členům společnosti, že pomsta byla vykonána. To všechno do sebe zapadá. Proč si ale ze všech možných zbraní vybral právě tuhle pušku?“

„To je ono.“

„A proč chybí prsten?“

„Ovšem.“

„A proč ještě nikoho nezatkli? Jsou už dvě hodiny pryč. Jsem si jist, že od rozednění každý policista v okruhu čtyřiceti mil hledá nějakého promočeného cizince, ne?“

„Je to tak, pane Holmesi.“

„No prosím, jestli nemá někde nablízku nějakou skrýš nebo se rychle nepřevlékl, nemohli ho přehlédnout. A přesto jim do téhle chvíle uniká.“ Holmes přistoupil k oknu a pomocí lupy zkoumal krvavé stopy na parapetu. „Je to zřetelný otisk podrážky. A pozoruhodně široké - málem bych soudil, že pachatel musel mít plochou nohu. Což je zajímavé, poněvadž pokud lze v tomhle zabláceném koutě vysledovat vůbec nějaké stopy, člověk by řekl, že podrážka byla mnohem užší. Rozhodně však jsou velice neurčité. Co je to pod tímhle stolkem?“

„Činky pana Douglase,“ řekl Ames.

„Říkáte činky - ale je tu jen jedna. Kde je druhá?“

„To nevím, pane Holmesi. Možná že byla jen jedna. Nevšiml jsem si jich už kolik měsíců.“

„Jedna činka - -“ řekl Holmes vážně, ale jeho poznámky přerušilo ostré zaklepání na dveře.

Na prahu stál energický, vysoký, opálený, hladce oholený muž a hleděl na nás do místnosti. Nedělalo mi potíž uhodnout, že je to Cecil Barker, o kterém jsem už slyšel. Jeho panovačné oči rychle těkaly s tázavým leskem z jedné tváře na druhou.

„Promiňte, že jsem vás vyrušil při konzultaci,“ řekl, „ale měli byste vědět, co je nového.“

„Zatkli někoho?“

„Takové štěstí, zatím neměli. Našli ale jeho bicykl. Ten lotr zde nechal bicykl. Pojd'te se na něj podívat. Je asi sto metrů od hlavní brány.“

Na cestě jsme pak spatřili tři nebo čtyři čeledíny a čumily, prohlízející si bicykl, vytažený ze zimostrázového keře, v němž byl ukryt. Byl to hodně ojetý bicykl značky Rudge-Whitworth a byl zastříkaný od bláta jako po dlouhé cestě. Pod sedlem byla kožená

taška se šroubovákem a olejnicou, ale nic neposkytovalo žádné vodítko ke zjištění majitele.

„Policii by náramně pomohlo,“ řekl inspektor, „kdyby tyhle věci byly číslované a registrované. Musíme ale vzít zavděk tím, co máme. Když nevypátráme, kam odešel, aspoň bychom se měli dovědět, odkud přišel. Co ale, pro boha živého, toho člověka přimělo, že zde ten bicykl nechal? A jak se odtud bez něho dostal? Nezdá se, že by vám to na celý případ vrhlo jediný záblesk světla, pane Holmesi.“

„Myslíte?“ odpověděl můj přítel zamyšleně. „No uvidíme!“

KAPITOLA V - POSTAVY DRAMATU

„Prohlédli jste si v pracovně všechno, co jste chtěli?“ zeptal se White Mason, když jsme znova vešli do zámku.

„Prozatím ano,“ odpověděl inspektor a Holmes přikývl.

„Možná že byste si tedy rádi poslechli svědectví některých lidí ze zámku, ne? Mohli bychom snad jít do jídelny, Ames. Pojd'te, prosím, první a povězte nám, co víte.“

Sluhova výpověď byla jednoduchá a jasná a on sám působil přesvědčivým a upřímným dojmem. Nastoupil zde službu před pěti lety, jakmile se pan Douglas nastěhoval do Birlstonu. O panu Douglasovi věděl jen tolik, že je to boháč a k penězům že přišel v Americe. Jako zaměstnavatel byl vlídný a ohleduplný - ne sice takový, na jaké byl Ames zvyklý, ale člověk nemůže chtít všechno. Nikdy u pana Douglassa nepozoroval žádné známky strachu - naopak, odvážnějšího muže v životě nepoznal. Přikázal sice, aby na noc zvedali padací most, ale to proto, že to byl na zámku starodávný obyčej, a pan Douglas si potrpěl na staré zvyky. Do Londýna jezdíval málokdy a vůbec zřídka opouštěl vesnici, ale den před zločinem byl nakupovat v Tunbridge Wells. On, Ames, pozoroval toho dne na panu Douglasovi jakýsi neklid a vzrušení, připadal mu netrpělivý a podrážděný, což u něho bylo nezvyklé. Ten večer si Ames nešel lehnout, ale byl v zadní části zámecké budovy v komoře, kde ukládal stříbro, když náhle uslyšel zazvonění. Výstřel neslyšel, ale to ani nebylo dobře možné, poněvadž komora a kuchyně jsou až úplně vzadu a od místa činu ho oddělovaly několikery zavřené dveře a dlouhá chodba. Hospodyně, kterou zběsilé zvonění vyburcovalo, vyšla ze svého pokoje. Společně se pak vydali do přední části domu. Když přišli pod schodiště, spatřil paní Douglasovou, která zrovna šla dolů. Ne, nespěchala - nezdálo se mu, že by byla nějak zvlášť vzrušená. Právě v okamžiku, kdy scházela z posledního schodu, vyběhl z pracovny pan Barker. Zastavil paní Douglasovou a prosil ji, aby se vrátila.

„Proboha, vraťte se k sobě do pokoje!“ zvolal. „Chudák Jack je po smrti. Nemůžete pro něho už nic udělat. Proboha, vraťte se!“

Chvilku ji na schodech přemlouval a pak se paní Douglasová vrátila. Nedala se do pláče, ani nevykřikla. Hospodyně, paní Allenová, ji odvedla nahoru a zůstala v ložnici s ní. Ames a pan Barker se pak vrátili do pracovny, kde našli všechno přesně v tom stavu, v jakém to později viděla policie. Svíčka v té chvíli rozsvícená nebyla, ale lampa svítila. Vykoukli z okna, ale noc byla velice tmavá a nic neviděli, ani neslyšeli. Potom vyběhli do haly, kde Ames zatočil rumpálem, jímž se spouští padací most, a pan Barker spěchal pro policii.

Tak zněla - v podstatě - sluhova výpověď.

Vyprávění hospodyně, paní Allenové, svědectví jejího kolegy jenom potvrdilo. Pokoj hospodyně byl mnohem blíže k přední části domu než komora, ve které pracoval Ames. Chystala se, že si už půjde lehnout, když pojednou uslyšela hlasité zvonění. Je trochu nedoslýchavá, a proto možná neslyšela hluk výstřelu; ostatně pracovna je i tak dost daleko. Vzpomíná si, že nějaký zvuk slyšela, ale domnívala se, že někde bouchly dveře. Jenže to bylo mnohem dříve - dobré půl hodiny předtím, než se ozvalo zvonění. Když pan Ames běžel do přední části domu, šla s ním. Viděla pana Barkera, hrozně bledého a rozčileného, když vyšel z pracovny. Zadržel paní Douglasovou, která šla dolů po schodech. Úpěnlivě ji prosil, aby se vrátila, a ona mu na to něco odpovídala, ale hospodyně neslyšela co.

„Odveďte ji nahoru. A zůstaňte u ní!“ řekl pan Barker paní Allenové.

Proto s paní odešla do její ložnice a snažila se ji uklidnit. Paní byla velice rozrušená, celá se třásla, ale jít znova dolů se už nepokoušela. Seděla u krbu v ložnici jenom v županu a hlavu si držela v dlaních. Paní Allenová u ni zůstala skoro celou noc. Pokud jde o ostatní služebnictvo, ti už všichni spali a poplach je nevzbudil; objevili se až krátce před příchodem policie. Služebnictvo spí v té nejzadnější části domu a je docela dobře možné, že vůbec nic neslyšelo.

Tolik se dověděli od hospodyně - ani při křížovém výslechu z ní nedostali nic kromě nářků a výkřiků úžasu.

Po paní Allenové přišel jako svědek na řadu pan Cecil Barker. K událostem z minulé noci nemohl skoro nic dodat - všechno policii pověděl už dřív. Osobně je přesvědčen, že vrah uprchl oknem. Podle jeho názoru to potvrzují krvavé skvrny. Kromě toho - padací most byl zvednutý, takže jiná cesta k útěku tu nebyla. Nemůže vysvětlit, kam se vrah poděl nebo proč si nevzal bicykl, pokud je ovšem vůbec jeho. Ve vodním příkopu se rozhodně utopit nemohl, poněvadž tam nikde není větší hloubka než devadesát centimetrů.

On sám si o vraždě utvořil zcela konkrétní teorii. Douglas byl nesdílňý člověk a v jeho životě bylo několik období, o kterých nikdy nemluvil. Jako velice mladý muž vystěhoval se z Irska do Ameriky. Dobře se mu tam vedlo a Barker se s ním seznámil v Kalifornii, kde se stali společnými majiteli výnosného dolu v místě, které se jmenuje Benito Canyon. Vydělávali hodně peněz, ale Douglas náhle svůj podíl prodal a odjel do Anglie. V té době už byl vdovec. Barker potom vlastní podíl také odprodal a odstěhoval se do Londýna. Vzájemné přátelské vztahy se obnovily. Douglas působil dojmem, že se nad ním stále vznáší nějaké nebezpečí, a Barker je přesvědčen, že jeho náhlý odchod z Kalifornie a také to, že si v Anglii pronajal zámek v tak odlehlém a klidném kraji, s tímto nebezpečím nějak souviselo. Soudí, že nějaký tajný spolek, nějaká nesmiřitelná organizace byla Douglasovi stále v patách a nepolevila, dokud se jí ho nepodařilo zabít. K tomuto názoru ho přivedly některé Douglasovy poznámky, třebaže mu Douglas nikdy neřekl, o jaký spolek jde a čím si jej znepřátelil. A tak se Barker může jen domnívat, že záhadný text na lístku s tím tajným spolkem nějak souvisí.

„Jak dlouho jste byl s Douglasem v Kalifornii?“ zeptal se inspektor MacDonald.

„Celkem pět let.“

„A říkáte, že byl starý mládenec?“

„Vdovec.“

„Slyšel jste někdy, odkud pocházela jeho první žena?“

„Ne. Vzpomínám si jen, že mi říkal, že byla původem Švédka, a viděl jsem také její podobiznu. Byla to velice krásná žena. Zemřela na tyfus rok předtím, než jsem se s ním seznámil.“

„Nespojujete jeho minulost v Americe s nějakým konkrétním místem?“

„Mluvil přede mnou o Chicagu. To město dobře znal a pracoval tam. Zmiňoval se o uhelných pánvích a oblastech, kde se těží železná ruda. Svého času zřejmě hodně cestoval.“

„Zajímal se o politiku? Měl ten tajný spolek něco společného s politikou?“

„Ne, Douglas se o politiku nestaral.“

„Nemáte důvod k domněnce, že šlo o zločinecký spolek?“

„Vyloučeno. V životě jsem nepoznal poctivějšího člověka.“

„Bylo na jeho životě v Kalifornii něco zvláštního?“

„Nejradši zůstával a pracoval na našem podílu v horách. Pokud to bylo možné, vyhýbal se lidem a nikam nechodil. To mě prvně přivedlo na myšlenku, že ho někdo pronásleduje. Když potom tak náhle odjel do Evropy, byl jsem si jist, že jsem se nemýlil. Mám za to, že dostal nějaké varování. Asi za týden po jeho odjezdu se tam po něm shánělo šest mužů.“

„Co to bylo za lidi?“

„Taková banda - no, šel z nich strach. Objevili se na mém podílu a chtěli vědět, kde Douglas je. Řekl jsem jim, že odcestoval do Evropy a že nevím přesně kam. Nic dobrého mu nechtěli - to bylo vidět na první pohled.“

„Byli to Američani - Kalifornané?“

„Jestli Kalifornané, to nevím, ale Američani docela jistě. Horníci to ale nebyli. Nevím, co byli zač, ale byl jsem rád, když mi ukázali záda.“

„To bylo před šesti lety?“

„Skoro před sedmi.“

„Pak jste ale byli společně v Kalifornii pět let, když je celá ta záležitost stará nejméně jedenáct let.“

„Ano, to je správné.“

„Muselo jít o velice vážnou mstu, jestliže neochabla ani po tak dlouhé době. Nemohlo jít o žádnou maličkost, když po něm pásli tak urputně a vytrvale.“

„Myslím, že mu to kalilo celý život. Nikdy to ani na okamžik nepustil z hlavy.“

„Když ale někomu hrozí nebezpečí a ten člověk ví jaké, nezdá se vám, že má požádat o ochranu policii?“

„Šlo možná o nebezpečí, proti němuž je každá obrana marná. Jednu věc byste měl vědět: stále u sebe nosil zbraň, nikdy nedal revolver z kapsy. Včera v noci byl ale bohužel v županu a revolver zůstal v ložnici. Hádám, že myslel, že je v bezpečí, když je padací most zvednutý.“

„Rád bych si ty údaje trochu upřesnil,“ řekl MacDonald. „Je to už plných šest let, co Douglas opustil Kalifornii. Vy jste ho následoval o rok později, že?“

„Ano, rok nato.“

„A ženatý byl pět let. Musil jste se tedy vrátit někdy v době, kdy se ženil.“

„Asi měsíc před svatbou. Byl jsem mu za svědka.“

„Znal jste paní Douglasovou před svatbou?“

„Neznal. Nebyl jsem v Anglii dobrých deset let.“

„Potom jste se s ní ale vídal dost často, že?“

Barker se na detektiva přísně podíval.

„Potom jsem vídal dost často jeho,“ odpověděl. „Jestliže jsem se vídal i s ní, pak jedině proto, že člověk nemůže navštěvovat muže a neznat se s jeho ženou. Domníváte-li se, že je nějaká souvislost - -“

„Nedomnívám se nic, pane Barkere. Jsem nucen ptát se na všechno, co by mohlo případ nějak vysvětlit. Ani v nejmenším vás nechci urazit.“

„Některé dotazy bývají urážlivé,“ odpověděl Barker.

„Nejde nám o nic než o fakta. Je ve vašem zájmu a v zájmu všech, aby byla objasněna. Neměl pan Douglas nic proti tomu, že se přátelíte s jeho ženou?“

Barker ještě víc zbledl a jeho velké, silné ruce se křečovitě zaklesly do sebe.

„Nemáte právo dávat mi takovéhle otázky!“ vykřikl. „Jak to souvisí s věcí, kterou vyšetřujete?“

„Musím tu otázku opakovat.“

„Prosím, já ale na ni odmítám odpovědět.“

„Odmítnout můžete, ale uvědomte si, že odmítnutí je také odpověď, poněvadž když nemáte co skrývat, nemusíte se odpovědi bát.“

Barker chvíli stál, ošklivě se mračil a hustá, černá obočí se mu stáhla v usilovném zamyšlení. Pak zvedl oči a usmál se. „Dobrá, pánové, doufám, že děláte jen to, co je vaše povinnost, a v tom případě nemám právo vám v tom překážet. Jen bych vás prosil, abyste s tou věcí neobtěžovali paní Douglasovou, poněvadž na tu už toho bylo dost. Mohu vám říct, že nebožtík Douglas měl jen jednu chybu, a to byla žárlivost. Mě měl rád - nikdo nemůže mít přítele raději. Svou ženu miloval vášnivě. Byl šťastný, když jsem se tu objevil, a pořád mě sem zval. A přesto, kdykoli jsem s jeho ženou hovořival, nebo když se zdálo, že si jsme navzájem sympatičtí, zmocnil se ho záchvat žárlivosti, neovládl se a byl s to říct mi ledacos nepěkného. Nejednou jsem se zapřísáhl, že právě z toho důvodu se tu už neobjevím, ale pak mi zas psával tak pokorné a prosebné dopisy, že jsem prostě musel přijet. Můžete mi ale věřit, pánové, kdybych se měl na místě propadnout, že nikdo na světě neměl věrnější a oddanější ženu - a za sebe mohu prohlásit, že loajálnějšího přítele, než jsem byl já, by stěží hledal.“

Říkal to opravdově a procítěně, ale inspektor MacDonald přesto ještě nehodlal přejít na jiné téma.

„Víte, že někdo stáhl mrtvému z prstu snubní prsten?“ zeptal se.

„Zdá se,“ řekl Barker.

„Jak to myslíte - ,zdá se‘? Víte přece, že je to fakt.“

Barker se zatvářil zmateně a nerozhodně.

„Když jsem řekl ,zdá se‘, měl jsem na mysli možnost, že si prsten stáhl sám.“

„Pouhá skutečnost, že prsten zmizel - ať už ho stáhl kdokoli -, jasně napovídá, že tragédie nějak souvisí s manželstvím, ne?“

Barker pokrčil rozložitými rameny.

„Netroufám si tvrdit, co to napovídá,“ odpověděl. „Jestli to ale má být narážka, že se to snad nějak dotýká cti zmíněné dámy,“ - oči mu na okamžik zasvítily, ale s patrným úsilím vzápětí své city potlačil - „pak tedy jste na špatné stopě. Víc vám říci nemohu.“

„Pro tuto chvíli jsem s otázkami u konce, aspoň myslím,“ řekl MacDonald odměřeně.

„Jen ještě jednu maličkost,“ poznamenal Sherlock Holmes. „Když jste vešel do pokoje, hořela na stole jen svíčka, že?“

„Ano, jen svíčka.“

„V jejím světle jste viděl, že se stalo něco hrozného?“

„Ovšem.“

„Hned jste zazvonil o pomoc?“

„Ano.“

„A ta přišla velice rychle?“

„Asi tak za minutu.“

„Nicméně když přišli, spatřili, že svíčka je sfouknutá a svítí lampa. To mi připadá velice pozoruhodné.“

Barker se opět zatvářil poněkud nerozhodně.

„Nic pozoruhodného na tom nevidím, pane Holmesi,“ řekl po chvilce váhání. „Svíčka svítila jak za dušičky, hned mě napadlo, že musím mít lepší světlo. Lampa stála na stole, a tak jsem ji rozsvítil.“

„A svíčku jste sfoukl?“

„Přesně tak.“

Další otázky už mu Holmes nedal. Barker se pomalu podíval po nás všech, otočil se a vyšel z pokoje. Zdálo se mi, že má v očích cosi jako vzdor.

Inspektor MacDonald poslal paní Douglasové lístek, že na ni počká v jejím pokoji, ale odpověděla nám, že přijde do jídelny. Teď tedy vešla - vysoká a krásná žena, asi třicetiletá, velice rezervovaná a zdrženlivá, vůbec ne tragická a zlomená postava, jakou jsem si představoval. Je sice pravda, že měla bledou a ztrápenou tvář jako

člověk, který přestál těžký otřes; chovala se ale klidně a její krásně modelovaná ruka, spočívající na hraně stolu, byla stejně pevná jako moje. Její smutné, prosebné oči po nás bloudily s podivně tázavým výrazem, který pojednou vyústil v nečekanou otázku.

„Už jste něco vypátrali?“ zeptala se.

Byla to jen má fantazie, když se mi zazdálo, že v jejím hlase slyším spíš spodní tón obav než naděje?

„Podnikli jsme veškeré kroky, paní Douglasová,“ řekl inspektor. „Můžete se spolehnout, že nic nezanedbáme.“

„Penězi nešetřte,“ řekla bezbarvým, monotónním hlasem. „Přeji si, aby se udělalo opravdu všechno.“

„Snad byste nám mohla říct něco, co by celou věc nějak objasnilo.“

„Obávám se, že ne, ale řeknu vám vše, co vím.“

„Slyšeli jsme od pana Barkera, že jste vlastně ani neviděla - že jste vůbec nebyla v místnosti, kde k tragédii došlo?“

„Ne, zastavil mě na schodech. Prosil mě, abych se vrátila k sobě do pokoje.“

„Správně. Slyšela jste výstřel a hned jste šla dolů.“

„Oblékla jsem si župan a pak jsem šla dolů.“

„Jaký čas mohl uplynout od chvíle, kdy jste uslyšela výstřel, do okamžiku, kdy vás pan Barker zastavil na schodech?“

„Dvě tři minuty, nevím přesně. V takové chvíli člověk čas neodhadne. Prosil mě, abych nechodila dál. Tvrdil, že už stejně nemohu nic udělat. Paní Allenová, naše hospodyně, mě znova odvedla nahoru. Bylo to všechno jako hrůzný sen.“

„Mohla byste aspoň přibližně určit, jak dlouho byl manžel v přízemí, než jste uslyšela výstřel?“

„Ne, to vám nemohu říct. Šel tam ze svého toaletního pokoje a neslyšela jsem ho odcházet. Obešel každý večer celý dům, poněvadž se bál ohně. Byla to jediná věc, o které vím, že z ní měl obavy.“

„Na to jsem se vás právě chtěl zeptat, paní Douglasová. Zнала jste svého manžela jen z Anglie, že?“

„Ano. Vzali jsme se před pěti lety.“

„Nezmínil se vám někdy o něčem, co se stalo v Americe a z čeho by pro něho mohlo plynout nějaké nebezpečí?“

Paní Douglasová se důkladně zamyslela, než odpověděla.

„Ano,“ řekla konečně. „Vždycky jsem cítila, že mu hrozí nějaké nebezpečí. Nechtěl ale o tom se mnou mluvit. Ne proto, že by mi nedůvěřoval - mezi námi byla naprostá láska a důvěra - nepřál si prostě, abych se kvůli tomu vyděsila. Myslel, že bych na to zbytečně myslela a trápila se tím, a proto mlčel.“

„A jak jste to tedy věděla?“

Tvář paní Douglasové se rozsvítila náhlým úsměvem.

„Myslíte, že je možné, aby manžel celý život skrýval nějaké tajemství a žena, která ho miluje, o tom neměla ani tušení? Poznala jsem to z nejrůznějších náznaků, především z toho, že o některých událostech ze svého pobytu v Americe nechtěl vůbec mluvit. Poznala jsem to z jistých opatření, která učinil, i ze slov, která mu občas uklouzla. Poznala jsem to ze způsobu, jak se díval na neznámé lidi, když se odněkud nečekaně objevili. Věděla jsem s naprostou jistotou, že má nějaké mocné nepřátele, že věří, že mu jsou na stopě a že se před nimi má stále na pozoru. Věděla jsem to tak bezpečně, že jsem po celá ta léta byla strachy bez sebe, když přišel domů později, než jsem ho čekala.“

„Smím se vás zeptat,“ řekl Holmes, „co to bylo za slova, která tak upoutala vaši pozornost?“

„Údolí strachu,“ odpověděla paní Douglasová. „To byl výraz, kterého použil, když jsem se ho vyptávala. ‚Byl jsem v Údolí strachu a dodnes jsem se z něho nedostal.‘ ‚A z toho Údolí strachu se nedostaneme nikdy?‘ ptávala jsem se ho, když jsem viděla, že je vážnější než jindy. ‚Někdy si myslím, že snad nikdy,‘ odpovídal mi.“

„Jistě jste se ho zeptala, co tím Údolím strachu myslí, ne?“

„Ovšem, ale vždycky velice zvažněl a jenom potřásl hlavou. ‚Stačí, že v tom jeho prokletém stínu musí být jeden z nás,‘ řekl. ‚Dej bůh, aby ten stín nikdy nepadl na tebe.‘ Bylo to nějaké skutečné

údolí, kde žil a kde se mu přihodilo něco strašného - to vím zcela jistě - ale víc vám říct nemohu.“

„A nezmínil se nikdy o žádných jménech?“

„Jednou ano. Před třemi lety měl ošklivý úraz na honu a blouznil potom v horečce. Vzpomínám si, že se mu tehdy pořád vracelo na rty jedno jméno. Opakoval je se vztekem a zároveň s jakousi hrůzou. To jméno bylo McGinty - velmistr McGinty. Když se uzdravil, ptala jsem se ho, kdo to je, ten velmistr McGinty, a čí je to mistr. ‚Chválabohu, že ne můj!‘ odpověděl mi se smíchem a víc jsem z něho nedostala. Mezi tím velmistrem McGintym a Údolím strachu však byla nějaká souvislost.“

„Ještě jednu věc bych chtěl vědět,“ řekl inspektor MacDonald. „Vy jste se s panem Douglasem seznámila v jednom londýnském penziónu a tam také jste se zasnoubili, že? Bylo na vaší svatbě něco romantického, něco tajemného nebo záhadného?“

„Bylo to romantické, to ano. Svatba je vždycky romantická. Nic záhadného na ní ale nebylo.“

„Neměl žádného soka?“

„Neměl. Nebyla jsem zadaná.“

„Nepochybně jste slyšela, že zmizel jeho snubní prsten. Nenapadá vás nějaké vysvětlení? Dejme tomu, že nějaký nepřítel z jeho minulosti ho stopoval a ten zločin spáchal - jaký důvod by mohl mít k tomu, aby mu sebral snubní prsten?“

Na okamžik bych byl přísahal, že paní Douglasové přelétl po rtech slabý, téměř neznatelný stín úsměvu.

„To vám skutečně nemohu říct,“ odpověděla. „Připadá mi to hrozně divné.“

„Nu dobrá, nebudeme vás dál zdržovat. Stejně se omlouváme, že jsme vás museli obtěžovat v takové chvíli,“ řekl inspektor. „Pár maličkostí tu nepochybně ještě je, ale na ty se vás můžeme zeptat, až to bude potřeba.“

Vstala a znova jsem si uvědomil ten letmý tázavý pohled, který nám uštědřila: ‚Jaký dojem na vás udělala moje výpověď?‘ Smysl

byl tak jasný, jako by otázku vyslovila nahlas. Pak se nám uklonila a vyklouzla z pokoje.

„Krásná žena - neobyčejně krásná žena,“ řekl MacDonald zamyšleně, jakmile se za ní zavřely dveře. „A tenhle Barker sem rozhodně jezdíval velice často. Je to muž, který se jistě líbí ženám. Sám připouští, že zavražděný na něho žárlil, a sám bude nejlíp vědět, jaký důvod k žárlivosti měl. Pak tu máme ten snubní prsten. To není věc, kterou bychom mohli pominout. Člověk, který strhne mrtvému snubní prsten - - Co tomu říkáte, pane Holmesi?“

Můj přítel seděl s hlavou zabořenou do dlaní, zcela pohroužen do svých úvah. Teď ale vstal a zazvonil.

„Amesi,“ zeptal se, když sluha vešel, „kde je v téhle chvíli pan Cecil Barke?“

„Hned se podívám.“

Za okamžik se vrátil a sdělil nám, že pan Barker je v zahradě.

„Nevzpomínáte si, Amesi, co měl pan Barker na nohou včera v noci, když jste za ním přišel do pracovny?“

„Vzpomínám, pane Holmesi. Měl domácí trepky. Boty jsem mu přinesl, až když odcházel pro policii.“

„Kde jsou ty trepky teď?“

„Pořád ještě jsou v hale pod židlí.“

„Výborně, Amesi. Záleží totiž velice na tom, abychom věděli, které stopy tam zanechal pan Barker a které jsou toho člověka, co přišel zvenčí.“

„Jistě, pane. Všiml jsem si, že měl trepky umazané od krve. To jsem ale já měl také.“

„Pochopitelně - když uvážíme, v jakém stavu pokoj byl. Výborně, Amesi. Budeme-li vás potřebovat, zazvoníme.“

Za pár minut jsme už zas byli v pracovně. Holmes s sebou přinesl z haly soukenné trepky, jak si Ames dobře všiml, obě podrážky byly celé černé od krve.

„To je divné!“ zabručel Holmes, který stál ve světle dopadajícím z okna a neobyčejně pozorně trepky prohlížel. „Velice divné!“

Pak se pružně sehnul - v takových chvílích mi vždycky připomínal kocoura - a přiložil treпку na krvavou stopu na parapetu. Přesně se shodovala s obrysem podrážky. Neřekl nic a usmál se na své kolegy.

Inspektora proměnilo vzrušení ve zcela jiného člověka. Jeho skotský přízvuk zadrkotal jako hůl o laťkový plot.

„No ne,“ vykřikl, „že mě to dřív nenapadlo! Barker tu stopu na okně udělal sám. Je o hodně širší než normální podrážka. Neušlo mi, když jste říkal, že ji musela udělat plochá noha - a tady máme vysvětlení. Co tím ale sledoval, pane Holmesi - co tím sledoval?“

„Hm - co tím sledoval?“ opakoval zamyšleně můj přítel.

White Mason se zasmál a zamnul si buclaté ruce s uspokojením odborníka.

„Řekl jsem vám, že je to případ velkého formátu!“ zvolal. „A vidíte, že jsem měl pravdu!“

KAPITOLA VI - SVĚTLO ROZBŘESKU

Všichni tři detektivové měli ještě spoustu detailů, které si chtěli prošetřit, a tak jsem se sám vrátil do našich skromných pokojů ve vesnickém hostinci; ještě předtím jsem se však vydal na malou procházku po malebné starobylé zahradě, která obklopovala zámek z obou stran. Kolem dokola ji lemovaly řady prastarých tisů, prořezaných do prapodivných tvarů. Mezi nimi byl pruh nádherného trávníku se starými slunečními hodinami uprostřed a celek působil uklidňujícím a líbezným dojmem, který moje otřesené nervy s úlevou uvítaly. V té hluboce pokojné atmosféře se dalo zapomenout - nebo vzpomínat jen jako na fantastický zlý sen - na setmělou pracovnu, kde na podlaze leželo zhroucené, krví potřísněné mrtvé tělo. A přece, když jsem procházel zahradou a pokoušel jsem se ponořit duši do jejího hojivého balzámu, stala se zvláštní událost, která mě opět vrátila k celé tragédii a zanechala ve mně krajně nepříznivý dojem.

Řekl jsem už, že zahradu lemovaly řady ozdobných tisů. Na nejvzdálenějším konci zahrady byly tak husté, že tvořily souvislý živý plot. Na druhé straně tohoto plotu byla kamenná lavička, skrytá očím každého, kdo se k ní blížil od domu. Když jsem k tomu místu přicházel, uslyšel jsem dva hlasy - nějakou poznámku, pronesenou hlubokým mužským hlasem, na niž odpověděl jasný, zvonivý ženský smích. Za okamžik jsem obešel konec plotu a uzřel jsem paní Douglasovou a pana Barkera - dřív než oni zpozorovali mě. Zjev paní Douglasové mě téměř šokoval. V jídelně byla vážná a zamlklá. Teď z ní však všecken předstíraný smutek spadl. Oči jí svítily radostí ze života a tvář jí dosud zářila veselostí, kterou v ní vyvolala nějaká poznámka jejího společníka. Seděl předkloněný, ruce měl sepaté, předloktí opřená o kolena, a na jeho smělé, hezké tváři pohrával souhlasný úsměv. Vzápětí, ale přece jen trochu pozdě, si znovu nasadili důstojné masky - jakmile mě zahlédli. Ve spěchu spolu vyměnili dvě tři slova a pak Barker vstal a šel ke mně.

„Promiňte, prosím,“ řekl, „raďte být doktor Watson?“

Odměřeně jsem se uklonil, čímž jsem mu, doufám, dal jasně najevo, jakým dojmem na mě jejich chování zapůsobilo.

„Mysleli jsme, že to nejspíš budete vy, poněvadž vaše přátelství s panem Holmesem je notoricky známé. Nechcete nám obětovat chvilku a pohovořit si s paní Douglasovou?“

Následoval jsem ho s kyselou tváří. V duchu jsem pořád zřetelně viděl tu zohavenou postavu, ležící na podlaze. A tady, pouhých několik hodin po tragédii, směje se jeho žena s jeho nejlepším přítelem za křovím v zahradě, která mu patřila. Pozdravil jsem paní Douglasovou dost upjatě. V jídelně jsem sdílel její zármutek, ale teď se její prosebný pohled setkal s mýma nedojetýma očima.

„Pokládáte mě za pěkně bezcitnou a bezohlednou ženu, vidíte?“ zeptala se.

Pokrčil jsem rameny.

„To se mě netýká,“ řekl jsem.

„Jednou mě možná pochopíte. Kdybyste jen věděl -“

„Není třeba, aby to pan doktor Watson věděl,“ prohlásil rychle Barker. „Jak sám řekl, ani v nejmenším se ho to netýká.“

„Ovšem,“ řekl jsem, „a proto vám snad nebude vadit, když budu pokračovat v procházce.“

„Okamžik, pane doktore,“ zvolala paní Douglasová prosebně. „Mám k vám jednu otázku, na kterou mi nemůže nikdo na světě odpovědět líp než vy, a odpověď je pro mne možná velice důležitá. Znáte pana Holmesa a jeho vztahy k policii líp než kdokoli jiný. Dejme tomu, že bychom se mu s něčím důvěrně svěřili; myslíte, že by s tou informací nevyhnutelně seznámil i detektivy?“

„Ano, o to nám jde,“ řekl dychtivě Barker. „Pracuje pan Holmes samostatně, nebo se s nimi ve všem ztotožňuje?“

„Nejsem si jist, jestli mám právo o takových věcech mluvit.“

„Snažně vás o to prosím, pane doktore. Ujišťuji vás, že nám - mně velice pomůžete, jestliže nám v téhle věci poradíte.“

Její hlas byl tak plný upřímnosti, že jsem na okamžik zapomněl na její lehkovážnost a vyhověl jejímu přání.

„Pan Holmes pátrá na svou vlastní pěst,“ řekl jsem. „Je svým vlastním pánem a může jednat tak, jak sám uzná za vhodné. Zároveň však může cítit loajalitu vůči úředníkům, kteří s ním pracují na stejném případě a nezatajit před nimi nic, co by jim pomohlo přivést zločince do rukou spravedlnosti. Víc vám říct nemohu a pro podrobnější informaci byste se měli obrátit přímo na pana Holmese.“

Po těchto slovech jsem zvedl klobouk a pokračoval ve své cestě, zanechav je sedět v úkrytu za živým plotem. Když jsem plot obcházel na druhém konci, ohlédl jsem se a uviděl, že spolu stále zaujatě rozmlouvají, ale poněvadž mě sledovali očima, bylo mi jasné, že námětem jejich debaty je rozhovor se mnou.

„O žádné důvěrnosti se jich neprosím,“ řekl Holmes, když jsem mu oznámil, co se stalo. Strávil celé odpoledne na zámku v poradách s oběma kolegy a vrátil se kolem páté vyhladovělý jako vlk a hned se vrhl na vydatnou svačinu, kterou jsem mu objednal. „Žádné důvěrnosti, Watsoně; s tím pak bývají jenom potíže, když je třeba provést zatčení pro spiknutí a vraždu.“

„Myslíte, že k tomu dojde?“

Byl ve své nejveselejší a nejroztomilejší náladě.

„Milý Watsoně, až zkonzumuji tohle čtvrté vejce, ochotně vás zasvětim do celé situace. Neříkám, že jsme už vyšetřili všechno - zdaleka ne - až ale najdeme tu chybějící druhou činku -“

„Činku!“

„Proboha, Watsoně, cožpak vám dosud nedošlo, že tenhle případ stojí a padá s tou pohřešovanou činkou? No nic, nemusíte se kvůli tomu trápit, poněvadž - mezi námi řečeno - ani inspektor Mac, ani ten znamenitý místní detektiv také nepochopili, že jde o nesmírně závažnou okolnost. Jedna činka, Watsoně! Zkuste si představit atleta s jednou činkou. Uvědomte si, k jak jednostrannému rozvoji svalstva by to vedlo - o akutním nebezpečí zkřivené páteře ani nemluvě. Hrozné pomyšlení, Watsoně - hrozné!“

Seděl s ústy plnými topinky a v očích mu čtveráčky zajiskřilo, když pozoroval, jak jsem s rozumem v koncích. Pouhý pohled na

jeho báječný apetit neklamně svědčil o úspěchu, poněvadž jsem měl velice živé vzpomínky na dny a noci, kdy neměl na jídlo ani pomyšlení, kdy se jeho znejistělý důvtip mořil s nějakým problémem, zatímco vyzábělé rysy jeho tváře vystupovaly ještě ostřeji v askezi absolutního soustředění. Konečně si zapálil dýmku, pohodlně se opřel ve výklenku starého vesnického hostince a pomalu, v poznámkách na okraj, se rozpovídal o celém případu, spíš jako člověk, který myslí nahlas, než jako vypravěč podávající souvislou zprávu.

„Lež, Watson - lež jako věž, nestoudná, nehorázná a drzá lež vítá nás hned na prahu tohoto případu. Celá ta historie, kterou nám vyprávěl Barker, je lež. Barkerovu historii ale potvrzuje paní Douglasová. Proto lže také. Lžou oba a jsou spolu domluveni. Takže teď máme před sebou jasný problém - proč lžou a jaká je pravda, kterou se tak usilovně snaží zatajit? Pokusme se, Watson, zda my dva dokážeme tu lež odhalit a rekonstruovat pravdu!

Jak vím, že lžou? Poněvadž jde o nešikovný výmysl, který prostě nemůže být pravdivý. Uvažujte! Podle toho, co nám vyprávěli, neměl vrah po spáchání činu ani celou minutu na to, aby stáhl mrtvému z prstu prsten, který byl pod jiným prstenem, a ten horní mu znovu nasadil - což by rozhodně nikdy nedělal - a na to, aby položil vedle oběti ten zvláštní lístek. Trvám na tom, že to je nemožné. Můžete namítnout - ale příliš si vážím vašeho úsudku, Watson, než abych čekal, že to uděláte - můžete mi namítnout, že prsten byl sňat z prstu dřív, než byl Douglas zabit. Skutečnost, že svíčka hořela jen krátký čas, dokazuje, že na místě činu nedošlo k žádnému delšímu rozhovoru. Soudě podle toho, co jsme slyšeli o jeho nebojácné povaze, nebyl Douglas člověk, který by si jen tak nechal vzít snubní prsten, ba zdá se nepravděpodobné, že by jej byl vůbec vydal. Kdepak, Watson, vrah byl se svou obětí hezkou chvíli sám a svítila přitom lampa. O tom nemám nejmenších pochyb. Příčinou smrti však nesporně byl výstřel z pušky. Proto muselo být z pušky vystřeleno o něco dřív, než nám ti dva tvrdí. V takové věci se však nikdo nemůže mýlit. A proto máme co činit s uváženým

spiknutím dvou lidí, kteří výstřel slyšeli - pana Barkera a paní Douglasové. Když ještě navíc mohu dokázat, že krvavý otisk na okenním parapetu udělal Barker se záměrem svést policii na falešnou stopu, jistě uznáte, že se síť začíná stahovat kolem něho.

Dál si musíme položit otázku, v kolik hodin se vražda skutečně stala. Do půl jedenácté po domě chodilo služebnictvo, takže před tímto časovým limitem k ní rozhodně nedošlo. Ve tři čtvrtě na jedenáct už byli všichni ve svých pokojích, s výjimkou Amese, který byl v komoře. Když jste nás dnes odpoledne opustil, udělal jsem si pár zkoušek a přesvědčil jsem se, že žádný hluk, který MacDonald tropil v pracovně, nepronikl ke mně do komory, pokud byly zavřeny všechny dveře. To ovšem neplatí o pokoji hospodyně - ten není tak daleko v chodbě a nejasně jsem v něm zaslechl hlas, když MacDonald hodně křičel. Rána z brokovnice bývá do značné míry ztlumena, když je vystřeleno z těsné blízkosti, což je náš případ. Nezněla by příliš hlasitě, ale v nočním tichu by hluk do pokoje paní Allenové jistě pronikl. Sama nám řekla, že je trochu nahluchlá, ale nicméně ve své výpovědi uvedla, že asi půl hodiny předtím, než vznikl poplach, uslyšela nějakou ránu - jako přibouchnutí dveří. Půl hodiny před poplachem - to bylo tři čtvrtě na jedenáct. Nepochybuji, že ve skutečnosti slyšela výstřel z pušky a že to byl pravý okamžik vraždy. Je-li tomu tak, musíme dál zjistit, co mohl dělat pan Barker a paní Douglasová - za předpokladu, že právě oni nejsou vrahové - od tři čtvrtě na jedenáct, kdy je hluk výstřelu přivedl dolů, do čtvrt na dvanáct, kdy zazvonili a shromáždili služebnictvo. Co mezitím dělali, proč nepůsobili poplach hned? To je otázka, před kterou stojíme, a až na ni budeme znát odpověď, budeme nesporně mnohem blíže k rozřešení celého problému."

"Jsem přesvědčen," řekl jsem, "že ti dva jsou domluveni. Ona musí být naprosto bez citu a bez srdce, když dokáže tak klidně sedět a smát se nějakému vtipu pouhých pár hodin poté, co byl její manžel zavražděn."

"Máte pravdu. Ostatně ani její vlastní výpověď na ni nevrhá nejlepší světlo. Dobře víte, Watsoně, že nepatřím k horoucím

obdivovatelům ženského pohlaví, ale životní zkušenost mě poučila, že jen málo žen, které mají ke svým mužům pouhou špetku úcty, dalo by se několika slovy odradit od návštěvy u těla mrtvého manžela. Kdybych se někdy oženil, Watstone, doufám, že by má žena ke mně chovala vřelejší city, než aby se dala někam odvést hospodyní, kdyby má mrtvola ležela pár metrů od ní. Narežirovali to špatně, poněvadž i ten nejprimitivnější vyšetřovatel si musí všimnout, že tu naprosto chybí obligátní ženský nářek. Když nic jiného, takhle okolnost sama o sobě by ve mně vzbudila podezření, že šlo o předem domluvené spiknutí.“

„Vy si tedy opravdu myslíte, že tu vraždu má na svědomí Barker a paní Douglasová?“

„Dáváte nepříjemně přímé otázky, Watstone,“ řekl Holmes a pohrozil mi dýmkou. „Strlíkáte po mně jak z pušky. Kdybyste to formuloval tak, zda paní Douglasová a Barker vědí o vraždě pravdu a zda se smluvili, že ji zatají, mohl bych vám dát uspokojivou odpověď. Jsem přesvědčen, že pravdu znají. Váš krajní předpoklad ale není tak jasný. Zamysleme se na okamžik nad obtížemi, které mluví proti němu.“

Předpokládejme, že ti dva jsou spojeni pouty hříšné lásky a že se odhodlali zbavit se muže, který jim stojí v cestě. Je to odvážný předpoklad, neboť diskrétní dotazy mezi služebnictvem a ostatními jej v ničem nepotvrdily. Naopak, máme dost svědectví o tom, že manželé Douglasovi se velice milovali.“

„To nemůže být pravda. Jsem si tím jist,“ řekl jsem ve vzpomínce na krásnou, usmívající se tvář v zahradě.

„Možná. Přínejmenším ten dojem vzbuzovali. Můžeme však předpokládat, že jde o mimořádně prohnaný pár, který v tomto ohledu dokáže všechny oklamat a který se smluví, že manžela zavraždí. Manžel je však náhodou člověk, jemuž hrozí nějaké nebezpečí -“

„To ale víme jen od nich.“

Holmes vypadal zamyšleně.

„Chápu vás, Watson. Rozvíjíte teorii, podle níž všechno, co nám od začátku řekli, je lež. Podle vás nikdy neexistovala žádná skrytá hrozba, žádná tajná společnost, žádné Údolí strachu, žádný velmistr XY - nic z toho. To je jistě dobrá, dalekosáhlá generalizace. Podívejme se, kam nás dovede. Ti dva si k vysvětlení zločinu vymyslí tuhle teorii. Později ji zvěrohodní tím, že nechají v parku bicykl jako důkaz o existenci někoho, kdo přišel zvenčí. Skvrna na okenním parapetu podporuje tutéž domněnku. A právě tak lístek na mrtvole, který mohl být nachystán v zámku. To vše by zapadalo do vaší hypotézy, Watson. Jenže dál narazíme na hranatá, nepasující fakta, která ne a ne vklouznout na svá místa. Proč ze všech možných zbraní právě brokovnice s upilovanými hlavními - a navíc americká? Jak mohli mít jistotu, že na ně výstřel někoho nepřivolá? Byla to vlastně jen náhoda, že se paní Allenová nešla podívat, kdo to bouchl dveřmi. Proč by ten váš provinilý párek tohle všechno dělal, Watson?“

„Přiznávám se, že to neumím vysvětlit.“

„Když se žena a milenec domluví, že společně zavraždí manžela, budou na svou vinu nápadně upozorňovat tím, že mu po smrti stáhnou snubní prsten? Případá vám to pravděpodobné, Watson?“

„To tedy ne.“

„A dál - i kdybyste dostal nápad nechat venku schovaný bicykl, nerozmyslel byste si to z toho důvodu, že i ten nejhoupější detektiv to musí prokóknout jako falešnou stopu, poněvadž bicykl je první věcí kterou prchající k útěku potřebuje?“

„Žádné vysvětlení mě nenapadá.“

„A přece by neměla existovat žádná kombinace událostí, pro niž by lidský důvtip nebyl s to najít vysvětlení. Dovolte, abych vám naznačil možný myšlenkový postup, jen jako cvičení intelektu, bez nároků na pravdivost. Připouštím, že to je pouhá fantazie, ale ta přece často bývá matkou pravdy, ne?“

Předpokládejme, že v Douglasově životě opravdu existovala nějaká tajemná vina, nějaké doopravdy hanebné tajemství. Ta také vedla k tomu, že ho kdosi zabil - nějaký mstitel, o němž soudíme, že

přišel zvenčí. Tento mstitel - z důvodu, který neumím dosud vysvětlit - stáhl mrtvému snubní prsten. Je klidně možné, že vendetta nějak souvisí ještě s Douglasovým prvním manželstvím a tam je někde důvod k ukradení prstenu. Barker a paní Douglasová přišli do pokoje dřív, než mstitel odešel. Vrah je oba přesvědčil, že každý pokus dát ho zatknout by vedl k zveřejnění nějakého hnusného skandálu. Uvěřili mu a nechali ho raději odejít. Za tím účelem možná spustili padací most, což se dá udělat zcela tiše, a pak jej zase zvedli. Vrah uprchl a měl nějaký důvod k domněnce, že útěk pěšky pro něho bude bezpečnější než na bicyklu. Proto nechal bicykl na místě, kde ho nikdo nenajde dřív, než on bude šťastně za horama. Zatím na tom není nic nemožného, nezdá se vám?”

„Jistě, to všechno je možné,“ řekl jsem poněkud zdrženlivě.

„Nesmíme zapomínat, Watsone, že ať se tu stalo cokoli, nepochybně to bylo něco mimořádného. Abychom však pokračovali ve své hypotéze - ti dva - ti dva, a neříkám, že nutně musí být viníci, poznali, že po vrahově odchodu se dostali do situace, v níž budou těžko dokazovat, že čin sami nespáchali nebo že při něm aspoň neasistovali. Rychle a poněkud nešikovně se pokusili zvládnout situaci. Stopu na okenním parapetu udělal Barker zakrvácenou trepkou, aby naznačil, kudy pachatel prchal. Výstřel z pušky museli nepochybně slyšet právě oni dva, a způsobili proto poplach přesně tak, jak by to udělali, kdyby bylo všechno v pořádku - jenomže to udělali až půl hodiny po vraždě.“

„A jak to všechno chcete dokázat?”

„Podívejte - jestli vrah přišel zvenčí, lze ho vypátrat a dopadnout. To by byl vůbec nejlepší důkaz. Kdyby se to však nestalo - nu, vědecké možnosti nejsou ještě ani zdaleka vyčerpány. Myslím, že večer strávený v té pracovně o samotě mi velice pomůže.“

„Večer strávený o samotě?”

„Ano. Chci tam jít hned teď. Předem jsem si to domluvil s tím dobrým mužem Amesem, který rozhodně není Barkerovi příliš nakloněn. Posedím si v pracovně a uvidím, zda mi tamější atmosféra nepřinese nějakou inspiraci. Věřím v to, čemu se říká genius loci. Vy

se usmíváte, příteli Watstone. Nu - uvidíme. Mimochodem, máte s sebou ten svůj veliký deštník?"

„Tady je.“

„Když dovolíte, půjčím si ho.“

„S radostí - ale to je přece ubohá zbraň! Jestli hrozí nějaké nebezpečí -“

„Nic vážného, milý Watstone, jinak bych vás jistě požádal o doprovod. Ten deštník si ale vezmu. Momentálně čekám už jen na návrat našich kolegů z Tunbridge Wellsu, kde se teď pokoušejí vypátrat pravděpodobného majitele bicyklu.“

Už se setmělo, když se inspektor MacDonald a White Mason vrátili ze své výpravy; přišli však celí rozzářeni a oznamovali, že udělali velký pokrok v pátrání.

„Přiznám se bez mučení, že jsem měl jisté pochybnosti, jestli vůbec někdo cizí v tomhle případě existuje,“ řekl MacDonald, „ale mýlil jsem se. Bicykl jsme identifikovali a máme i popis pachatele, což znamená, že jsme urazili značný kus cesty.“

„To už vypadá jako začátek konce,“ řekl Holmes. „Gratuluji vám oběma z celého srdce.“

„Díky. Krátce a dobře, vyšel jsem z faktu, že pan Douglas se zdál rozčilený už den před vraždou, kdy byl v Tunbridge Wellsu. Muselo to proto být v Tunbridge Wellsu, kde si uvědomil, že mu hrozí nějaké nebezpečí. Z toho jsem usoudil, že jestli sem nějaký muž přijel na kole, s největší pravděpodobností přijel z Tunbridge Wellsu. Vzali jsme bicykl s sebou a ukázali jsme jej ve všech hotelech. Ředitel hotelu Eagle Commercial jej ihned poznal a řekl nám, že patří nějakému Hargraveovi, který si u nich před dvěma dny pronajal pokoj. Neměl prý nic než ten bicykl a malý kufrík. Do knihy hostů se zapsal jménem a uvedl, že přijíždí z Londýna, adresu bydliště však neudal. Kufrík byl vyrobený v Londýně a věci v něm nepochybně pocházely z Anglie, ale ten člověk prý byl určitě Američan.“

„Výborně,“ řekl Holmes radostně, „opravdu jste udělali kus znamenité práce, zatímco my jsme tu s přítelem seděli a sprádali

pouhé teorie. Je to pro nás poučení, že praxi nelze podceňovat, pane Macu.“

„Věřu - přesně tak, pane Holmesi,“ řekl inspektor s uspokojením.

„To všechno ale zapadá do vašich teorií,“ poznamenal jsem.

„Možná že ano, možná že ne. Povězte nám to ale do konce, pane Macu. Nebylo tam nic, podle čeho byste mohli toho člověka identifikovat?“

„Bylo toho tak málo, že je jasné, že si dal velkou práci s tím, aby neprozradil svou totožnost. Nenašly se žádné papíry, žádné dopisy, ba ani žádné nášivky na šatech. Na stole v jeho pokoji ležela cyklistická mapa zdejšího hrabství. Odejel z hotelu na bicyklu včera ráno po snídani a do chvíle, než jsme se po něm začali ptát, nikdo o něm nic neslyšel.“

„To mě právě trochu mate, pane Holmesi,“ řekl White Mason. „Kdyby ten člověk nechtěl, aby se o něm mluvilo a nestrhl se kolem něho poprask, nejspíš by se tam vrátil a zůstal v hotelu jako nenápadný turista. Takhle ale musel vědět, že ho ředitel hotelu ohlásí policii jako pohřešovaného a že jeho zmizení bude uváděno do souvislosti s vraždou.“

„Tak bychom si to představovali my. Poskytl vám ale přesto důkaz mazanosti, aspoň do této chvíle, poněvadž jsme ho dosud nedopadli. A co jeho popis - ten máte?“

MacDonald zalistroval ve svém zápisníku.

„Tady máme všechno, co nám o něm mohli uvést. Nezdá se, že by si ho nějak zvlášť povšimli, ale přece se jen vrátný, úředník v recepci a pokojská shodli alespoň na několika bodech. Ten člověk měřil asi metr pětaosmdesát, mohlo mu být asi padesát let, měl mírně prošedivělé vlasy, šedivý knír, zahnutý nos a tvář, kterou všichni popisovali jako divokou a krajně nepřijemnou.“

„Nu, kromě toho výrazu se ten popis klidně hodí třeba na samotného Douglase,“ řekl Holmes. „Bylo mu také něco přes padesát, měl mírně prokvetlé vlasy, šedivý knír a byl přibližně stejně vysoký. Zjistili jste ještě něco jiného?“

„Měl na sobě šaty z těžké šedé látky, námořnickou kazajku, krátký hnědavý převlečník a měkkou čepici.“

„A co ta brokovnice?“

„Ta neměří ani šedesát centimetrů. Docela dobře ji mohl mít v tom kufříku nebo ji mohl nést pod převlečníkem.“

„A jak podle vás tohle všechno ovlivní náš případ?“

„Nu, prostě, pane Holmesi,“ řekl MacDonald, „až toho člověka dopadneme - a můžete se spolehnout, že jsem jeho popis telegraficky rozeslal na všechny strany pět minut poté, co jsem se jej dověděl - až ho dopadneme, budeme s to posoudit to líp. Ale i tak jsme nesporně urazili pěkný kus cesty. Víme, že nějaký Američan, uvádějící, že se jmenuje Hargrave, přijel přede dvěma dny do Tunbridge s bicyklem a kufříkem. V kufříku měl brokovnici s upilovanými hlavními, takže je jisté, že přijel s úmyslem spáchat zločin. Včera ráno odjel na bicyklu na zámek; pušku měl schovanou pod převlečníkem. Pokud jsme zjistili, nikdo ho neviděl přijet, ale nemusel jet přes vesnici, aby se dostal k bráně do parku, a po silnici jezdí spousta cyklistů. Bicykl pravděpodobně hned ukryl do křoví, kde jej našli, a je možné, že se tam ukryl i sám, pozoroval zámek a čekal, až pan Douglas vyjde ven. Brokovnice není nejvhodnější zbraň, má-li jí být použito v domě, ale on měl v úmyslu použít ji venku, a pak má brokovnice nepopíratelné výhody, poněvadž se z ní nedá netrefit a výstřely z brokovnice jsou na anglickém venkově tak obvyklé, zvlášť když jsou v okolí honební revíry, že se nad nimi nikdo příliš nepozastavuje.“

„To je všechno zcela jasné!“ řekl Holmes.

„Nu, jenomže pan Douglas se neobjevil. Co ten člověk musel udělat pak? Nechal bicykl bicyklem a za soumraku se přikradl k domu. Zjistil, že most je spuštěný a nikde nablízku živá duše. Využil tedy příležitosti a jistě měl připravenou nějakou výmluvu pro případ, že by na někoho narazil. Nepotkal však nikoho. Vklouzl do prvního pokoje, který uviděl, a schoval se tam za záclonu. Měl odtamtud dobrý výhled na padací most, který mezitím zvedli, a tak věděl, že uniknout může jedinečně přes vodní příkop. Čekal až do čtvrt

na dvanáct, kdy pan Douglas - na své obvyklé obchůzce domu - přišel do pokoje. Zastřelil ho a utekl tak, jak si to předem rozvážil. Věděl, že lidé z hotelu popíší bicykl, který se tak stane důkazem proti němu, a proto jej tam nechal a dostal se pomocí nějakého jiného prostředku do Londýna nebo jiného bezpečného úkrytu, který měl předem zajištěný. Co tomu říkáte, pane Holmesi?"

„Nu, jak to vykládáte, zní to dobře a zdá se to jasné, pane Macu. Tohle je závěr, k němuž jste dospěl vy. Já ale dospěl k jinému: domnívám se, že zločin byl spáchán o půl hodiny dřív, než nám ohlásili, že paní Douglasová a pan Barker jsou domluveni a něco před námi tají, že pomohli vrahovi k útěku - nebo alespoň že přišli do pokoje dřív, než vrah uprchl - že naaranžovali falešnou stopu, svědčící o jeho útěku oknem, zatímco s největší pravděpodobností mu spustili padací most, aby mohl odejít po něm. To je můj výklad první poloviny případu.“

Oba detektivové zavrtěli hlavou.

„Víte, pane Holmesi, jestli je tohle pravda, pak jsme upadli jen z jedné záhady do druhé,“ řekl londýnský inspektor.

„A v jistém smyslu do mnohem horší,“ dodal White Mason. „Paní Douglasová nikdy v životě nebyla v Americe. Jaký vztah by mohla mít k nějakému americkému vrahovi - vztah, který by byl důvodem k tomu, aby ho kryla?“

„Připouštím, že jsou tu jisté rozpory,“ řekl Holmes. „Hodlám dnes v noci podniknout menší pátrání na vlastní pěst a je docela dobře možné, že bude na prospěch našemu společnému úsilí.“

„Můžeme vám být nápomocni, pane Holmesi?“

„Ne, to ne. Potřebuji jen Watsonův deštník a tmu - nic víc. A Ames - spolehlivý Ames - mi jistě také trochu vyjde vstříc. Všechny úvahy mě neustále vedou zpět k jediné základní otázce - proč by si nějaký atlet trénoval svaly a kostru tak nepřírodným posilovadlem jako je jedna činka?“

Ze svého samotářského výletu se Sherlock Holmes vrátil až pozdě v noci. Spali jsme v dvoulůžkovém pokoji - nejlepším, jaký v

malém venkovském hotelu měli. Už jsem spal a trochu jsem se probral, když přišel.

„Tak co, Holmesi,“ zabručel jsem, „našel jste něco?“

Stál vedle mne mlčky, se svíčkou v ruce. Pak se jeho vysoká, štíhlá postava ke mně sklonila.

„Poslyšte, Watsone,“ zašeptal, „nebojíte se spát v jednom pokoji se šílencem, chlapem, který má měknutí mozku, s idiotem, kterému haraší ve věži?“

„Vůbec ne,“ odpověděl jsem užasle.

„To mám věru štěstí,“ řekl a tu noc už jsem od něho neslyšel ani slovo.

KAPITOLA VII - ROZŘEŠENÍ

Druhý den ráno, když jsme se nasnídali, našli jsme inspektora MacDonalda a White Masona v malé služebně místní policejní stanice, kde měli zřejmě důvěrnou poradou. Před nimi na stole se vršila hromádka dopisů a telegramů, které pečlivě třídili a zapisovali. Tři z nich si odložili stranou.

„Pořád ještě pátráte po tom prchajícím cyklistovi?“ zeptal se Holmes vesele. „Co víte o tom lumpovi nového?“

MacDonald zdrceně ukázal na hromadu korespondence.

„Máme tu hlášení, že byl spatřen v Leicesteru, Nottinghamu, Southamptonu, Derby, East Hamu, Richmondu a na čtrnácti dalších místech. Ve třech městech - v East Hamu, Leicesteru a v Liverpoolu - ho už usvědčili a dokonce i zatkli. Celá Anglie se jen hemží uprchlíky v hnědavých převlečnících.“

„Proboha!“ řekl Holmes s pochopením. „Poslyšte, pane Macu a pane Masone, chtěl bych vám dát jednu dobrou radu. Když jsem se pouštěl do tohoto případu s vámi, udělal jsem to s výhradou, jak se jistě pamatujete, že vám nebudu prezentovat žádné napůl prokázané teorie, ale že si nechám své nápady pro sebe, ověřím si je a sdělím vám je teprve tehdy, až budu sám přesvědčen, že jsou správné. Z téhož důvodu vám ani v této chvíli nepovím všechno, co mám na mysli. Na druhé straně jsem však slíbil, že s vámi budu hrát poctivou hru, a proto by ode mne nebylo hezké, abych vás nechal třeba jen na okamžik vynakládat síly na zbytečnou práci. Proto jsem teď ráno přišel a má rada se dá shrnout do několika slov: pusťte ten případ k vodě!“

MacDonald a White Mason užasle civěli na svého proslulého kolegu.

„Domníváte se, že to je beznadějně?“ zvolal inspektor.

„Za beznadějný pokládám váš postup. Netvrdím ale, že není naděje zjistit pravdu.“

„Je tady ale ten cyklista. Toho jsme si přece nevymysleli. Máme jeho popis, jeho kufřík a bicykl. Ten člověk musí někde být. Proč bychom ho neměli dopadnout?“

„Jistě, jistě - určitě někde je a určitě ho dopadneme, nechci ale, abyste zbytečně mrhali silami v East Hamu nebo v Liverpoolu. Věřím, že dosáhneme výsledku nějakou kratší cestou.“

„Něco nám zamlčujete a to od vás není pěkné, pane Holmesi.“ Inspektor byl rozmrzelý.

„Znáte moje pracovní metody, pane Macu. Nehodlám nic tajit déle, než je třeba. Chci si jen v jistém ohledu ověřit některé detaily, což nebude obtížné; pak se vám odporučím a vrátím se do Londýna. Výsledky našeho společného pátrání vám budou plně k dispozici. Vděčím vám za tolik, že nemohu jednat jinak; přes veškeré bohaté zkušenosti si nevzpomínám na ojedinelejší a zajímavější problém.“

„Nad tím mi zůstává rozum stát, pane Holmesi. Mluvili jsme přece s vámi včera večer, když jsme se vrátili z Tunbridge Wellsu, a vy jste s našimi výsledky v podstatě souhlasil. Co se mezitím stalo, že najednou vidíte případ ve zcela jiném světle?“

„Když se tedy na to ptáte, strávil jsem, jak jsem vám už ostatně řekl, na dnešek v noci několik hodin na zámku.“

„Nu a - co se stalo?“

„Ach, na to vám v téhle chvíli mohu dát jen velice povšechnou odpověď. Mimochodem, přečetl jsem si o zámecké budově stručnou, ale neobyčejně jasnou a zajímavou brožurku, která je k dostání za pouhou penci v místní trafice.“ Při těchto slovech vytáhl Holmes z kapsy u vesty drobnou knížečku, ozdobenou hrubou rytinkou starého zámku. „Mimořádně to zvyšuje zájem o pátrání, milý pane Macu, když se člověk s patřičným porozuměním vžije do historického ovzduší svého okolí. Nedívejte se tak netrpělivě - ujišťuji vás, že i takový popis, málem v holých větách, dokáže vám v duchu vyvolat jistý obraz minulosti. Dovolte, abych vám uvedl příklad. Birlstonský zámek, postavený v pátém roce panování Jakuba I. na místě, kde stávala budova mnohem starší, je jedním z

nejkrásnějších dochovaných dokladů jakubského sídla, obehnaného vodními příkopy' -“

„Vy si z nás děláte legraci, pane Holmesi!“

„Pst, pst, pane Macu! Tohle je první projev temperamentu, který jsem u vás zaznamenal. Prosím, když vám to jde tak na nervy, nebudu to číst slovo od slova. Řeknu-li vám ale, že je tu zmínka o tom, že roku 1644 zámek dobyl plukovník protikrálovské strany, že se tu za občanské války několik dní skrýval král Charles a byl tu na návštěvě i George II., jistě uznáte, že s tím prastarým domem jsou spojeny různé zajímavé vzpomínky.“

„O tom nepochybuji, pane Holmesi, ale to se nás přece netýká, ne?“

„Myslíte, že ne? Široký rozhled, milý pane Macu, patří k základním požadavkům naší profese. Vzájemná souhra myšlenek a nepřímého užitku z rozsáhlých vědomostí přináší mimořádně dobré výsledky. Promiňte tyhle poznámky člověku, který je sice ve věcech zločinu jen amatérským znalcem, ale přece jen je o něco starší a možná i zkušenější než vy.“

„Jsem první, kdo vám dá za pravdu,“ řekl detektiv srdečně. „Připouštím, že dospějete k cíli, ale jdete k němu hotovým labyrinthem oklik.“

„Dobrá, vrátím se tedy od omšelé historie k čerstvým faktům. Jak už jsem řekl, na dnešek v noci jsem navštívil zámek. Pana Barkera ani paní Douglasovou jsem neviděl. Nezdálo se mi nutné je znepokojovat, ale potěšilo mě, když jsem se doslechl, že paní nijak zvlášť netruchlí a že s chutí povečeřela. Má návštěva platila především dobrému panu Amesovi, s nímž jsem si vyměnil pár zdvořilostních frází a dosáhl od něho svolení, že si mohu chvíli posedět sám v pracovně. Slíbil mi, že se o tom nikomu nezmíní.“

„Cože? U mrtvého?“ vyhrklo ze mne.

„Ale ne; ten už tam není. Bylo mi řečeno, že jste dovolil, aby tělo odnesli, pane Macu. Pokoj je teď v normálním stavu a strávil jsem v něm poučnou čtvrt hodinu.“

„Co jste tam hledal?“

„Nu, nerad bych dělal záhadu z tak prosté věci - hledal jsem chybějící činku. V mém hodnocení případu hrála od počátku významnou roli. A nakonec jsem ji našel.“

„Kde?“

„Och, zde se dostáváme na hranice neprozkoumaného území. Dovolte, abych zašel o kousek dál, jen o malý kousek, a slibuji vám, že vás zasvětim do všeho, co vím.“

„Ochotně přijmeme vaše podmínky,“ řekl inspektor, „jenomže když nám radíte, abychom případ pustili k vodě - - Proč bychom to proboha měli dělat?“

„Z jednoduchého důvodu, milý pane Macu. Nedošlo vám totiž, po čem vlastně pátráte.“

„Vyšetřujeme vraždu Johna Douglase z Birlstonského zámku.“

„Jistě, to děláte. Neobtěžujte se ale pátráním po záhadném gentlemanovi na bicyklu. Ujišťuji vás, že vás to nikam nepřivede.“

„A co tedy navrhuje, abychom dělali?“

„To vám řeknu přesně, jestliže to ovšem uděláte.“

„Víte, musím přiznat, že zatím jsme se vždycky přesvědčili, že za vašimi podivnými podmínkami stojí nějaký dobrý důvod. Udělám to, co mi poradíte.“

„A vy, pane Masone?“

Venkovský detektiv se bezradně podíval z jednoho na druhého. Sherlock Holmes a jeho metody byly pro něho něco zcela nového.

„Když souhlasí inspektor, nevím, proč bych neměl souhlasit já,“ řekl posléze.

„Výborně!“ zvolal Holmes. „Doporučuji vám tedy oběma pěknou, bezstarostnou procházku po zdejších okolí. Slyšel jsem, že z Birlstone Ridge je prý nádherný výhled na Wealdský hvozď. V nějakém příhodném hostinci se jistě lze zastavit na svačinku, třebaže má neznalost tohoto kraje mi nedovoluje doporučit vám něco konkrétního. Večer pak, unaveni, leč šťastni -“

„Poslyšte, tady přestávají všechny žerty!“ rozkřikl se MacDonald a rozhněvaně vstal ze židle.

„Nu prosím, račte tedy strávit den podle libosti,“ řekl Holmes a bodře ho poplácal po rameni. „Dělejte, nač máte chuť, a jděte, kam chcete, a před soumrakem za mnou přijďte sem, ale určitě - určitě, pane Macu!“

„To už zní rozumněji.“

„Byla to výborná rada, ale netrvám na ní, pokud budete tady, až vás budu potřebovat. Ale teď, než se rozejdeme, chci od vás ještě, abyste napsal dopis panu Barkerovi.“

„Ano?“

„Když dovolíte, nadiktuji vám ho. Mohu začít?“

Vážený pane! Dospěl jsem k názoru, že je naší povinností vypustit vodní příkop, neboť doufám, že bychom mohli najít -

„To nejde,“ řekl inspektor, „už jsem se na to ptal.“

„Pst - ani slovo, milý pane. Pište, co vám říkám.“

„Prosím, pokračujte.“

„- neboť doufám, že bychom mohli najít něco, co souvisí s naším pátráním. Všechno jsem už zařídil, zítra časně ráno přijdou kopáči a odvedou potok -“

„To je vyloučené!“

„- odvedou potok; proto se domnívám, se je správné, abych vás o této věci vyrozuměl předem.“

„Teď to podepište a pošlete s tím poslíčka asi ve čtyři hodiny. Tou dobou se opět sejdem tady ve služebně. Až do té chvíle si může každý dělat, co chce, neboť vás ujišťuji, že v pátrání nastala nevyhnutelná pauza.“

Schylovalo se už k večeru, když jsme se znova shromáždili. Holmes byl velice vážný, já jsem jen hořel zvědavostí a na obou detektivech bylo vidět na první pohled, že jsou kritičtí a podráždění.

„Tak tedy, pánové,“ prohlásil můj přítel téměř slavnostně, „teď vás prosím, abyste se mnou všechno ověřili a posoudili sami, zda mě má pozorování opravňují k závěrům, ke kterým jsem dospěl. Večer je chladný, a poněvadž nevím, jak dlouho může náš výlet trvat, prosím vás, abyste si vzali nejteplejší kabáty, jaké máte. Je

neobyčejně důležité, abychom byli na místě před setměním, a proto, s vaším dovolením, vyrazíme hned.“

Obešli jsme zámeckou zahradu a došli na místo, kde byla díra v plotě. Proklouzli jsme jí a v houstnoucím soumraku jsme kráčeli za Holmesem až k jakémusi křoví, které je přímo naproti hlavnímu vchodu a padacímu mostu. Most nebyl zvednut. Holmes se skrčil za keři vavřínu a my tři jsme následovali jeho příkladu.

„Nu dobrá, a co budeme dělat teď?“ zeptal se MacDonald poněkud neomaleně.

„Musíme se vyzbrojit nekonečnou trpělivostí a dělat co nejmenší hluk,“ odpověděl Holmes.

„Proč tady vlastně vůbec jsme? Vážně si myslím, že byste k nám měl být otevřenější.“

Holmes se dal do smíchu.

„Watson tvrdí, že dělám z normálního života drama,“ řekl. „Mám v sobě nějakou uměleckou žilku, která se stále bouří a vytrvale se domáhá dobře zrežírovaného představení. Naše profese by byla dost fádni a nechutná, pane Macu, kdybychom si občas nezrežírovali scénu tak, aby na ní naše výsledky patřičně vynikly. Přímé obvinění a ruka brutálně dopadající na rameno - co člověk má z takového dénouement? Ale rychlý zásah, jemně nastražená past, chytrý odhad dalšího vývoje, triumfální obhájení smělých teorií - není to snad pýcha a zadostiučinění naší životní práce? V tomhle okamžiku vás vzrušuje kouzlo situace, prožíváte pocity lovce na číhané. Kam by se to vzrušení podělo, kdybych byl srozumitelný jako jízdní řád? Prosím vás jen o trochu trpělivosti, pane Macu, a všechno vám bude jasné.“

„Dobrá, doufám ale, že pýcha, zadostiučinění a všechno to ostatní se dostaví dřív, než tu zmrzneme na rampouch,“ prohlásil londýnský detektiv s komickou odevzdaností.

Všichni jsme měli dobrý důvod připojit se k jeho povzdechu, neboť čekání bylo opravdu dlouhé a nepříjemné. Na dlouhé, ponuré průčelí starého zámku se pomalu kladly stíny. Studená, vlhká mlha z vodního příkopu nám pronikala až do kostí a drkotali jsme zuby.

Nad bránou visela jediná lucerna a v osudné pracovně planula koule nehybného světla. Vše ostatní bylo ponořeno do tmy a ticha.

„Jak dlouho to bude trvat?“ zeptal se pojednou inspektor. „A na co tu vlastně čekáme?“

„Jak dlouho? To nevím o nic líp než vy,“ odpověděl Holmes poněkud příkře. „Kdyby zločinci řídili své pohyby a činy podle jízdního řádu, jistě by to pro nás pro všechny bylo pohodlnější. A pokud jde o to, nač - račte se podívat, na tohle čekáme.“

Při jeho slovech se jasně žluté světlo v pracovně několikrát zatmělo - někdo před ním začal přecházet sem tam. Keře, za nimiž jsme leželi, byly přímo proti oknu a nebyly od něho vzdáleny víc jak třicet metrů. Pojednou se okno otevřelo, slyšeli jsme zaskřípat panty a spatřili jsme nejasnou siluetu hlavy a ramen muže, vyhlížejícího do tmy. Několik minut tak zíral, obezřele a pokradmu, jako člověk, který chce mít jistotu, že ho nikdo nepozoruje. Pak se hluboko vyklonil a v napjatém tichu jsme uslyšeli zašplouchání rozčeřené vody. Zdálo se, že drží něco v ruce a pohybuje tím ve vodním příkopu. Potom náhle cosi vytáhl, jako když rybář vyhazuje na břeh rybu - nějaký velký kulatý předmět, který zatemnil světlo v místnosti, když jej vtahoval otevřeným oknem dovnitř.

„Vpřed!“ zvolal Holmes. „Vpřed!“

Všichni jsme vyskočili a klopýtali jsme za ním se ztuhlými údy, zatímco on, v jednom ze svých pověstných návalů energie povzbuzované vybičovanými nervy, které ho čas od času dokázaly proměnit v nejsilnějšího a nejaktivnějšího člověka, jakého jsem kdy poznal, přeběhl rychle most a zběsile zazvonil. Na druhé straně zavržaly těžké závory a ve vchodu stál užaslý Ames. Holmes ho beze slova odstrčil stranou a s námi v patách pádil do místnosti, v níž byl muž, kterého jsme před okamžikem pozorovali.

Světlo, jež jsme viděli zvenku, vydávala petrolejová lampa stojící na stole. Teď ji však držel v ruce Cecil Barker, který ji zvedl proti nám, když jsme vešli. Světlo dopadalo na jeho pevnou, rozhodnou, hladce vyholenou tvář a oči, z nichž zírala hrozba.

„Co to hrome všechno znamená?“ zvolal. „Co chcete, co tu pohledáváte?“

Holmes se rychle rozhlédl po místnosti a vrhl se na promočený, provazem převázaný ranec, ležící pod psacím stolem, kam jej Barker hodil.

„Tohle hledáme, pane Barkere. Tenhle ranec, který je zatížen činkou a který jste právě vylovil z vodního příkopu.“

Barker ohromeně civěl Holmesovi do tváře.

„Odkud o něm hrome vůbec víte?“ zeptal se.

„To je jednoduché - sám jsem jej tam hodil.“

„Vy jste ho tam hodil? Vy?“

„Měl jsem možná říct ‚znova hodil‘,“ řekl Holmes. „Vzpomínáte si, inspektore MacDonalde, jak mě překvapilo, že jedna činka chybí. Upozornil jsem vás na to, ale byl jste příliš zaměstnán jinými událostmi, než abyste měl čas o tom uvažovat a vyvodit z toho závěry. Když je nablízku voda a pohřešuje se něco těžkého, není obtížné se dovítit, že někdo tu těžkou věc hodil do vody. Tahle myšlenka stála aspoň za to, abych si ji ověřil, a tak s pomocí Amese, který mě pustil do pokoje, a držadla deštníku doktora Watsona mohl jsem na dnešek v noci ten ranec vylovit a prohlédnout si jej. Nejdůležitější však bylo dokázat, kdo jej tam hodil. Toho jsme dosáhli velice primitivním trikem, když jsme oznámili, že příkop bude zítra ráno vypuštěn, což mělo předpokládaný následek, že ten, kdo do něho ranec hodil, ať to byl kdokoli, jistě se jej pokusí vylovit, jakmile mu to tma dovolí. Máme teď čtyři svědky na to, kdo se této příležitosti chopil, a tak si myslím, že je řada na vás, pane Barkere, abyste se ujal slova.“

Sherlock Holmes položil promočený ranec na stůl pod lampu a rozvázal provaz. Nejdřív vytáhl činku, kterou hodil k druhé, válející se v koutě. Potom vytáhl pár bot. „Americké, jak vidíte,“ poznamenal a ukázal na špičky. Potom položil na stůl dlouhý, zabíjácký nůž, zastrčený do pouzdra. Nakonec rozvázal uzel šatstva, obsahující úplnou soupravu spodního prádla, ponožky, šedý tvídový oblek a krátký hnědavý převlečník.

„Šaty jsou zcela běžné,“ poznamenal Holmes, „kromě převlečníku, na němž je leccos, co stojí za povšimnutí.“ Opatrně jej přidržel pod světlem a přejížděl po něm dlouhými štíhlými prsty. „Tady, jak vidíte, je vnitřní kapsa, prodloužená až do podšívky, aby se do ní vešla brokovnice s upilovanými hlavněmi. Na límci je štítek krejčího - Neale, oděvy, Vermissa, USA. Strávil jsem poučné odpoledne ve farní knihovně a rozšířil jsem své vědomosti o fakt, že Vermissa je vzkvétající městečko na okraji jedné z nejznámějších uhelných a železnorudných pánví ve Spojených státech. Trochu si vzpomínám, pane Barkere, že jste uhelné oblasti uváděl do souvislosti s první manželkou pana Douglase, a jistě nebudu daleko od pravdy, vyslovím-li domněnku, že písmena V.V. na lístku u těla mrtvého mohou znamenat Vermissa Valley a že právě toto údolí, které nám sem vyslalo vraha, může být tím Údolím strachu, o kterém jsme už slyšeli. Až sem je to celkem jasné. Zdá se mi však, pane Barkere, že vás nepouštím ke slovu, abyste nám mohl podat své vlastní vysvětlení.“

Byl to opravdu pohled pro bohy vidět zrůzněnou tvář Cecila Barkera během tohoto expoé velkého detektiva. Vztek, údiv, rozpaky a nerozhodnost se v ní popořadě střídaly. Nakonec se uchýlil k jakési jízlivé ironii.

„Víte toho tolik, pane Holmesi, že by snad bylo lepší, kdybyste nám pověděl ještě něco,“ odsekl.

„Buďte bez obav - mohl bych vám toho povědět mnohem víc, pane Barkere, ale s větším potěšením si to poslechneme od vás.“

„Vážně? Dobrá, mohu vám říct jen tolik, že existuje-li nějaké tajemství, není to moje tajemství a nebudu to já, kdo je vyrazí.“

„Prosím, hodláte-li zaujmout tento postoj, pane Barkere,“ řekl klidně inspektor, „musíme vás bedlivě střežit, dokud si neopatríme zatykač a nebudeme vás moci vzít do vazby.“

„To si hrome dělejte, co se vám zlíbí,“ řekl Barker vzdorovitě.

Zdálo se, že vývoj události dospěl k definitivnímu konci, aspoň pokud jde o něho, poněvadž stačilo podívat se na jeho žulovou tvář, aby bylo jasné, že žádná *peine forte et dure* ho nedonutí, aby porušil

své rozhodnutí. Ticho, které zavládlo, však prolomil nějaký ženský hlas. Paní Douglasová stála a naslouchala u polootevřených dveří a teď vešla do místnosti.

„Udělal jsi toho pro nás už dost, Cecile,“ řekla. „Ať to bude mít v budoucnu jaké chce následky, ty už jsi udělal dost.“

„Dost a víc než dost,“ poznamenal vážně Sherlock Holmes. „Ve všech ohledech s vámi cítím, madame, a snažně vás prosím, abyste měla aspoň trochu víry ve zdravý rozum našich soudů a s plnou důvěrou se obrátila na policii. Dopustil jsem se možná chyby, když jsem nevyužil vašeho návrhu, který mi tlumočil můj přítel doktor Watson, ale v té chvíli jsem ještě měl všechny důvody věřit, že jste do zločinu přímo zapletena. Ted' však mám jistotu, že tomu tak není. Zároveň je tu však ještě mnoho nevysvětleného, a proto vám doporučuji, abyste požádala pana Douglassa, aby nám celou tu historii vypověděl sám.“

Při Holmesových slovech paní Douglasová překvapeně vykřikla. Stejný výkřik ale uklouzl oběma detektivům i mně, když jsme spatřili muže, který jako by se vynořil ze zdi a vystoupil ted' z temného kouta, v němž se objevil. Paní Douglasová se otočila a vzápětí ho sevřela v náručí. Barker ho chytil za nataženou ruku.

„Takhle to bude nejlepší, Jacku,“ opakovala jeho žena. „Takhle to určitě bude nejlepší.“

„Opravdu, to mi věřte, pane Douglassi,“ řekl Sherlock Holmes. „Sám poznáte, že to bude nejlepší.“

Muž stál a mrkal na nás oslněnýma očima člověka, který vejde ze tmy do světla. Měl pozoruhodný obličej - pronikavé šedé oči, hustý, krátce zastřižený prošedivělý knír, hranatou, vystupující bradu a usměvavá ústa. Všechny si nás dobře prohlédl a pak, k mému údivu, přistoupil ke mně a podal mi složku papírů.

„Slyšel jsem o vás,“ řekl hlasem, který nezněl ani zcela anglicky, ani zcela americky, ale vcelku vzato byl libozvučný a příjemný. „Vy jste historik téhle pátrací skupiny. A věřte mi, pane doktore, že jste ještě nikdy nezaznamenal takový příběh, jaký vám svěžuji - na to bych vsadil poslední dolar. Vyprávějte jej po svém, ale zde jsou

fakta, s nimiž budete mít u čtenářů zaručený úspěch. Dva dny jsem byl zavřený v té temnici a denního světla - dá-li se vůbec nazvat světlem to, co do té díry proniká - jsem využil k tomu, abych to všechno zachytil na papír. Ať se to líbí vám i vašim čtenářům. Zde máte historii Údolí strachu.“

„To je minulost, pane Douglasi,“ prohlásil Sherlock Holmes klidně. „My bychom teď rádi slyšeli něco o současných událostech.“

„Dočkáte se,“ řekl Douglas. „Mohu si zapálit, než začnu vyprávět? Děkuji, pane Holmesi. Jestli se nemýlím, jste sám také kuřák a jistě uhodnete, co to je, sedět dva dny s tabákem v kapse a bát se, že kouř člověka prozradí.“ Opřel se o krbovou římsu a dýmal z doutníku, který mu Holmes nabídl. „Mnoho jsem o vás slyšel, pane Holmesi, ale nikdy mě nenapadlo, že se s vámi setkám. Než ale tohle dočtete,“ ukázal na složku papírů, „jistě si řeknete, že jsem vám poskytl něco, co tu ještě nebylo.“

Inspektor MacDonald hleděl s vrcholným úžasem na muže, který se tak z čista jasna objevil.

„Z toho jsem jelen!“ zvolal konečně. „Jestli jste John Douglas z birlstonského zámku, čí smrt jsme tedy celé dva dny vyšetřovali a odkud jste se tak nečekaně vynořil? Připadá mi to, že jste vyskočil jako čertík z nějaké krabičky.“

„Vidíte, vidíte, pane Macu,“ řekl Holmes a vyčítavě na něho zahrozil ukazováčkem, „nechtěl jste si přečíst tu znamenitou místní kompilaci, v níž se mluví o tom, že se tu skrýval král Charles. V té době se lidé neskrývali v lecjakých skrýších a úkrytu, kterého bylo použito jednou, může být použito znova. Byl jsem přesvědčen, že pana Douglase najdeme pod touto střechou.“

„A jak dlouho jste nás takhle klamal, pane Holmesi?“ řekl inspektor zlostně. „Jak dlouho jste nás nechal ztrácet čas pátráním, o němž jste věděl, že nemá smysl?“

„Ani vteřinu, milý pane Macu. Teprve na dnešek v noci jsem pochopil, oč v celém případě jde. Poněvadž jsem si ale tento názor nemohl ověřit dřív než dnes večer, doporučil jsem vám a vašemu kolegovi, abyste si dnes udělali volný den. Co víc jsem probůh mohl

dělat? Když jsem našel v příkopu šatstvo, bylo mi hned jasné, že tělo v pracovně nemůže být mrtvola pana Douglase, ale toho cyklisty z Tunbridge Wellsu. Žádný jiný závěr nebyl možný. Proto jsem musel zjistit, kde asi může pan Douglas být, a zdálo se mi nejpravděpodobnější, že za pomoci manželky a svého přítele se ukrývá na zámku, který už kdysi za dobrý úkryt posloužil, a že čeká na klidnější chvíli, aby mohl uprchnout definitivně.“

„A měl jste pravdu - usuzoval jste dobře,“ řekl pan Douglas uznale. „Myslel jsem, že oklamu vaše britské zákony, poněvadž si nejsem jistý, jak před nimi obстоjím. A také jsem v tom spatřoval příležitost svést jednou provždy ze své stopy ty slídící psy. Mějte však prosím na paměti, že od začátku do konce jsem neudělal nic, zač bych se musel stydět, a také nic, co bych neudělal znova - to ostatně posoudíte sami, až vám vypovím celou svou historii. Nemusíte mě varovat, inspektore, vše, co vám povím, je holá pravda.“

Nebudu to vykládat od začátku. To všechno je tam -“ ukázal na složku papírů, kterou jsem držel v ruce, „a přesvědčíte se, že je to věru prapodivná historie. Jejím výsledkem je fakt, že existuje několik lidí, kteří mají dobrý důvod mě nenávidět a dali by poslední dolar za to, aby se mi dostali na kobytku. Dokud budu žít a dokud budou naživu oni, není pro mne na světě bezpečné místo. Vyštvali mě z Chicaga do Kalifornie; potom mě vyhnali z Ameriky, ale když jsem se oženil a usadil se v tomhle klidném koutku světa, myslel jsem, že zbytek života prožiji v míru a pokoji. Svou ženu jsem do toho všeho nezasvětil. Proč bych ji do toho měl zatahovat? Neměla by už nikdy chvilku klidu, věčně by jenom čekala, kdy se co zlého stane. Mám ale dojem, že něco tušila - možná že mi tu a tam uklouzlo nějaké to slovo - ale až do včerejška, když jste ji vy, pánové, navštívili, nevěděla o té záležitosti nic podstatného. Řekla vám všechno, co věděla, a právě tak i Barker, poněvadž v noci, kdy se ta věc stala, nebyl čas na nějaké dlouhé vysvětlování. Teď ví všechno, a kdybych byl rozumnější, byl bych jí to pověděl už dávno.“

Jenomže to pro mne nebylo lehké, má drahá,“ na okamžik vzal její ruku do své, „a já jsem jednal s nejlepším úmyslem.

Krátce a dobře, pánové, den před těmi událostmi jsem byl v Tunbridge Wellsu a na ulici jsem letmě zahlédl toho člověka. Viděl jsem ho jen na okamžik, ale mám na tyhle věci všímavé oko a hned mi bylo jasné, o koho jde. Byl to můj nejhorší nepřítel z nich ze všech, člověk, který mě celá ta léta pronásledoval jako hladový vlk karibú. Věděl jsem, že se blíží pohroma, a když jsem se vrátil domů, připravil jsem se na ni. Doufal jsem, že si s tou hrozbou dokážu poradit sám. Má šťastná hvězda bývala kdysi pověstná v celých Spojených státech. Nikdy jsem nepochyboval o tom, že mi dosud nezhasla.

Celý další den jsem byl ve střehu a nevyšel jsem ani do parku. Dobře jsem udělal, poněvadž by mě byl tou brokovnici dostal dřív, než bych stačil vystřelit. Po zvednutí mostu - vždycky večer, když byl most vytažen, cítil jsem se mnohem klidnější - pustil jsem celou věc z hlavy. Vůbec jsem nepočítal s tím, že se dostane do zámku a počká si na mě. Když jsem ale před spaním obcházel v županu dům, jak mám ve zvyku, sotva jsem vešel do pracovny, hned jsem vycítil nebezpečí. Myslím, že když člověk nějakým tím nebezpečím v životě prošel - a já jich zažil víc než dost - má v sobě něco jako šestý smysl, který zamává výstražným červeným praporkem. Ten instinkt se ohlásil, ale nedokážu vám říct proč. V příštím okamžiku jsem pod záclonou u okna zahlédl botu a pak už mi ovšem bylo jasné, proč mě podvědomí varovalo.

Měl jsem v ruce jen svíčku, ale otevřenými dveřmi pronikalo do studovny dost světla z lampy stojící v hale. Odložil jsem svíčku a skočil po kladivu, které jsem nechal na krbové římse. V tom okamžiku se na mě vrhl. Zahlédl jsem záblesk nože a rozehnal jsem se po něm kladivem. Musel jsem ho uhodit, poněvadž nůž cinkl o podlahu. Uklouzl mi za stůl rychle jako úhoř a v příštím okamžiku vytáhl zpod kabátu pušku. Slyšel jsem, jak natahuje kohoutek, ale měl jsem ruce na pušce dřív, než stačil vystřelit. Držel jsem ji za hlaveň a zápasili jsme o ni snad minutu, snad ještě déle. Pro toho,

kdo by ji pustil, znamenalo to smrt. Nedal si pušku vytrhnout, ale na vteřinu ji otočil pažbou dolů, a ta vteřina mu byla osudná. Možná že jsem kohoutek zmáčkl já. Možná že jsme jej strhli oba zároveň. Bud' jak bud', dostal zásah z obou hlavní přímo do obličeje a já jsem pojednou zíral na to, co z Teda Baldwina zbylo. Poznal jsem ho už ve městě a pak znova, když se na mě vrhl. Po tom výstřelu by ho byla nepoznala vlastní matka. Viděl jsem v životě leccos, ale když jsem se na něj podíval, pokusily se o mne mdloby. Opíral jsem se o okraj stolu a vtom se přihnál Barker. Slyšel jsem, že přichází má žena, a rozběhl jsem se ke dveřím, abych ji zadržel. To nebyl pohled vhodný pro ženu. Slíbil jsem jí, že za ní za chvílku přijdu. Barkerovi jsem řekl jen pár slov - všechno mu bylo jasné při prvním pohledu - a pak jsme čekali, až se objeví ostatní. Nikdo ale nepřicházel, a tak jsme pochopili, že nic neslyšeli a že o všem, co se stalo, víme pouze my.

V té chvíli mě to pojednou všechno napadlo. Samotného mě překvapilo, jak brilantní je to nápad. Tomu člověku se vyhrnul rukáv a na předloktí jsem uviděl vypálený znak lóže. Podívejte.“

Muž, kterého jsme znali jako Douglase, si vysoukal rukáv kabátu a manžetu a ukázal nám hnědý trojúhelník v kruhu - přesně takový, jaký jsme viděli u mrtvého.

„Právě pohled na tenhle znak mě na tu myšlenku přivedl. Jako bych náraz viděl, jak se to všechno dá provést. Byl přibližně stejně vysoký jako já, měl skoro stejné vlasy i postavu. Obličej byl výstřelem rozbitý natolik, že podle něho už toho padoucha nikdy nikdo nepozná. Přinesl jsem tyhle šaty a během čtvrt hodiny jsme ho s Barkerem oblékli do mého županu a položili tam, kde jste ho našli. Pak jsme svázali všechny jeho věci do rance, ranec jsem zatížil jedinou těžkou věcí, která byla po ruce, a vyhodil jsem jej oknem. Lístek, který hodlal položit na mou mrtvolu, ležel teď vedle něho. Nasadil jsem mu na prst své prsteny, ale když přišla řada na snubní prsten,“ natáhl k nám svalnatou ruku, „- sami vidíte, že nejde stáhnout. Nedal jsem jej z prstu od toho dne, kdy jsem se oženil, a byl bych musel použít pilník, kdybych jej chtěl dostat dolů.

Neměl jsem moc velkou chuť se s ním rozžehnat, ale i kdybych se k tomu byl odhodlal, prostě to nešlo. A tak jsme tuto maličkost museli nechat napospas osudu, ať to dopadne jak chce. Zato však jsem přinesl kousek náplasti a nalepil ji mrtvému tam, kde jsem měl v té chvíli sám podobnou. Tady jste se přes všechnu svou důvtipnost dopustil drobné chyby, pane Holmesi, poněvadž kdybyste byl náhodou tu náplast strhl, žádné říznutí byste byl pod ní nenašel.

A tak tedy vypadala situace. Kdybych se byl mohl nějaký čas skrývat a pak odejít někam, kam by za mnou přišla má žena, měli bychom konečně naději, že prožijeme zbytek života v klidu. Ti ďáblové by mi nedali pokoj, dokud by věděli, že jsem živ, ale kdyby se dočetli v novinách, že Baldwin svou oběť dostihl a zabil, všechny mé nesnáze by rázem skončily. Neměl jsem už čas vysvětlovat to Barkerovi a manželce, ale pochopili dost, aby mi mohli být nápomocni. Věděl jsem o skrýši stejně jako Ames, ale toho v životě nenapadlo, aby ji s touhle záležitostí spojoval. Schoval jsem se v ní a ostatní už záleželo na Barkerovi.

Můžete si nejspíš sami doplnit, co udělal. Otevřel okno a otiskl podrážku na parapet, aby vám vsugeroval, kudy vrah unikl. Byl to choulostivý pokus, ale poněvadž byl padací most zvednut, jiná cesta neexistovala. Když pak měl všechno naaranžováno, zazvonil na poplach. Co se dělo pak, to už víte - a teď, pánové, můžete dělat, co je vám libo. Já jsem vám však pověděl pravdu a pouze pravdu, přísámboh! Rád bych se vás jen zeptal, jak obstojím před anglickým zákonem.“

Rozhostilo se ticho, které přerušil až Sherlock Holmes:

„Anglický zákon je vcelku spravedlivý. Odmění vás po zásluze, nic horšího se vám nestane. Zajímalo by mě ale, jak ten člověk věděl, že žijete právě zde, a jak se lze do zámku dostat a kam se skrýt, až na vás bude čekat?“

„O tom nic nevím.“

Holmesova tvář byla velice bledá a vážná.

„Mám strach, že ta historie ještě není u konce,“ řekl. „Můžete se setkat s horším nebezpečím, než je anglický zákon, nebo vaši

američtí nepřátelé. Zdá se, že vás čekají další nebezpečí, pane Douglassi. Dejte na mou radu a mějte se na pozoru.“

A teď, moji trpěliví čtenáři, vás požádám, abyste se mnou na čas opustili zámek Birlstone v Sussexu, a dokonce i ten požehnaný rok, v němž jsme společně podnikli onen pamětihodný výlet, na jehož konci nás čekal podivný příběh muže, známého pod jménem John Douglas. Chtěl bych, abyste se se mnou vrátili asi o dvacet let do minulosti a o několik tisíc mil na západ, protože vás chci seznámit s jedinečným a hrůzným vyprávěním - jedinečným a tak hrůzným, že mu možná ani nebudete věřit. Všechno se ale stalo tak, jak to budu vyprávět. Nemyslete si, že se pouštím do dalšího příběhu, když jeden ještě není ukončen. Budete-li číst dál, zjistíte, že tomu tak není. Až vám podrobně vyličím ty dávné události a až rozřešíte záhadu, která patří minulosti, sejdeme se opět v bytě v Baker Street, kde tyto události, stejně jako už tolik podivuhodných jiných, dospějí k závěru.

ČÁST II - Brakýři

KAPITOLA I - MLADÍK

Příběh začíná čtvrtého února roku 1875. Byla krutá zima a v údolích Gilmertonských hor ležely spousty sněhu. Parní pluh ale stále udržoval trať volnou a večerní vlak, spojující dlouhou řadu hornických a hutnických osad, pomalu supěl po příkrých horských svazích, po kterých vede trať ze Stagvillu, ležícího v rovině, do Vermissy, městského střediska na okraji Vermisského údolí. Odtud potom trať klesá k Barton's Crossingu, Helmdalu a do čistě zemědělské oblasti kolem Mertonu. Byla to pouhá jednokolejka, ale dlouhé řady vagónů naložených uhlím a železnou rudou, stojící u každé vlečky - a těch bylo mnoho - svědčily o skrytém bohatství, které přilákalo do těchto opuštěných končin Spojených států amerických drsné přivandrovalce a naplnilo je rušným životem.

Bez nadsázky to byla pustina. První průkopník, který tudy procházel, uměl si stěží představit, že nejkrásnější prerie a nejbohatší šťavnaté pastviny jsou bezcenné ve srovnání s touto ponurou krajinou, plnou hustých hvozdů a černých skal. Nad temnými a často téměř nepřístupnými lesy, pokrývajícemi obě úbočí, tyčily se vysoké, holé štíty hor, pod nimiž se bělal sníh a černaly rozervané skály, které svíraly mezi sebou dlouhé, obloukovité a křivolaké údolí. Tím údolím se teď vláček zvolna sunul.

V prvním osobním vagónu právě rozžehli petrolejové lampy - byl to dlouhý, prostě vybavený vůz, v němž sedělo asi dvacet či třicet lidí. Většinou samí dělníci, vracějící se z denní práce v dolním konci údolí. Umouněné tváře a bezpečnostní kahany neklamně svědčily o tom, že je mezi nimi alespoň tucet horníků. Seděli v hloučku, pokuřovali, potichu si něco vykládali a co chvíli pokukovali po dvou mužích, sedících na protější straně vagónu, jejichž uniformy a odznaky prozrazovaly, že to jsou policisté. Několik dělnických žen a pár cestujících, připomínajících drobné místní obchodníky,

doplňovalo počet pasažérů; výjimku tvořil jen jakýsi mladý muž, který seděl sám v koutě. Právě ten nás však zajímá. Prohlédněte si ho dobře, stojí za to.

Je to mladý muž; je středně vysoký a má svěží pleť. Pokud jde o jeho věk, není těžké uhodnout, že se blíží třicítce. Má velké, bystré, dobrácké šedé oči, které čas od času zvědavě přimhouří, když se přes brýle rozhlédne po lidech kolem sebe. Je na něm vidět, že je společensky založený, možná i trochu prostoduchý, a dává si záležet, aby se ke každému choval přátelsky. Kdekdo snadno pozná, že má před sebou družného a sdílného člověka, jenž nepostrádá důvtipu a který se rád zasměje. Kdyby ho však někdo pozoroval déle a důkladně, jistě by mu neušla jeho energická brada a přísně sevřené rty, které by ho varovaly, že pod zevnějškem se skrývá cosi hlubšího a že ten příjemný, hnědovlasý irský mladík nepochybně dokáže, ať už v dobrém či ve zlém, poznamenat svou přítomností každou společnost, již bude představen.

Jednou či dvakrát se na zkoušku pokusil oslovit nejbližšího horníka, ale když dostal jen krátkou, nevlídnou odpověď, stáhl se do sebe a nepřírozeně se odmlčel; zamyšleně zíral do krajiny za oknem, na kterou se už snášel soumrak. Nebyl to příliš povzbudivý pohled. V houstnoucím šeru pulsovala na svazích hor rudá zář pecí. Velké haldy strusky a skládky popela se zvedaly po obou stranách a nad nimi strměly vysoké těžní věže uhelných dolů. Místy se podél trati vynořovaly roztroušené skupiny ubohých dřevěných domků, v nichž se už začaly rýsovat čtverce rozsvěčujících se oken, a na častých zastávkách bylo vidět hloučky jejich špinavých obyvatel. Železnorudná a uhelná pánev ve Vermisském údolí rozhodně nebyla útlukem pro lenivé a změkčilé. Všude bylo vidět stopy nelítostného boje o život, vykonané namáhavé práce a drsných, silných lidí, kteří ji vykonali.

Mladík vyhlížel z okna do neutěšené krajiny a v jeho tváři se mísil zájem s odporem, což zjevně prozrazovalo, že je ve zdejší končině poprvé. Chvillemi vytahoval z kapsy objemný dopis, nahlížel do něho a na okrajích si dělal nějaké poznámky. V jednom

okamžiku vytáhl ze zadní kapsy něco, co s sebou obvykle lidé jeho zevnějšku a chování nenosívají - námořnický revolver největší ráže. Když jej šikmo sklonil proti světlu, záblesk na okrajích měděných nábojů v bubínku prozradil, že zbraň je nabitá. Rychle ji zastrčil zpátky do tajné kapsy, ale přece jen ne tak rychle, aby si toho nevšiml jeden z dělníků, který si sedl na vedlejší lavici.

„Hej, kamaráde!“ zvolal. „Vidím, že máš s sebou hotový arzenál a jsi připravený na všechno.“

Mladík se poněkud rozpačitě usmál.

„To víte,“ řekl, „tam, odkud přicházím, se bez těchhle věcí někdy neobejdeme.“

„A kde to je?“

„Naposled jsem byl v Chicagu.“

„Ve zdejší kraji jsi prvně?“

„Ano.“

„Ta věcička se ti může hodit i tady,“ řekl dělník.

„Dopřavdy?“ Zdálo se, že to mladíka zajímá.

„Neslyšel jsi nic o tom, co se tu po okolí děje?“

„Nic mimořádného.“

„Vidíš, a já myslel, že si o tom vrabci štěbetají po celé Americe. Brzo o tom uslyšíš dost a dost. Co tě sem přivádí?“

„Slyšel jsem, že pro člověka, který není líný, je tu vždycky práce.“

„Jsi členem odborového svazu?“

„Ovšem.“

„Tak to bys mohl práci dostat. Máš tu nějaké přátele?“

„Zatím ne, ale možnost si je získat.“

„Jakto?“

„Jsem členem Řádu svobodných zednářů. Není jediné město, kde by nebyla lóže, a kde je lóže, tam najdu přátele.“

Tato poznámka udělala na jeho společníka neobyčejný dojem. Podezíravě se rozhlédl kolem sebe po ostatních lidech ve vagónu. Horníci si stále ještě šeptali mezi sebou. Oba policisté podřimovali. Vstal, přešel uličku, sedl si těsně k cestujícímu mladíkovi a podal mu ruku.

„Ruku na to,“ řekl.

Oba si pevně stiskli ruce.

„Vidím, že mluvíš pravdu. Bude ale dobře se přesvědčit.“

Zvedl pravou ruku k pravému obočí. Cestující ihned zvedl levou ruku k levému obočí.

„Temné noci jsou nepříjemné,“ řekl dělník.

„Ano, zvlášť pro cizince na cestách,“ odpověděl mladík.

„To docela stačí. Jsem bratr Scanlan z lóže 341 ve Vermisském údolí. Vítám tě v našich končinách.“

„Děkuji. Já jsem bratr John McMurdo z lóže 29 v Chicagu. Velmistř J. H. Scott. Mám ale opravdu štěstí, že jsem tak brzo narazil na bratra.“

„Tady v okolí je nás spousta. Nikde jinde v celých Spojených státech není řád v takovém rozkvětu jako ve Vermisském údolí. Takové mládence, jako jsi ty, ale můžeme potřebovat. Nechápu, jak je možné, že takový statný mužský, a navíc člen odborového svazu, nemůže najít v Chicagu práci.“

„Práce jsem tam měl dost,“ řekl McMurdo.

„Tak proč jsi odešel?“

McMurdo kývl směrem k policistům a usmál se.

„To by myslím zajímalo tamhlety chlapy,“ řekl.

Scanlan si s pochopením povzdechl.

„Jsi v maléru?“ zeptal se šeptem.

„V ošklivém.“

„Nucené práce?“

„A to ostatní.“

„Ne ale pro zabítí?“

„Na to je brzo - mluvit o takových věcech,“ pravil McMurdo a zatvářil se jako člověk, který se ukvapil a řekl víc, než chtěl. „K odchodu z Chicaga mám dobrý důvod, to vám zatím musí stačit. Kdo vlastně jste, že si osobujete právo ptát se mě na takové věci?“

V šedých očích za brýlemi se zableskl náhlý a nebezpečný hněv.

„Dobrá, kamaráde. Nic ve zlém. Chlapci si o tobě nebudou myslit nic špatného, ať jsi provedl cokoli. Kam máš teď namířeno?“

„Do Vermissy.“

„To je třetí zastávka na trati. Kde budeš bydlet?“

McMurdo vytáhl obálku a zvedl ji ke kalně mžikající petrolejce.

„Tady je adresa - Jacob Shafter, Sheridan Street. Má to být penzión a doporučil mi jej jeden známý v Chicagu.“

„Ne, ten dům neznám, ale Vermissa je pro mě trochu z ruky. Bydlím v Hobson's Patchi a tam právě přijíždíme. Poslyš ale, než se rozejdeme, dám ti jednu dobrou radu. Kdybys měl ve Vermisse nějaké potíže, jdi rovnou do Union Housu a navštiv šéfa, McGintyho. To je velmistr vermisské lóže a v tomhle kraji se nestane nic, co si Černý Jack McGinty nepřeje. Na shledanou, kamaráde. Možná že se některý večer setkáme v lóži. Pamatuj ale na má slova: budeš-li mít potíže, jdi za šéfem McGintym.“

Scanlan vystoupil a McMurdo opět zůstal sám, jen se svými myšlenkami. Byla už noc a ve tmě hučely a šlehaly plameny pecí, kterých stále přibývalo. Na jejich úděsném pozadí se shýbaly a namáhaly temné postavy, točící se a obracející zároveň s pohybem rumpálu či jeřábu, v rytmu věčného rachotu a řinčení.

„Řekl bych, že takhle nějak to vypadá v pekle,“ ozval se nějaký hlas.

McMurdo se otočil a spatřil, že jeden z policistů si sedl vedle něho a zírá do ohnivé pouště.

„V tom punktu,“ řekl druhý policista, „s tebou souhlasím - v pekle to asi jinší nebude. A jestli jsou tam dole ještě horší ďáblové než pár těch, které bychom mohli jmenovat, tak to potom předčí všechno očekávání. Hádám, že jste tady u nás poprvé, mladý muži, ne?“

„A co má být?“ odpověděl McMurdo nerudně.

„Jen to, že bych vám radil, abyste byl opatrnější při volbě svých přátel. Být na vašem místě, nezačínal bych si nic s Mikem Scanlanem a jeho bandou.“

„Co je vám hrome do toho, s kým se přátelím?“ rozkřikl se McMurdo tak hlasitě, že se všechny hlavy ve vagónu otočily, aby jim z té hádky nic neušlo. „Prosil jsem se vás o radu? Nebo mě

považujete za takového cucáka, že bych si bez ní neuměl poradit sám? Člověk má mluvit, když se ho někdo na něco zeptá, ale přísambůh, že si počkáte, než se vás na něco zeptám já!”

Celý se nasupil a vycenil na strážníky zuby jako rozběsněný pes.

Oba policisté, dobromyslní a obtloustlí strejcové, se zarazili nad nevídanou vzteklostí, s níž mladík odmítl přátelský pokus o navázání rozhovoru.

„Nic ve zlém, mladý muži,” řekl jeden, „varovali jsme vás jen pro vaše dobro, když jsme z vašeho chování poznali, že jste cizinec.”

„Jsem tu cizí, ale lidi jako jste vy a vám podobní znám až moc dobře,” křičel McMurdo vztekle a zároveň chladnokrevně. „Jak vidím, jste všude stejní - rozdáváte rady, o které se vás nikdo neprosí.”

„Možná že se co nevidět sejdem znova,” řekl jeden ze strážníků a ušklíbl se. „Vy jste pěkné číslo, jak na vás tak koukám.”

„Taky se mi zdá,” poznamenal druhý. „Hádám, že se ještě uvidíme.”

„Já se vás nebojím, to si nemyslete,” křičel McMurdo. „Jmenuji se Jack McMurdo - rozumíte? Když budete chtít, najdete mě u Jacoba Shaftera v Sheridan Street ve Vermisse. Vidíte, že se před vámi neskrývám, ne? Takovým jako jste vy se mohu podívat do očí ve dne i v noci, jak libo. Abyste náhodou nebyli na omylu.”

Mezi horníky se ozvalo bručení plné souhlasu a obdivu k smělému vystupování neznámého mladíka, kdežto oba policisté znova začali rozmlouvat mezi sebou. O několik minut později vjel vlak do prabídně osvětleného nádraží a nastalo všeobecné vystupování, neboť Vermissa je zdaleka největším městem na trati. McMurdo se chopil kožené příruční brašny a už chtěl vykročit do tmy, když ho jeden z horníků oslovil.

„Namouduši, kamaráde, vy jste to těm poldům dal jaksepatří,” řekl hlasem plným obdivu. „To byla radost vás poslouchat. Dovolte, abych vám nesl brašnu a ukázal vám cestu. Chodím domů kolem Shafterova penzionu.”

Z hloučku ostatních horníků, odcházejících z nástupiště, mu několik přátelských hlasů popřálo ‚Dobrou noc‘. Ještě dřív než buřič McMurdo poprvé vkročil do Vermissy, město už o něm vědělo, co je zač.

Krajina byla dost děsivá sama o sobě, ale město působilo snad ještě depresivnějším dojmem. V celém tom dlouhém údolí člověk alespoň cítil jakýsi ponurý majestát obrovských ohňů a mračen vznášejícího se kouře, lidská síla a podnikavost tam našly odpovídající pomníky v haldách, které navršila vedle obludných výkopů. Město však vypadalo jenom jako mrtvá zóna nejubožejší ohavnosti a špíny. Doprava proměnila širokou ulici v kanál plný odporné kaše z rozježděného bláta, smíšeného se špinavým sněhem. Postranní ulice byly úzké a hrbolaté. Četné plynové lucerny jako by sloužily jen k tomu, aby ještě jasněji ukázaly dlouhou řadu dřevěných domků. Každý z nich měl na straně obrácené do ulice verandu a všechny byly stejně zanedbané a špinavé. Jak se blížili do centra města, zpestřila scénu řada bohatě osvětlených obchodů a ještě víc množství výčepů a heren, v nichž horníci utráceli těžce vydřené, ale vysoké mzdy.

„Tohle je Union House,“ řekl průvodce a ukázal na dům s výčepem, který téměř aspiroval na důstojnost hotelu. „Šéfem je tu Jack McGinty.“

„Co je to za člověka?“ zeptal se McMurdo.

„Nepovídejte! Vy jste o šéfovi ještě nic neslyšel?“

„Jak bych o něm mohl slyšet, když víte, že jsem ve zdejším kraji poprvé?“

„Já myslel, že je to jméno známé po celých Spojených státech. Často jste na ně mohl narazit v novinách.“

„V jaké souvislosti?“

„No přece,“ horník ztlumil hlas, „s těmi aférami.“

„Jakými aférami?“

„Panebože, vy jste mi ale nějaký divný člověk, jestli se neurazíte, že vám to říkám. V tomhle kraji neuslyšíte o jiných aférách než těch, co mají na svědomí ti brakýři.“

„Mám dojem, že jsem o nich v Chicagu něco četl. Říkají si brakýři a je to banda vrahů, že?“

„Nekřičte tak - proboha!“ zvolal horník, polekaně zůstal stát a užasle zíral na svého společníka. „Člověče, jestli budete tady u nás na ulici takhle mluvit, můžete se spolehnout, že se nedožijete vysokého věku. Spousta lidí už tu přišla o život z mnohem nicotnějších příčin.“

„Vždyť já ale o nich dohromady nic nevím. Jen to, co jsem četl.“

„A já neříkám, že to nebyla pravda.“ Horník se při řeči nervózně rozhlédl kolem sebe a zapátral očima po tmavých koutech, jako by se bál, že v nich číhá nějaké nebezpečí. „Pokládáte-li zabití za vraždu, ví bůh, že se tu vraždí ostošest. Neodvažujte se ale ani jen pípnout jméno Jacka McGintyho v téhle souvislosti, mladíku, poněvadž jemu se donese každé šeptnutí a on nepatří k lidem, kteří by někomu něco prominuli. Tak - tady máte dům, který hledáte, ten, co stojí kousek dál od ulice. Zjistíte sám, že starý Jacob Shafter, majitel penzionu, je nejpoctivější člověk, jaký se dá v tomhle městě najít.“

„Děkuji,“ řekl McMurdo, potřásl novému známému rukou a vykročil s brašnou v ruce po cestičce k penzionu. Hlasitě zaklepal na dveře, které se hned otevřely. Otevřel je však někdo docela jiný, než čekal.

Byla to žena - mladá a neobyčejně krásná. Trochu připomínala Švédky; blondýnka s nádhernými vlasy, které přitažlivě kontrastovaly s černýma očima, jimiž si neznámého překvapeně a s milými rozpaky změřila. Na půvabně bledé tváři jí vystoupil ostýchavý ruměnec. Jak stála v ozářeném obdélníku otevřených dveří, McMurdovi se zezdálo, že co živ neviděl krásnější obraz. Kontrast se špinavým a odpudivým okolím jenom zvyšoval její půvab. Rozkošná fialka, která rozkvetla na černých haldách důlní strusky, by ho nepřekvapila víc. Byl tak uchvácen, že zůstal beze slova stát a jenom zíral, dokud dívka sama nepřerušila mlčení.

„Myslela jsem, že je to otec,“ řekla příjemným hlasem s nepatrným švédským přízvukem. „Přišel jste ho navštívit? Je někde ve městě a každou chvíli už by se měl vrátit.“

McMurdo na ni dál hleděl s neskrývaným obdivem, až před tím neostýchavým návštěvníkem sklopila oči.

„Ne, slečno,“ řekl po chvilce, „nemám naspěch a počkám, až se otec vrátí. Váš penzión mi doporučili - prý se u vás dobře jí a bydlí. Myslel jsem, že mi bude vyhovovat, a teď to vím docela jistě.“

„Nějak rychle jste se rozhodl,“ řekla s úsměvem.

„To by dokázal každý, kromě slepce,“ odpověděl McMurdo.

Usmála se při tom komplimentu.

„Pojďte prosím dál,“ řekla. „Já jsem Ettie Shafterová, dcera majitele. Maminka nám umřela, a tak vedu penzión sama. Zatím si můžete sednout tady vpředu ke kamnům, dokud se otec nevrátí. Ale ... on už je tady - můžete si všechno dojednat rovnou s ním.“

Po cestičce se blížil obtloustlý, ztěžka krácející muž. McMurdo mu několika slovy vysvětlil, oč jde. Jeden jeho známý, nějaký Murphy, mu dal v Chicagu adresu penzionu. On sám ji zas dostal od někoho jiného. Starý Shafter projevil neobyčejnou ochotu. Neznámý mladík se dlouho nedohadoval o podmínkách, přistoupil na všechno a bylo zřejmé, že o peníze nemá nouzi. Za stravu a byt měl platit dvanáct dolarů týdně; částka byla splatná vždy předem. A tak se stalo, že McMurdo, podle svých vlastních slov uprchlík před zákonem, našel útočiště pod Shafterovou střechou a první krok na cestě vedoucí k dlouhému řetězu ponurých událostí, které skončily až daleko odtud v jiné zemi, byl učiněn.

KAPITOLA II - VELMISTR

McMurdo byl člověk, který na sebe uměl rychle upozornit. Ať se objevil kdekoli, lidé kolem něho to záhy poznali. Za týden už byl v Shafterově penziónu nejvýznamnějším hostem. Bylo tam deset či dvanáct nájemníků, ale to byli samí počestní parťáci nebo obyčejní účetní z obchodů, vesměs lidé ze zcela jiného těsta než mladý Ir. Když se večer sešli ke společnému posezení, vyrukoval vždy s nejlepšími anekdotami, nikdo neuměl tak dobře vyprávět a zpívat jako on. Byl to rozený dobrý společník a měl v sobě jakýsi osobní magnetismus, který dokázal v celé společnosti vyvolat dobrou náladu.

Přesto však se u něho znova a znova - jak už prokázal ve vlaku - projevoval sklon k náhlým záchvatům divokého hněvu, který vzbuzoval respekt, a dokonce i strach u všech, kdo se s ním sešli. Také k zákonu dával najevo hořké pohrdání, což některým z jeho spolubydlících působilo radost, ale v jiných vyvolávalo jisté obavy.

Hned od počátku však svým neskrývaným obdivem dával všem na srozuměnou, že majitelova dcera si získala jeho srdce v okamžiku, kdy poprvé spatřil její krásu a půvab. A nebyl to žádný plachý nápadník. Už druhý den jí řekl, že se do ní zamiloval, a od toho dne to opakoval stále znova a vůbec nebral ohled na to, co mu odpovídala, aby trochu zchladila jeho přílišnou odvahu.

„Někdo jiný?“ zvolal vždycky. „Dobrá, tím hůř pro něho! Ať si dá dobrý pozor! Mám snad ztratit životní příležitost, to, po čem toužím z celého srdce, kvůli někomu jinému? Můžete mi říkat ‚Ne!‘, jak dlouho chcete, Ettie! Však on přijde den, kdy řeknete ‚Ano‘, a jsem dost mladý, abych si mohl počkat.“

Byl to nebezpečný nápadník - s tím svým pohotovým irským jazykem a vybraným chováním rozeného svůdce. Navíc ho obklopovalo kouzlo zkušeností a tajemství, které dokáže vzbudit v každé ženě zájem, postupně přerůstající v lásku. Uměl vyprávět o líbezných údolích v monaghanském okrese, odkud pocházel, o

překrásném dalekém ostrově, o nízkých pahorcích a zelených lukách, které se zdály ještě krásnější, když fantazie kouzlila jejich obraz v této zasněžené a špinavé končině. Znal ale dobře i život ve velkých městech na severu, v Detroitu i v dřevorubeckých táborech u Michiganu, mluvil o Buffalu a konečně i o Chicagu, kde pracoval na pile. A naznačoval, že pak ho potkala nějaká romantická událost, uměl vzbudit dojem, že ve velkoměstě prožil jakési podivné věci, tak podivné a intimní, že o nich nemůže ani mluvit. Dojemně vyprávěl o náhlém odchodu, o zpretrhání starých pout, o útěku do cizího světa, který skončil v tomto nudném údolí, a Ettie ho poslouchala a oči jí zářily soucitem a porozuměním - dvěma vlastnostmi, které se tak rychle a přirozeně dokážou proměnit v lásku.

McMurdo si našel přechodné zaměstnání jako účetní - byl to člověk, který měl slušné vzdělání. Většinu dne trávil mimo domov a dosud se mu nehodila příležitost představit se velmistrovi místní lóže Řádu svobodných zednářů. Toto opomenutí mu však jednoho večera připomněla návštěva Mika Scanlana, zednáře, s nímž se seznámil ve vlaku. Malý, černooký, nervózní Scanlan s ostře řezanou tváří projevoval velkou radost z nového setkání. Po dvou sklenkách whisky se vytasil s účelem své návštěvy.

„Poslyš, McMurdo,“ řekl, „pamatoval jsem si tvou adresu, a tak jsem si troufl tě navštívit. Překvapuje mě, že ses ještě neohlásil u velmistra. Proč jsi k šéfovi McGintymu nezašel?“

„Musel jsem si nejdřív najít práci. Měl jsem co dělat.“

„Pro něho si musíš najít vždycky čas, i kdyby ti nezbýval na nic jiného. Proboha, vždyť se chováš jak šílenec! Měl jsi jít do Union Housu a dát se zapsat hned druhý den ráno po příjezdu! Kdyby sis ho rozhněval - to se prostě nesmí stát - víc ti neřeknu!“

McMurdo se zatvářil poněkud překvapeně.

„Jsem členem lóže víc než dva roky, Scanlane, ale ještě jsem neslyšel, že by člen měl tak neodkladnou povinnost.“

„V Chicagu možná ne!“

„Zdejší řád je přece stejný.“

„Myslíš?“ Scanlan se na něho dlouze a upřeně podíval. V očích mu zasvitlo cosi zlověstného.

„A ne snad?“

„To si povíme za měsíc. Slyšel jsem, žeš měl nějakou rozpravu s policajty, když jsem vystoupil z vlaku.“

„Jak to víte?“

„Hm, to se neutají - v tomhle kraji se roznese všechno, dobré i zlé.“

„Je to pravda. Řekl jsem těm psům, co si o nich myslím.“

„Tak to budeš chlap podle McGintyho gusta.“

„Co - taky nemá rád policii?“

Scanlan se dal do smíchu.

„Běž ho navštívit, kamaráde,“ řekl, když odcházel. „Nebude nenávidět policii, ale tebe, když to neuděláš! Dej si poradit od přítele a jdi tam hned!“

McMurdo měl náhodou ten večer absolvovat jinou, naléhavější rozmluvu, která však, jak se ukázalo, s tou první souvisela. Možná že jeho nadbíhání Ettii začalo být nápadnější než zpočátku, nebo že už neušlo ani jeho dobromyslnému a bezelstnému švédskému domácímu - tak či onak, majitel penzionu si mladíka pozval do svého soukromého bytu a bez okolků přikročil rovnou k věci.

„Tak se mi zdá, mladý muži, že jste se nějak začal zajímat o mou Ettii. Je to tak, nebo se snad mýlím?“

„Ano, je to tak,“ odpověděl mladík.

„V tom případě bych vám chtěl říct, že je to marné, poněvadž vás už někdo předešel.“

„Ettie mi to řekla.“

„A můžete mi věřit, že vám řekla pravdu! Pověděla vám ale také, o koho jde?“

„Ne. Ptal jsem se jí na to, ale nechtěla mi to říct.“

„To bych prosil. Je to vykutálená mrška. Možná že vás ale nechtěla postrašit.“

„Postrašit?“ McMurdo se rozzuřil v jediném okamžiku.

„Přesně tak, milý příteli! A vůbec byste se nemusel stydět - toho člověka se bojí víc lidí. Jmenuje se Teddy Baldwin.“

„A kdo to hrome je?“

„Je to šéf brakýřů.“

„Brakýři! O těch jsem už slyšel. Jednou tady, podruhé zas někde jinde, ale vždycky šeptem! Čeho se všichni bojíte? Co jsou to zač - ti brakýři?“

Majitel penzionu instinktivně ztlumil hlas jako každý, kdo se kdy o tom strašném spolku zmínil.

„Brakýři,“ řekl, „jsou starý řád svobodných zednářů.“

Mladík sebou trhl.

„Ale vždyť já sám jsem také členem toho řádu.“

„Vy? Kdybych to věděl, nikdy bych vás nepustil přes práh, ani kdybyste mi platil sto dolarů týdně.“

„A co je na tom řádu špatného? Slouží charitativním účelům a přátelství mezi lidmi. Tak je to ve stanovách.“

„Někde možná. Tady ale ne!“

„A čemu slouží tady?“

„Je to spolek vrahů, nic jiného.“

McMurdo se nevěřicně zasmál.

„Jak to můžete dokázat?“ zeptal se.

„Jak? Cožpak vám těch padesát vražd nestačí? Co Milman a Van Shorst, Nicholsonova rodina, starý pan Hyam, malý Billy James a ti ostatní? Jak to dokážu? Cožpak je v tomhle údolí muž nebo žena, kteří by to nevěděli?“

„Podívejte!“ řekl vážně McMurdo. „Chci, abyste odvolal, co jste řekl, nebo mi to dokázal. Než z téhle místnosti odejdu, musíte udělat jedno nebo druhé. Vžijte se do mé situace. Jsem v tomhle městě cizinec. Patřím ke spolku, o kterém vím jen tolik, že je zcela bezúhonný. Jeho lóže najdete po celých Spojených státech a nikde se o něm nedá říct nic špatného. A teď, právě když se chci přihlásit do místní lóže, řeknete mi, že je totožný s organizací vrahů, známou pod jménem ‚Brakýři‘. Myslím, že mi dlužíte buď omluvu, nebo vysvětlení, pane Shaftere.“

„Mohu vám říct jen to, co vědí všichni, mladý muži. Šéfové jednoho spolku jsou i šéfy druhého. Urazíte-li jedno, ti druhí se vám pomstí. Máme o tom až příliš mnoho důkazů.“

„To jsou jen pomluvy! Chci, abyste mi to dokázal!“ řekl McMurdo.

„Až tu budete žít delší čas, uvidíte sám. Zapomínám ale, že jste jeden z nich. Brzo budete stejně špatný jako ti ostatní. Budete si muset najít jiný byt, mladý muži. U mne už být nemůžete. Nestačí, že jeden z těch lidí se dvoří mé Ettii a já nemám odvalu ho vyhodit? Mám mít ještě dalšího na bytě? Ano, myslím to vážně, dnes u mne budete spát naposled!“

A tak se stalo, že McMurdo byl donucen opustit nejen pohodlný byt, ale i dívku, kterou miloval. Ještě týž večer ji zastihl v salóne samotnou a pověděl jí o svých obtížích.

„Váš otec mi dal právě výpověď z penziónu,“ řekl. „Nemrzelo by mě to, kdyby šlo jen o ten pokoj, ale věřte mi, Ettie, ačkoli vás znám teprve týden, jste světlem mého života a nemohu bez vás žít.“

„Ach, mlčte, pane McMurdo! Tohle mi neříkejte,“ pravila dívka. „Už jsem vám přece řekla, že jste přišel pozdě, ne? Je už tu někdo jiný, a přestože jsem mu neslíbila manželství v dohledné době, nemohu je přinejmenším slibovat nikomu jinému.“

„A co kdybych byl býval první, Ettie? Měl bych naději?“

Dívka zabořila tvář do dlaní.

„Přísahám, že bych si přála, abyste byl přišel první vy,“ zavzlykala.

V příštím okamžiku před ní McMurdo klečel na kolenou.

„Proboha, Ettie, jednejte podle toho!“ zvolal. „Chcete kvůli tomu slibu zničit sobě i mně život? Poslechněte své srdce, drahá, je vám spolehlivějším vůdcem než nějaký slib, který jste dala dřív, než jste věděla, co říkáte.“

Sevřel Ettiiu bílou ruku ve svých tvrdých, snědých dlaních.

„Řekněte, že budete moje, a společně si poradíme se vším.“

„Ne tady?“

„Ale ano, tady.“

„To ne, to ne, Jacku!“ Svíral ji v té chvíli v náruči. „Tady by to nebylo možné. Nemohl bys mě odtud odvést?“

Na okamžik bylo na McMurdově tváři vidět, jaký zápas se v něm odehrává, ale nakonec ztuhla, jako by byla ze žuly.

„Ne, zůstaneme tady!“ řekl. „Ubráním tě proti celému světu a právě tady, kde jsme, Ettie!“

„A proč bychom spolu nemohli odejít?“

„To nejde, Ettie, já odtud nemohu odejít.“

„Proč ne?“

„Nedokázal bych už nikdy zvednout hlavu, kdybych měl pocit, že jsem se odtud nechal vyhnat. A pak, čeho bychom se báli? Nejsme snad svobodní lidé ve svobodné zemi?“

Máš-li ráda ty mě a já tebe, kdo by měl odvahu nás rozdělit?“

„Ty nic nevíš, Jacku! Jsi tu teprve krátce. A neznáš toho Baldwina. Neznáš McGintyho a jeho brakýře.“

„Ne, neznám je a nebojím se jich - nevěřím té pověsti, kterou mají,“ řekl McMurdo. „Žil jsem mezi hodně drsnými lidmi, má drahá, a místo abych se bál já jich, skončilo to vždycky tím, že se oni báli mne - vždycky, Ettie. To je přece šílenství na první pohled! Jestli ti chlapi, jak říká tvůj otec, páchají v tomhle údolí jeden zločin za druhým, a jestli je kdekdo zná jménem, jak je možné, že ještě žádného nepohnali před soud? Na to mi odpověz, Ettie!“

„Poněvadž se nenajde svědek, který by měl odvahu proti nim vystoupit. Kdyby to někdo udělal, do měsíce by byl mrtev. A také proto, že mají vždy svoje lidi, kteří odpřísáhnou, že obviněný byl někde hodně daleko od místa zločinu. O tom všem jsi ale jistě musel číst! Pokud vím, ve Spojených státech neexistují noviny, které by o tom nepsaly.“

„Ovšem, něco jsem četl, to je pravda, ale myslel jsem, že je to výmysl. Možná že ti chlapi mají nějaký důvod, proč to dělají. Možná že jim bylo ukřivděno a nemají jinou možnost, jak dosáhnout spravedlnosti.“

„Ach, Jacku, takhle už přede mnou nikdy nemluv! Takhle totiž mluví on - ten druhý!“

„Baldwin? Ten tohle říká?“

„A právě proto se mi tak hnusí. Ach, Jacku, teď ti mohu konečně povědět pravdu. Hnusí se mi z celého srdce, ale zároveň z něho mám strach. Bojím se o sebe, ale především mám strach o otce. Víím, že by nás potkalo něco moc zlého, kdybych se odvážila povědět, co opravdu cítím. Proto ho pořád odbývám nějakými neurčitými sliby. V tom byla ve skutečnosti naše jediná naděje. Kdybys ale chtěl se mnou uprchnout, Jacku, mohli bychom s sebou vzít i otce a žít někde daleko odtud, kam moc těch darebáků nesahá.“

Na McMurdově tváři se znova objevily stopy vnitřního zápasu, ale nakonec zůstala opět jako ze žuly.

„Nic zlého se ti nestane, Ettie - a tvému otci také ne. A pokud jde o ty darebáky, doufám, že se přesvědčíš - než to budeme mít všechno za sebou, že jsem stejně špatný jako nejhorší z nich.“

„Ne, to ne, Jacku! Tobě bych věřila kdekoli.“

McMurdo se trpce zasmál.

„Panebože, jak málo mě znáš! Tvá nevinná dušička, má drahá, si neumí ani představit, co se děje v mé duši. Ale počkat - moment, kdopak to k nám jde na návštěvu?“ Dveře se pojednou otevřely a nadutě vešel nějaký mládenec, který se tvářil, jako když mu patří půl světa. Byl to hezký, elegantní chlapík a věkem i postavou se dost podobal McMurdovi. Černý plstěný klobouk se širokou střechou, který se nenamáhal smeknout, stínil hezký obličej s drzýma, panovačnýma očima a nosem zahnutým jako jestřábí zobák. Vztekle pohlédl na mladý pár, sedící u kamen.

Ettie zmateně a polekaně vyskočila. „Pěkně vás vítám, pane Baldwine,“ řekla. „Přicházíte dřív, než jsem čekala. Pojd'te se posadit.“

Baldwin stál s rukama založenýma v bok a hleděl na McMurda.

„Kdo to je?“ zeptal se úsečně.

„Můj přítel, pane Baldwine - náš nový nájemník. Pane McMurdo, dovolíte, abych vás představila panu Baldwinovi?“

Oba mladí muži na sebe nevlídně kývli. „Doufám, že vám slečna Ettie řekla, co je mezi námi?“ zeptal se Baldwin.

„Nevěděl jsem, že je mezi vámi nějaký vztah.“

„Vážně ne? Tak teď to víte. Říkám vám, že tahle mladá dáma patří mně a že je venku moc pěkný večer, jak stvořený na to, abyste se šel projít.“

„Děkuju, nemám na procházení náladu.“

„Ne?“ Baldwinovy drzé oči vzplanuly hněvem. „A nemáte náhodou náladu se poprat, pane nájemníku?“

„To mám,“ vykřikl McMurdo a vyskočil. „Nikdy jste neřekl nic, co bych tak přivítal.“

„Proboha, Jacku! Proboha!“ zvolala v rozčilení nešťastná Ettie. „Ach, Jacku, Jacku, on ti něco udělá!“

„Podívejme se, pro vás je to Jack?“ řekl Baldwin a zaklel. „To už jste spolu tak daleko?“

„Ach, Tede, mějte rozum a nevztekejte se! Kvůli mně, Tede, jestli jste mě měl někdy rád, nebuďte malicherný a umějte odpouštět!“

„Myslím, Ettie, že kdybys nás nechala o samotě, vyřídili bychom si to mezi sebou,“ řekl McMurdo klidně.

„Nebo si snad chcete vyjít na tu procházku se mnou, pane Baldwine? Je přece pěkný večer a hned za tímhle blokem domů je docela příhodný plácek.“

„Vyřídím si to s vámi a nebudu si muset špinit ruce,“ řekl jeho sok. „Než s vámi budu hotov, budete litovat, že jste kdy překročil práh tohoto domu.“

„Teď je na to nejvhodnější čas,“ zvolal McMurdo.

„Čas si volím sám, vážený pane. To račte nechat na mně. Podívejte se!“ Z ničeho nic vysoukal rukáv a ukázal na předloktí zvláštní znak, který vypadal jako vypálený cejchovacím železem. Byl to kruh a v něm trojúhelník. „Víte, co to znamená?“

„Nevím a je mi to jedno.“

„Nevadí - slibuji vám, že se to dovíte. A nebudete ani o moc starší než teď. Slečna Ettie by vám o tom možná mohla něco povědět. A pokud jde o vás, Ettie, vy se ke mně vrátíte po kolenou. Slyšíte, milá dívkenko? Po kolenou! A pak vám povím, jaký bude váš trest. Zasela jste - a já vám přísahám, že budete i sklízet!“ Zběsile se na oba

podíval. Pak se otočil na podpatku a o vteřinu později za ním bouchly domovní dveře.

McMurdo a dívka stáli chvíli mlčky. Potom ho objala.

„Ach, Jacku, byl jsi statečný - skvělý! Je to ale marné - musíš utéct! Dnes v noci, Jacku, ještě dnes v noci! Je to tvoje jediná naděje. Usiluje ti o život. Jakou máš proti němu šanci, když je jich dvanáct a je mezi nimi šéf McGinty. Nezapomínej, že mají k dispozici všechny prostředky mocné lóže.“

McMurdo se vyprostil z její náruče, políbil ji a jemně ji znova posadil do křesla.

„Jen klid, má drahá, jen klid. Nerozčiluj se a neměj o mne strach! Já sám patřím ke svobodným zednářům. Řekl jsem to už tvému otci. Nejsem možná o nic lepší než ti ostatní a nedělej ze mne žádného světce. Teď mě možná také nenávidíš, když jsem ti to pověděl, ne?“

„Jak bych mohla, Jacku? Nikdy bych tě nedokázala nenávidět, co živa budu. Slyšela jsem, že na tom není nic špatného, když někdo patří ke svobodným zednářům - ovšem všude jinde, jenom ne tady - a nevím, proč bych měla měnit svůj názor na tebe. Když k nim ale patříš, Jacku, proč mezi ně nejdeš a nespřátelíš se s šéfem McGintym? Ach, pospěš si, Jacku, neodkládej to! Pověz mu o tom sám první, než poštvu ty psy na tvou stopu.“

„Také mě to napadlo,“ řekl McMurdo. „Půjdu tam rovnou teď a nějak to urovnám. Můžeš říct otci, že tu dnes ještě přespím a zítra si najdu jiný byt.“

Ve výčepu McGintyho hospody bylo plno jako vždy - s oblibou se tam scházely všechny pochybné a sprosté typy z celého města. Majitel se mezi nimi těšil značné popularitě; potrpěl si totiž na jakousi drsnou žovialitu, což ovšem nebylo nic než maska, skrývající mnoho jiných vlastností. I kdyby však nebyl tak oblíbený, strach, který z něho měli v celém městě, ba v celém padesátikilometrovém údolí a po obou stranách hor, stačil by sám o sobě k tomu, aby ve výčepu bylo vždy plno; kdekdo se ucházel o jeho přízeň.

Kromě už zmíněné tajné moci, o níž se všeobecně věřilo, že ji uplatňuje naprosto bezohledně, byly mu svěřeny ještě vysoké

funkce - byl městským radním a pověřencem pro stavbu silnic. K tomuto postavení mu ve volbách dopomohly hlasy ničemů, kteří na oplátku čekali, že jim za to půjde na ruku. Daně a poplatky dosáhly závratné výše; veřejné práce se permanentně zanedbávaly; podplacení revizoři schvalovali pochybné účty a slušní občané byli pohrůzkami donucováni přispívat na veřejný vyděračský systém; především však museli držet jazyk za zuby, aby se jim nestalo něco horšího. A tak šéf McGinty nosil rok od roku stále vyzývavější diamantové jehlice, jeho zlaté řetězy byly stále těžší a těžší a skvěly se na stále nádhernějších vestách, jeho výčep a hostinec se stále rozrůstal a hrozil, že pohltí celou jednu stranu Tržního náměstí.

McMurdo otevřel létací dveře výčepu a razil si cestu shlukem lidí v atmosféře zamlžené tabákovým kouřem a prosycené výpary lihovin. Místnost byla jasně osvětlena a obrovská, těžká zclacená zrcadla na všech zdech odrážela a znásobovala pouťově křiklavou iluminaci. Několik číšníků s vyhrnutými rukávy bylo v pilné práci; horlivě míchali koktajly pro návštěvníky kupící se u širokého, mosazí obloženého pultu. Na druhém konci, s doutníkem vyzývavě trčícím v ostrém úhlu z koutku úst a opíraje se o pult celým tělem, hověl si mohutný, vysoký a statný muž, zřejmě proslulý McGinty osobně. Byl to obr s černou hřívou, plnovous mu sahal až na lícní kosti a havraní vlasy mu padaly až na límec. Pleť měl snědou jako nějaký Ital a v jeho očích byla jakási podivná mrtvá čern; navíc trochu šilhal, a to obojí mu propůjčovalo zvláštní zlověstný výraz. Všechno ostatní na tom člověku - harmonicky rostlá postava, jemné rysy a přímé chování - bylo v souladu s družnou žoviálností, kterou navenek předstíral. Člověk by řekl, že má před sebou upřímného a poctivého chlapa, dobráka od kosti, kterému sem tam uklouzne nějaké to drsnější slůvko. Teprve když se zahleděl do jeho mrtvě černých očí, hlubokých a nemilosrdných, zjistil, že se mu začínají třást kolena a že stojí tváří v tvář nekonečným možnostem dřímajícího zla, které může kdykoli procitnout a k němuž se druží síla, odvaha a prohnatost - vlastnosti, které je činí ještě mnohem nebezpečnějším.

McMurdo si toho člověka nejdřív dobře prohlédl, pomocí loktů si k němu se svou obvyklou nedbalou smělostí prorazil cestu zástupem a prodral se i skupinkou pochlebníků, soupeřících o přízeň mocného šéfa a hlučně se smějících každému vtipu, který McGinty tu a tam utrousil. Pronikavé šedé oči neznámého mladíka se nebojácně upřely přes brýle do mrtvé černi panenek - a McGinty se k němu prudce obrátil.

„Co byste rád, mladíku? Nevzpomínám si, že bych vás už někde viděl.“

„Já jsem tu nový, pane McGinty.“

„Tak nový nejste, abyste nemohl gentlemana oslovit titulem, který mu patří.“

„Pan McGinty je pan radní, mladíku,“ ozval se hlas z hloučku.

„Promiňte, pane radní. Neznám ještě zdejší zvyklosti. Poradili mi ale, abych vás navštívil.“

„Hm, tak jste tady. Jen si mě dobře prohlédněte. Co si o mně myslíte?“

„Na úsudek je ještě brzo. Máte-li ale tak velké srdce jako postavu a tak pěknou duši jako tvář, pak si nemohu přát nic lepšího,“ řekl McMurdo.

„Hrome, vy ale máte v puse pravý irský jazyk,“ zvolal majitel hostince, trochu na rozpacích, zda má nebojácného návštěvníka povzbudit, nebo dál trvat na své důstojnosti. „Jste tedy tak laskav, že se vám zamlouvá můj zevněšek?“

„Ovšem,“ řekl McMurdo.

„A řekli vám, abyste mě navštívil?“

„Ano.“

„A kdo vám to řekl?“

„Bratr Scanlan z lóže 341 ve Vermisse. Připíjím vám na zdraví, pane radní, a na to, abychom se lépe poznali.“ Zvedl ke rtům sklenku, kterou před něho postavili, a když pil, vztyčil malíček.

McGinty, který ho upřeně pozoroval, povytáhl hustá černá obočí.

„Takhle to je tedy?“ řekl. „Na to se budu muset podívat trochu líp, pane - -“

„McMurdo.“

„Trochu líp, pane McMurdo, poněvadž tady u nás hned tak někomu nevěříme a taky nevěříme všemu, co nám řekne. Pojd'te na moment sem za pult!“

Vzadu byla malá místnost, obestavená sudy. McGinty pečlivě zavřel dveře a sedl si na soudek; zamyšleně hryzal doutník a měřil si svého společníka černýma, zneklidňujícíma očima. Hezkou chvíli oba seděli v naprostém mlčení.

McMurdo bezstarostně snesl zkoumavý pohled; jednu ruku měl v kapse kabátu a druhou si nakrucoval hnědý knír. Pojednou se McGinty sehnul a vytáhl hrozivě vypadající revolver.

„Račte se podívat, pane vtipálku,“ řekl. „Kdybych si myslel, že s námi hrajete nějakou falešnou hru, byl bych s vámi velice rychle hotov.“

„Zvláštní přivítání,“ odpověděl McMurdo důstojně, „vítá-li takhle velmistr lóže svobodných zednářů neznámého bratra.“

„Jenže to je právě to, co mi nejdřív musíte dokázat,“ řekl McGinty, „a pomáhej vám bůh, jestli se vám to nepodaří. Kde vás přijali?“

„V lóži 29 v Chicagu.“

„Kdy?“

„24. června 1872.“

„Který velmistr?“

„James H. Scott.“

„Kdo vede váš okres?“

„Bartholomew Wilson.“

„Hm, na vás si s nějakou zkouškou hned tak někdo nepříjde. Co tu děláte?“

„Pracuji, stejně jako vy - jenom mám mnohem horší práci.“

„Nemáte pro odpověď nikdy daleko.“

„To ne, na jazyk jsem nikdy nebyl líný.“

„Jste tak čilý i při činu?“

„Lidé, kteří mě znají nejlíp, říkají, že ano.“

„No, možná že si vás vyzkoušíme dřív, než se nadějete. Slyšel jste něco o zdejší lóži?“

„Slyšel jsem, že přijímá za bratry jen opravdové chlapy.“

„To máte pravdu, pane McMurdo. Proč jste odešel z Chicaga?“

„Ať visím, jestli vám to povím.“

McGinty vytřeštil oči. Nebyl zvyklý na takovéhle odpovědi, ale docela dobře se bavil.

„Proč mi to nechcete říct?“

„Poněvadž bratr bratru nemá lhát.“

„To je ta příčina taková, že se o ní nedá mluvit?“

„Můžete si to vyložit, jak chcete.“

„Podívejte, mladý muži, jako od velmistra ode mne nemůžete čekat, že přijmu do lóže člověka, za jehož minulost nemohu ručit.“

McMurdo se zatvářil rozpačitě. Pak vytáhl z náprsní kapsy ohmataný výstřížek z novin.

„Neudáte kamaráda?“ řekl.

„Dám vám pár facek, jestli se mnou budete takhle mluvit!“ vykřikl McGinty vztekle.

„Máte pravdu, pane radní,“ řekl McMurdo pokorně. „Omlouvám se vám. Plácl jsem to bez uvážení. Víím dobře, že jsem ve vašich rukou v bezpečí. Podívejte se na ten výstřížek.“

McGinty přelétl očima zprávu o zastřelení nějakého Jonáše Pinta v hospodě u jezera, v Market Street v Chicagu na Nový rok 1874.

„To byla vaše práce?“ zeptal se, když mu výstřížek vrátil.

McMurdo přikývl.

„Proč jste ho zastřelil?“

„Pomáhal jsem strýčku Samovi vyrábět dolary. Možná že ty moje byly z trochu horšího zlata než jeho, ale vypadaly stejně dobře a výrobní náklady nebyly tak vysoké. Ten Pinto mi pomáhal lifrovat -“

„Co že vám pomáhal?“

„No, to znamená pouštět ty dolary do oběhu. Potom mi řekl, že mě praskne. Možná že to udělal. Nečekal jsem ale, až se o tom přesvědčím. Zabil jsem ho a vytratil jsem se sem, do uhelné pánve.“

„Proč právě do uhelné pánve?“

„Poněvadž jsem četl v novinách, že tady lidé nejsou příliš vybíraví.“

McGinty se dal do smíchu.

„Nejdřív jste padělal peníze, pak vraždil a teď přicházíte sem k nám a myslíte, že vás tu uvítáme s otevřenou náručí?“

„Tak nějak,“ odpověděl McMurdo.

„No, myslím, že uděláte kariéru. Poslyšte, uměl byste ještě dělat ty dolary?“

McMurdo vytáhl z kapsy půl tuctu mincí. „Tyhle nikdy neviděly washingtonskou mincovnu,“ řekl.

„Neříkejte!“ McGinty je zvedl ke světlu na své dlani; ruku měl zarostlou jako gorila. „Nevidím žádný rozdíl! Sakra, z vás bude náramně užitečný bratr, to už vidím. Dva nebo tři darebáky mezi sebou potřebujeme, příteli McMurdo, poněvadž jsou časy, kdy se musíme postarat sami o sebe. Jinak by nás brzo přimáčkli ke zdi, kdybychom se nevzepřeli těm, kdo nás k ní tlačí.“

„Nu, pokud jde o mne, myslím, že se dokážu vzepřít stejně dobře jako všichni ostatní.“

„Zdá se, že vám nechybí kuráž. Nehnul jste ani brvou, když jsem na vás namířil ten revolver.“

„Já v nebezpečí nebyl.“

„A kdo tedy?“

„Vy, pane radní.“ McMurdo vytáhl z postranní kapsy námořnické kazajky revolver s nataženým kohoutkem. „Celou tu dobu jsem na vás mířil a myslím, že střílím přinejmenším stejně rychle jako vy.“

McGinty zrudl vztekem a pak se hlasitě rozchechtal.

„Hromské dílo!“ zaklel. „Takový postrach, jako jste vy, jsme tu neměli už kolik let. Počítám, že z vás jednou bude ozdoba naší lóže ... K čertu, co zas mi chcete? Copak si už člověk nemůže pět minut pohovořit s gentlemanem o samotě, aby ho někdo nevyrušil?“

Číšník z výčepu zůstal zaraženě stát.

„Promiňte, pane radní, ale přišel za vámi Ted Baldwin. Říká, že s vámi musí hned mluvit.“

Vzkaz byl zbytečný, protože Baldwinova nehybná, krutá tvář hleděla číšníkovi přes rameno. Vzápětí Baldwin vystrčil číšníka ven a zavřel za ním dveře.

„Tak vida,“ řekl a rozzuřeně šlehl po McMurdovi očima, „vy jste sem dorazil první, jak vidím. Musím vám o tomhle chlapovi říct pár slov, pane radní.“

„Jen to povězte tady a hned - přede mnou!“ vykřikl McMurdo.

„Budu mluvit, kdy budu chtít a jak budu chtít!“

„Ale, ale!“ řekl McGinty a vstal ze sudu. „Takhle by to nešlo. Máme tu nového bratra, Baldwine, a nesluší se vítat ho tímhle způsobem. Podej mu ruku, člověče, a usmířte se.“

„Nikdy!“ vykřikl Baldwin nepřítčně.

„Nabídl jsem mu, abychom změřili síly v zápase, jestli si myslí, že jsem mu v něčem ukřivdil,“ řekl McMurdo. „Jsem ochoten bít se s ním pěstmi, a kdyby mu to nevyhovovalo, může si zvolit jakýkoli jiný druh zápasu. Nechávám na vás, pane radní, abyste nás rozsoudil, jak se na velmistra sluší.“

„Oč vůbec jde?“

„O děvče. Může si přece vybrat, koho chce.“

„Myslíte?“ vykřikl Baldwin.

„Pokud jde o dva bratry z jedné lóže, řekl bych, že má právo zvolit si sama,“ řekl šéf.

„Tak takhle vy rozhodujete?“

„Ano, tak, Tede Baldwine,“ řekl McGinty a potměšile se na něho podíval. „Máš snad proti mému rozhodnutí nějaké námitky?“

„Vy chcete odkopnout člověka, který stál pět let věrně při vás, a rozhodnout ve prospěch přivandrovalce, kterého vidíte prvně v životě? Nejste velmistrem na doživotí, Jacku McGinty, a přísahám, že při příští volbě -“

Radní po něm skočil jako tygr. Jeho ruka se zaklesla kolem Baldwinova krku a srazil muže na soudek. Ve zběsilém vzteku by ho snad byl zabil, kdyby McMurdo nezasáhl.

„Pomalu, pane radní! Proboha, uklidněte se!“ křičel a snažil se ho od Baldwina odtrhnout.

McGinty pustil svou oběť a Baldwin, napůl uškrčený a šokovaný, lapal po dechu a třásl se po celém těle, jako by se byl právě podíval smrti do tváře. Zničeně se posadil na soudek, na který jej předtím McGinty srazil.

„Říkal sis o to už mockrát, Tede Baldwine! A dnes jsi to dostal!“ křičel McGinty a mohutný hrudník se mu vzdouval a klesal. „Myslíš si možná, že když mě nezvolí velmistrem, že zasedneš na moje místo ty. O tom ale musí rozhodnout lóže. Dokud jsem tu šéfem já, nedovolím, aby někdo reptal proti mně a mým rozhodnutím.“

„Nic proti vám nemám,“ blekotal zničeně Baldwin.

„Tak dobrá,“ zvolal McGinty a v mžiku se vrátil ke své dřívější bodré žovialitě, „všichni jsme zas dobří přátelé a ta záležitost je skončena.“

Pak zvedl z police láhev šampaňského a vytáhl z ní zátku.

„A teď,“ pokračoval, když naléval do tří vysokých číší, „si připijeme na usmířenou podle zákona lóže. Po tomhle přípitku, jak víte, nesmí už mezi námi být žádný svár. Levou ruku na ohryzek a ptám se tě, Tede Baldwine - jak zní formule. Odpověz!“

„Mraky jsou těžké,“ řekl Baldwin.

„Ale rozptýlí se navždy.“

„A na to přísahám.“

Oba muži se napili vína a stejný ceremoniál se opakoval mezi Baldwinem a McMurdem.

„Tak,“ zvolal McGinty a zamnul si ruce, „tím končí všechny rozbroje a sváry. Kdybyste v nich pokračovali, povolala by vás k disciplíně lóže, a ta v našich končinách vládne pádnou rukou, což bratr Baldwin dobře ví, a vy se o tom brzo přesvědčíte, bratře McMurdo, kdybyste chtěl vyvolávat nějaké rozmíšky.“

„Věřte mi, že se budu mít na pozoru,“ řekl McMurdo a podal Baldwinovi ruku. „Já se rychle pohádám a rychle umím zapomenout. Říkají, že to dělá ta horká irská krev. Ale pokud jde o mne, je to skončeno a nebudu v sobě dál živit žádnou zášť.“

Baldwin musel nabízenou ruku přijmout, neboť strašlivý šéf z něho nespouštěl zlověstné oči. Jeho zachmuřená tvář však jasně prozrazovala, že na něho McMurdova slova neudělala dojem. McGinty jim oběma poklepal po ramenou.

„Ach, ty ženy, ty ženy!“ zvolal. „Když pomyslím, že mi jedna spodnička dokáže znesvářit dva moje chlapce! To je pak zatracená práce. To se rozumí, že rozhodnout musí to děvče, takovéhle otázky nepatří do pravomoci velmistra - chvála bohu! Máme dost svých starostí i bez žen. Přijmeme vás za člena lóže 341, bratře McMurdo. Máme tu ale vlastní zvyky a obřady - jiné než v Chicagu. V sobotu večer máme shromáždění, a dostavíte-li se do něho, uděláme z vás navždy člena řádu svobodných zednářů ve Vermisském údolí.“

KAPITOLA III - LÓŽE 341 VE VERMISSE

Druhý den - po večeru, kdy se odehrálo tolik vzrušujících událostí - odstěhoval se McMurdo od starého Jacoba Shaftera a ubytoval se u vdovy MacNamarové, která bydlela až na nejvzdálenějším okraji města. Scanlan, s nimž se seznámil hned zpočátku ve vlaku, využil krátce nato příležitosti, přestěhoval se do Vermissy a oba bydleli společně. Jiný nájemník v bytě nebyl a bytná, stará a dobrosrdečná Irka, příliš nevyhledávala jejich společnost, takže si mohli mluvit a dělat, co chtěli, což je vždy vítané lidem, kteří mají společná tajemství. Shafter nešel až do krajnosti a dovolil McMurdovi, aby se u něho stravoval, pokud bude chtít, a tak ani jeho styky s Ettií nijak neutrpěly. Právě naopak; jak plynuly týdny, byl jejich vzájemný vztah stále pevnější a důvěrnější. Ve svém pokoji v novém bytě se McMurdo cítil v bezpečí a tak brzo vytáhl formy na ražení mincí a několika bratrům z lóže pod slibem přísného mlčení dovolil, aby se na ně přišli podívat; z návštěvy si každý z nich odnášel v kapse pár ukázek falešných mincí vyrobených tak dokonale, že je bylo možno uvést do oběhu bez potíží a sebemenšího nebezpečí. Proč se McMurdo snížil až k tomu, aby vůbec pracoval, když ovládal toto podivuhodné umění, to zůstalo jeho novým přátelům věčnou záhadou, ačkoli každému, kdo se na to zeptal, vysvětloval, že kdyby žil bezpracně z neznámých prostředků, netrvalo by to dlouho a policie by mu byla na stopě.

Jeden policista už o něho skutečně projevil zájem, ale tato epizoda naštěstí přinesla odvážnému podnikateli víc užitku než škody. Po prvním představení stalo se jen málokdy, že večer nezašel k McGintymu do výčepu a nesnažil se tam blíž seznámit s „chlapci“, jak znělo vzájemné žoviální oslovení mezi členy té nebezpečné bandy, která zamořila město a celé okolí. Svým sebejistým vystupováním a troufalými řečmi si získal oblibu u všech; navíc rychlost a ‚profesionalita‘, s níž vyřídil v hospodské rvačce jednoho

svého soupeře, vydobyla mu úctu celé té drsné party. Po jedné další epizodce si ho však začali vážit ještě víc.

Jednou večer, kdy bylo ve výčepu doslova nabito, otevřely se dveře a vešel muž v šedomodré uniformě a špičaté čepici člena báňské policie. To byla speciální organizace, založená majiteli uhelných dolů a místní železnice, a měla za úkol podpořit úsilí řádného policejního sboru, který byl naprosto bezmocný před bandou ničemů, terorizující celé okolí. Když vešel, rozhostilo se ticho a upřel se na něho nejeden zvědavý pohled, ale vztahy mezi policisty a kriminálníky jsou ve Spojených státech prapodivné, a McGinty, stojící za pultem, nedal najevo žádné překvapení, když se mezi jeho zákazníky objevil příslušník policie.

„Whisky bez! Zatraceně sychravá noc,“ řekl policista. „My se myslím ještě neznáme, pane radní, že?“

„Vy jste ten nový kapitán?“ zeptal se McGinty.

„Ano, to jsem já. Doufáme, že vy, pane radní, a ostatní přední občané nám pomůžete obhajovat v tomhle městě zákon a pořádek. Jsem kapitán Marvin - od báňské policie.“

„Docela dobře bychom se bez vás obešli, kapitáne Marvine,“ řekl McGinty mrazivě. „Máme ve městě vlastní policii a bez importovaného zboží si poradíme. Vždyť vy jste jen placený nástroj kapitalistů, najatý k tomu, aby mlátil a střílel chudší spoluobčany.“

„Prosím, jak myslíte, o to se spolu nebudeme přít,“ řekl policista dobromyslně. „Myslím, že všichni děláme jen svou povinnost. Co o ní kdo soudí, to už je jiná věc. Názory mohou být různé.“ Vypil svou sklenku whisky a už byl na odchodu, když vtom pojednou zahlédl tvář Jacka McMurda, který se na něho mračil s hlavou opřenou o loket. „Ale, ale! Koho to vidím,“ zvolal a přeměřil si ho od hlavy k patě. „To je přece starý známý.“

McMurdo si od něho odsedl.

„Nikdy v životě jsem se nepřátelil ani s vámi, ani s žádným jiným zatraceným policajtem,“ řekl.

„Známý nemusí být vždycky přítel,“ řekl policista a ušklíbl se. „Vy jste Jack McMurdo z Chicaga, nikdo jiný - nic mi nezapírejte.“

McMurdo pokrčil rameny.

„Já nic nezapírám,“ řekl. „Myslíte, že se stydím za své jméno?“

„Rozhodně byste k tomu měl dobrý důvod.“

„Co tím sakra chcete říct?“ zařval McMurdo a začal pěstí.

„Tak to pr, Jacku, s křikem u mne nepochodíte. Než jsem přišel do téhle zatracené uhelné díry, byl jsem u policie v Chicagu a chicagského lotra poznám na první pohled.“

McMurdo protáhl tvář.

„Nevykládejte mi, že jste Marvin z chicagské ústředny!“ zvolal.

„Ovšem, pořád ten starý Teddy Marvin - k vašim službám. Ještě jsme nezapomněli, že jste u nás zastřelil Jonáše Pinta.“

„Já ho nezastřelil.“

„Ne? To mám brát jako nestranný důkaz? Jenže jeho smrt vám přišla neobvykle vhod, poněvadž jinak by vás byli usvědčili z penězokazectví. Dnes už se tím ale nemusíme trápit, poněvadž mezi námi řečeno - a možná že prozrazuji víc, než mi má povinnost dovoluje - nemohli by vám nic dokázat a můžete se v Chicagu znova objevit třeba zítra.“

„Cítím se docela dobře tam, kde zrovna jsem.“

„Nu, řekl jsem vám jen, jak se věci mají, a jste pěkný bručoun, když mi ani nepoděkujete.“

„Doufám, že to se mnou myslíte dobře, a děkuji,“ řekl McMurdo, ale neznělo to z jeho úst příliš vděčně.

„Ani neceknu, dokud budu vidět, že vedete spořádaný život,“ řekl kapitán. „Spolehněte se ale, že stačí jediná lotrovina a pohovoříme si spolu jinak! Přeji vám dobrou noc - a vám také, pane radní!“

Policista odešel z výčepu, ale i ta krátká rozmluva stačila k tomu, aby McMurda ověncila gloriolou místního hrdiny. O jeho divoké minulosti v dalekém Chicagu se šeptalo už dřív. McMurdo však veškeré otázky odbýval úsměvem, jako by nestál o žádný věhlas a pochybnou slávu. Teď však se dosavadní pověsti potvrdily - a z oficiálních úst. Hospodští povaleči se kolem něho shlukli a srdečně si s ním potřásali rukou. Od toho okamžiku pil na jejich účet, a

přestože hodně snesl, aniž na něm bylo co znát, byl by oslavovaný hrdina strávil tu noc pod stolem, nebýt Scanlana, který ho odvedl domů.

V soboru večer byl McMurdo uveden do lóže. Domníval se, že ho přijmou bez slavnostního ceremoniálu, neboť zasvěcen byl už v Chicagu, ale ve Vermisse měli své zvláštní obřady, na které byli hrdí a jimž se musel každý uchazeč podrobit. Shromáždění se sešlo ve velkém sále Union Housu, vyhrazeném k tomuto účelu. Ve Vermisse bylo přítomno asi šedesát členů, což ovšem ani zdaleka nebyla celá organizace, poněvadž v údolí existovalo mnoho jiných lóží a další byly po obou stranách hor; při každém nebezpečném podniku si vyměňovaly členy, takže zločiny páchali lidé v místě zcela neznámí. Dohromady jich bylo v uhelné pánvi roztroušeno nejméně pět set.

V holé zasedací síni se muži shromáždili kolem dlouhého stolu. Stranou stál další stůl, plný láhví a sklenic, a někteří členové spolku už po něm toužebně pokukovali. McGinty seděl v čele stolu, na husté hřívě černých vlasů měl nasazenu plochou čapku z černého sametu, kolem krku měl ostře purpurovou štolu, takže vypadal jako kněz, předsedající nějakému ďábelskému obřadu. Napravo i nalevo od něho seděli vyšší hodnostáři lóže, mezi nimiž bylo vidět i hezkou, krutou tvář Teda Baldwina. Každý z nich měl nějakou šerpu či medailon jako emblém své hodnosti. Většinou šlo o muže zralého věku, ale ostatní členstvo spolku tvořili mladí lidé, osmnácti až pětadvacetiletí, pohotoví a schopní vykonavatelé příkazů svých představených. Mezi staršími bylo mnoho takových, jejichž tváře prozrazovaly duše nemilosrdných tygrů a zločinců, ale podíval-li se člověk na řadové členy, stěží by uvěřil, že ti dychtiví mladíci s upřímnými pohledy jsou ve skutečnosti bandou nebezpečných vrahů, propadlých tak naprosté mravní zvrácenosti, že jsou dokonce pyšní na svou schopnost se zdarem obstat v nejpochybnějších podnicích a s hlubokou úctou shlížejí na každého, o kom je známo, že umí odvést takzvaně „čistou práci“. Jejich zvrhlému uvažování připadalo jako odvážný a rytířský čin přihlásit se dobrovolně do

akce proti člověku, který jim nikdy neublížil a kterého v mnoha případech v životě neviděli. Když zločin spáchali, dohadovali se mezi sebou, kdo z nich vlastně zasadil osudnou ránu, a bavili sebe i celou společnost podrobným líčením výkřiků a křečí vražděného. Zpočátku se snažili držet své temné skutky v tajnosti, ale v době, kterou popisuje tento příběh, odhodili už veškerou kamufláž, neboť opětovné nezdary zákona jim dokázaly, že jednak se proti nim nikdo neodváží svědčit, jednak že mají neomezený počet vlastních spolehlivých svědků, na které se mohou odvolat, a bohatou pokladnu, v níž je dostatek prostředků na to, aby si mohli zaplatit nejlepšího advokáta v celém Státě. Za dobrých deset let řádění nebyl jediný z nich odsouzen, a tak jediné nebezpečí, které kdy Brakýřům hrozilo, mohlo přijít pouze ze strany oběti. Ta totiž - ačkoli se vždy postarali, aby byli v přesile a přepadli ji znenadání - se občas bránila a dokázala leckterého z útočníků šeredně poznamenat.

McMurda upozornili, že ho čeká jakási zkouška, ale nikdo mu nechtěl říct, v čem záleží. Dva slavnostně se tvářící bratři ho odvedli do vedlejší místnosti. Přes prkennou přepážku k němu ze shromáždění doléhal šum nesčetných hlasů. Jednou či dvakrát zaslechl své jméno a věděl, že debatují o jeho zasvěcení. Pak vešel člen zednářské stráže se zelenou a zlatou stuhou přes prsa.

„Velmistr prikazuje, aby byl svázán, oslepen a uveden,“ řekla stráž. Potom mu všichni tři svlékli kabát, vyhrnuli mu rukáv na pravé ruce a nakonec mu stáhli lokty provazem a spoutali ho. Potom mu hlavu a horní část obličeje zakryli kápí ze silné černé látky, takže nic neviděl, a posléze ho uvedli do shromáždění.

Pod kápí byla tma jak v pytli a strašně dusno. Slyšel hluk a šumění lidí kolem sebe a pak se zdálky ozval zastřený hlas McGintyho, ztlumeně pronikající látkou staženou přes uši.

„Johne McMurdo,“ pravil hlas, „jsi již členem Řádu svobodných zednářů?“

Přisvědčil úklonou.

„Patříš do lóže 29 v Chicagu?“

Opět se uklonil.

„Temné noci jsou nepříjemné,“ pravil hlas.

„Ano, pro cizince na cestách,“ odpověděl.

„Mraky jsou těžké.“

„Ano, bouře se blíží.“

„Jsou bratři spokojeni?“ zeptal se velmistr.

Ozval se souhlasný hukot hlasů.

„Víme, bratře, podle tvého hesla a protihesla, že jsi vskutku jeden z nás,“ řekl McGinty. „Musíš však vědět i ty, že v tomto a dalších okresech našeho kraje máme jisté vlastní obřady a také vlastní povinnosti, které si žádají celých mužů. Jsi připraven ke zkoušce?“

„Jsem.“

„Jsi odvážný?“

„Jsem.“

„Udělej tedy krok kupředu, abys to dokázal.“

Při těchto slovech ucítil na očích dva ostré hroty, které mu tlačily na víčka tak, až se mu zdálo, že přijde o zrak, pohne-li se kupředu. Nicméně se vzbodil a odhodlaně vykročil; jakmile to udělal, tlak zmizel. Ozvalo se pochvalné šeptání.

„Je odvážný,“ pravil hlas. „Dokážeš snést bolest?“

„Stejně jako ostatní,“ odpověděl.

„Vyzkoušejte ho!“

Jen s největším vypětím vůle potlačil výkřik, když mu předloktím projela trýznivá bolest. Div při tom náhlém šoku neomdlel, ale kousl se do rtu a zařal ruce v pěst, aby nedal nic najevo.

„Snesu víc než tohle,“ řekl.

Tentokrát se ozval hlasitý potlesk. Lepší uvedení nového člena v loži dosud nezažili. Čísi ruce ho poplácaly po zádech a kdosi mu stáhl kápi z hlavy. Stál tu, mžoural a usmíval se. Noví bratři mu blahopřáli ze všech stran.

„Ještě slovíčko, bratře McMurdo,“ řekl McGinty. „Složil jsi už přísahu mlčenlivosti a věrnosti a víš, že její porušení se trestá okamžitou a neodvratnou smrtí?“

„Vím,“ řekl McMurdo.

„Podrobuješ se vedení přítomného velmistra za všech okolností?“

„Podrobuji.“

„Jménem lóže 341 ve Vermisse tě tedy vítám k účasti na jejích výsadách a poradách. Dej na stůl lihoviny, bratře Scanlane, abychom mohli připít našemu váženému bratrovi.“

McMurdovi přinesli kabát, ale dřív než si jej oblékl, podíval se na pravou paži, která ho dosud nesnesitelně pálila. Na předloktí měl ostře ohraničený kruh s trojúhelníkem uprostřed, hluboké a rudé znamení, které mu tam zanechalo cejchovací železo. Několik nejbližších sousedů si vyhrnulo rukávy a ukázalo mu vlastní vypálené znaky lóže.

„Prodělali jsme to všichni,“ řekl jeden, „ale nikdo při tom nebyl tak statečný jako ty.“

„Pchá! Vždyť to nic nebylo,“ řekl; bolest a palčivost však přesto cítil.

Přijímací ceremoniál byl zakončen připitky a zasedání lóže pokračovalo. McMurdo, který byl zvyklý jen na nezáživná jednání v Chicagu, naslouchal tomu, co pak následovalo, s krajním zájmem, a překvapilo ho to víc, než se odvážil dát najevo.

„Prvním bodem na pořadu dnešního jednání,“ řekl McGinty, „je přečtení dopisu skupinového mistra Windla z lóže 249 v mertonském okrese. Píše v něm:

Vážený pane,

je třeba zakročít proti Andrewu Raeovi, spolumajiteli důlního podniku Rae & Sturmanh ve zdejším okrese. Jistě jste nezapomněli, že nám Vaše lóže dluží protislužbu za intervenci dvou našich bratří - ve věci policisty loni na podzim. Pošlete-li nám dva spolehlivé muže, nechť se obrátí na pokladníka Higginse, jehož adresu znáte. Sdělí jim, kde a co je třeba vykonat. S pozdravem svobody

J. W. Windle,

skupinový mistr Řádu svobodných zednářů

Windle nikdy neodmítl, když jsme ho požádali o příležitostnou výpomoc jednoho či dvou mužů, a proto nesmíme odmítnout ani

my jeho.“ McGinty se odmlčel a rozhlédl se kalnými, zlovolnými očima po místnosti. „Kdo se na tu práci hlásí dobrovolně?“

Několik mladíků zvedlo ruce. Velmistr na ně pohlédl a pochvalně se usmál.

„Vezmeš si to na starost ty, Tygře Cormacu. Budeš-li stejně šikovný jako posledně, nebudeš litovat. A ty, Wilsone.“

„Nemám revolver,“ řekl dobrovolník, chlapec, kterému jistě nebylo ještě ani dvacet let.

„Je to tvá první práce, vid“? Nu, jednou se člověk v krvi smočit musí. Bude to pro tebe dobrý začátek. Pokud jde o revolver, už na tebe čeká, spolehni se na to. Stačí, když se oba ohlásíte v pondělí. Po návratu vás nemine slavné uvítání.“

„Dostaneme tentokrát nějakou odměnu?“ zeptal se Cormac, zavalitý mladík se surovou, brunátnou tváří, který si pro svou divokost vysloužil přezdívku „Tygr“.

„O odměnu se nestarej. Děláš to přece pro čest, kterou ti to přinese. Až úkol splníš, najde se možná na dně pokladny pár dolarů.“

„Co ten člověk udělal?“ zeptal se mladý Wilson.

„Na to se takoví jako ty nemají co ptát. Proč se staráš, co udělal? Odsoudili ho tam u nich, naše věc to není. Na nás je vyřídit to za ně, jako by to oni vyřídili za nás. Když o tom mluvím, příští týden k nám přijdou dva bratři z martonské lóže - obstarat zas něco tady.“

„Kterí to jsou?“ zeptal se někdo.

„Věř, že je rozumnější se neptat. Když nic nevíš, nemůžeš o ničem svědčit a dostat se kvůli tomu do maléru. Spolehni se, že to jsou lidé, kteří odvedou čistou práci, když na to přijde.“

„Vždyť je také nejvyšší čas!“ zvolal Ted Baldwin. „Lidé už se tu začínají moc roztahovat. Není to ani týden, co parťák Blaker vyhodil z práce tři naše členy. Dlužíme mu to už dávno, ale teď to od nás dostane i s úroky.“

„Co dostane?“ zašeptal McMurdo svému sousedovi.

„Pořádnou porci srnčích broků z brokovnice,“ zvolal muž a hlučně se rozesmál. „Co říkáš, bratře, jak to tu vedeme?“

Zdálo se, že McMurdova zločinecká duše už vstřebala otrlé manýry spolku, jehož členem teď byl.

„Zamlouvá se mi to,“ řekl. „Pro kurážného mládence je to u vás jak stvořené.“

Několik členů, sedících kolem něho, zaslechlo jeho slova a zatleskalo jim.

„Co je?“ křikl od druhého stolu velmistr s černou hřívou.

„Tady nový bratr říká, že se mu zamlouvá, jak to tu vedeme.“

McMurdo na okamžik vstal.

„Chci jen říci, ctihodný velmistře, že bych si pokládal za čest, kdyby se lóže rozhodla použít mých služeb.“

Veliký potlesk uvítal jeho slova. Lóže vycítila, že nad obzorem vychází nové slunce. Některým ze starších se však zdálo, že je to trochu příliš rychlá kariéra.

„Navrhuji,“ prohlásil tajemník Harraway, stařec s tváří supa a šedým plnovousem, který seděl vedle předsedy, „aby bratr McMurdo počkal, dokud lóže sama neuzná za vhodné použít jeho služeb.“

„Ovšem, tak jsem to myslel. Svěřuji se do vašich rukou,“ řekl McMurdo.

„Tvůj čas přijde, bratře,“ řekl předseda. „Povedeme tě v evidenci jako člena, který nabídl své služby, a jsme přesvědčeni, že v našem kraji ještě uděláš kus dobré práce. Dnes v noci je třeba vyřídit jednu drobnou záležitost, na níž se můžeš podílet, chceš-li.“

„Počkám si na něco, co bude stát za to.“

„Přesto můžeš v noci přijít - alespoň poznáš, co v této společnosti znamenáme. To ti ale ještě oznámím později. Předtím však,“ - nahlédl do jednacího pořádku - „musíme projednat ještě několik bodů. Především chci vznést dotaz na pokladníka, jaký je momentální stav našich financí. Máme vyplácet penzi vdově po Jimu Carnawayovi. Zahynul při práci pro lóži a vdova nesmí žít v nouzi.“

„Jima zastřelili minulý měsíc, když naši chtěli zabít Chestera Wilcoxe z Marley Creeku,“ informoval McMurda jeho soused.

„Naše momentální finanční situace je dobrá,“ řekl pokladník, který před sebou držel účetní knihu. „Firmy byly v poslední době velkorysé. Max Linder a spol. zaplatil pět set, aby měl pokoj. Bratři Walkerové poslali sto dolarů, které jsem na vlastní zodpovědnost vrátil a požádal o pět set. Nedostanu-li odpověď do středy, není vyloučeno, že budou mít poruchu na strojním zařízení. Loni jsme jim museli zapálit třídič, aby přišli k rozumu. Také západní odbočka uhelné společnosti zaplatila pravidelný roční příspěvek. Máme dostatečnou hotovost, abychom mohli dostát všem závazkům.“

„A co je s Archiem Swindonem?“ zeptal se jeden bratr.

„Všechno prodal a opustil okres. Ten starý lotr nám tu nechal dopis, že bude raději v New Yorku svobodně zametat ulice, než by se jako uhlobaron podřídil teroru bandy vyděračů. Udělal ztraceně dobře, že se vytratil dřív, než jsme dopis dostali! Myslím, že už nenajde odvalu se tady v údolí objevit.“

Na druhém konci stolu, naproti předsedovi, vstal starší, hladce vyholený muž s laskavým výrazem ve tváři.

„Bratře pokladníku,“ řekl, „smím se zeptat, kdo koupil majetek toho člověka, kterého jsme vypudili z okresu?“

„Jistě, bratře Morrisi. Koupil jej stát a Martonská železniční společnost.“

„A kdo koupil Todmanovy a Leeovy doly, které byly loni na prodej za stejných okolností?“

„Táž společnost, bratře Morrisi.“

„A kdo koupil Mansonovy, Skumanovy, Van Deherovy a Atwoodovy železářny, které byly na prodej nedávno?“

„Všechny koupila důlní společnost West Wilmerton General.“

„Řekl bych, že nezáleží ani za mák na tom, kdo je koupil - stejně je nemůže z okresu odnést, bratře Morrisi,“ řekl předseda.

„Při veškeré úctě, kterou k vám chovám, ctihodný velmistře, domnívám se, že by nám na tom záležet mělo. Tenhle proces už tu probíhá dobrých deset let. Postupně odtud vyháníme všechny drobné majitele. A jaký je výsledek? Na jejich místě vidíme velké společnosti, jako je Železniční a Železářská, které mají ředitele v

New Yorku nebo ve Filadelfii a naše hrozby neberou vážně. Můžeme se sice vypořádat s jejich místními šéfy, ale to znamená jen tolik, že na jejich místo pošlou jiné. A pro nás z toho vzniká nebezpečí. Drobní majitelé nám nemohli škodit, neměli k tomu ani peníze, ani moc. Pokud jsme je nevyždímalí do poslední kapky, zůstávali v naší moci. Jakmile ale ty velké společnosti zjistí, že stojíme mezi nimi a jejich zisky, nebudou litovat námahy ani výdajů, aby nás uštvaly a pohnaly před soud.“

Po těchto zlověstných slovech se rozhostilo ticho, tváře všech jako by potemněly a vyměnily si zasmušilé pohledy. Cítili se tak všemocní a nedotknutelní, že si ani ve snu nepřipouštěli pomyslení na možnost odplaty či trestu. A přesto při té představě zamrazilo i ty nejbezstarostnější.

„Radím proto,“ pokračoval mluvčí, „abychom drobným majitelům neukládali tak těžká břemena. V den, kdy je vyženeme všechny, moc tohoto spolku se zhroutí.“

Nepříjemné pravdy nemají lidé rádi. Když se mluvčí znova posadil, ozvaly se rozhněvané výkřiky. McGinty vstal se zachmuřeným čelem.

„Bratře Morrisi,“ řekl, „naháníš nám věčně strach jako sýček. Pokud budou členové lóže stát při sobě, není ve Spojených státech síly, která by je mohla ohrozit. Nevyzkoušeli jsme si to u soudů už dost často? Očekávám, že velké společnosti budou raději platit než bojovat, stejně jako malé. Tím, bratři,“ - McGinty při těch slovech odložil černou sametovou čapku a stólu - „dnešní zasedání skončilo. Zbývá už jen jediná maličkost, o které stačí se zmínit, až se budeme rozcházet. Nadešel čas bratrského občerstvení a zábavy.“

Lidská povaha je věru zvláštní. Ve shromáždění byli muži, pro které byla vražda něčím zcela běžným, kteří znova a znova zabíjeli otce rodin, často lidi, proti nimž necítili žádnou osobní zášť, a netrápil je přitom soucit ani výčitky svědomí nad plačící ženou a bezmocnými dětmi, jakmile ale uslyšeli něžnou a patetickou hudbu, byli dojati až k slzám. McMurdo měl krásný tenor, a kdyby si byl nedokázal získat přízeň lóže už dřív, jistě by mu ji neupřeli teď,

když je rozlítostnil písněmi „Já sedím u tvých dveří, Mary“ a „Na hrázi u Allanova rybníka“. Hned první večer vysloužil si nový člen lóže mimořádnou oblibu mezi bratry, už teď byl vybrán k postupu a budoucí kariéře. K tomu, aby se stal váženým členem svobodných zednářů, bylo ovšem třeba ještě jiných vlastností než jenom dobré kumpánství. Jakých, to se dověděl dřív, než večer skončil. Láhev whisky obešla mnohokrát dokola a muži už byli celí rudí ve tvářích a ochotní ke každé špatnosti, když velmistr vstal a znova je oslovil.

„Chlapci,“ řekl, „máme tu ve městě chlapa, který si koleduje o výprask, a je na vás postarat se, aby dostal, co mu patří. Mám na mysli Jamese Stangera z Heraldů. Četli jste, jak se do nás zase pustil?“

Ozval se opilý řev nadšeného souhlasu, drmolené nadávky a kletby. McGinty vytáhl z kapsy u vesty novinový výstřižek.

„Zákon a pořádek!“ - tak to nazval. „Vláda teroru v uhelné a železnorudné oblasti. Dvanáct let už uplynulo od prvních vražd, které dokázaly, že mezi námi, v našem středu, existuje zločinecká organizace. Její řádění od toho dne nikdy neustalo a nyní dosáhlo vrcholu, který nás třísní skvrnou hanby před celým civilizovaným světem. Má tohle snad být naší odměnou za to, že naše velká vlast poskytuje útočiště cizincům, prchajícím před evropskou despocií? Děláme to snad proto, aby se z nich vzápětí stali tyrani lidí, kteří jim poskytli přístřeší, a aby nastolili vládu teroru a bezpráví přímo ve stínu posvátné hvězdnaté vlajky svobody, a to teroru a bezpráví takového druhu, že bychom se otráslí hrůzou a odporem, kdybychom o podobných poměrech četli, že panují v nějaké nejprohnilejší orientální monarchii. Víme, co je to za lidi. Organizace je zákonem povolená a veřejná. Jak dlouho to ještě máme snášet? Což snad budeme žít věčně - - -? To snad stačí, dál ty nesmysly číst nemusím!“ zvolal předseda a hodil výstřižek na stůl. „Tohle o nás píše. Ptám se vás - jak mu odpovíme?“

„Zabít ho!“ zvolalo tucet zběsilých hlasů. „Proti tomu protestuji!“ řekl bratr Morris, onen muž s dobráckým čelem a hladce vyholenou tvář. „Opakuji vám, bratři, že v tomto údolí vládneme příliš

pádnou rukou a doženeme věci k tomu, že se proti nám v sebeobraně všichni spojí, aby nás zničili. James Stanger je starý člověk. Ve městě a v celém okrese si ho všichni váží. Jeho noviny se zasazují za všechno, co je v údolí solidní. Když toho člověka odklidíme, vyvolá to v celém státě pozdvižení, které skončí naší likvidací.“

„A jak by nás asi zlikvidovali, pane Bázlivko?“ zvolal McGinty. „S pomocí policie? Víte dobře, že polovina policie od nás bere plat a druhá se nás bojí. Nebo se snad obrátí na soudy a na soudce? O to se už přece pokusili - a jak to dopadlo?“

„Tenhle případ by mohl soudit i soudce Lynch,“ řekl bratr Morris.

Poznámkou uvítala hlasitá bouře hněvu. „Stačí, když zvednu prst,“ zvolal McGinty, „a budu tu mít ve městě dvě stě mužů, kteří je vyčistí od jednoho konce k druhému.“ Pak pojednou zvýšil hlas a hustá černá obočí se mu hněvem stáhla do hrozivého mračna. „Poslyšte, bratře Morrisi, dávám si na vás pozor a dělám už to nějaký čas. Sám máte strach a snažíte se ho nahnat i ostatním. Nebude to pro vás šťastný den, bratře Morrisi, až se vaše jméno objeví na jednacím pořádku, a mám dojem, že bych je tam měl napsat.“

Morris smrtelně zesinal a zdálo se, že se pod ním podlomila kolena, když si znova sedal. Roztřesenou rukou se chopil sklenice a napil se; teprve pak byl s to odpovědět. „Omlouvám se vám, ctihodný velmistře, a všem bratrům z lóže, jestli jsem řekl víc, než jsem měl. Jsem věrný člen - to všichni víte - a ta slova úzkosti mi uklouzla jen ze strachu, aby lóži nepotkalo něco zlého. Mám ale větší důvěru ve váš úsudek než ve svůj, ctihodný velmistře, a slibuji, že už neřeknu nic, čím bych se vás dotkl.“

Mračno hněvu zmizelo z velmistrova čela, když to ponížené škemrání uslyšel.

„Výborně, bratře Morrisi. Samotného by mě mrzelo, kdybych vám byl nucen ušetřit lekci. Dokud však sedím na tomto křesle já, bude naše lóže jednotná ve slovech i v činech. A teď, chlapci,“

pokračoval a rozhlédl se po shromáždění, „řeknu vám jen tolik - když Stanger dostane to, co si zaslouží, budeme s tím mít víc nepříjemností, než je třeba. Tihleti žurnalisti drží za jeden provaz a všechny časopisy ve státě začnou svolávat policii a národní gardu. Soudím ale, že bychom mu měli dát pořádně na pamětnou. Zařídíš to, bratře Baldwine?“

„Jistěže!“ řekl mladík horlivě.

„Kolik lidí k tomu budeš potřebovat?“

„Šest. A dva, aby hlídali dveře. Půjdeš ty, Gowere, ty, Mausele, ty, Scanlane, a oba Wyllabyové!“

„Slíbil jsem účast i novému bratrovi,“ řekl předseda.

Ted Baldwin se na McMurda podíval a jeho pohled prozrazoval, že nezapomněl ani neodpustil.

„Dobrá, může jít, jestli chce,“ řekl rozmrzele. „To stačí. Čím dřív se dáme do práce, tím líp.“

Shromáždění se rozcházelo s výkřiky, řevem a opilým prozpěvováním. Výčep ale byl dosud plný flamendrů a mnozí bratři tam zůstali. Skupina, která dostala úkol, však vyšla do ulice. Po chodníku kráčeli po dvou po třech, aby nevzbudili pozornost. Noc byla neobyčejně studená a na mrazivém nebi plném hvězd svítil půlměsíc. Muži zůstali stát a shromáždili se ve dvoře, odkud bylo vidět na vysokou budovu. Mezi jasně osvětlenými okny skvěla se zlatá písmena nápisu: Vermissa Herald. Zevnitř se ozýval rachot tiskařského lisu.

„Hej, ty,“ řekl Baldwin McMurdovi, „ty budeš stát dole u vrat a dávat pozor, abychom měli pořád volnou cestu. Arthur Willaby tam zůstane s tebou. A vy ostatní pojďte se mnou. Žádný strach, chlapci, máme tucet svědků, že zrovna teď sedíme v Union baru.“

Byla už skoro půlnoc a ulice byla prázdná; jen tu a tam klopýtal domů nějaký flamendr. Skupina přešla ulici, otevřela vrata redakce a Baldwin se svým doprovodem vpadl dovnitř. Vzápětí už se hnali vzhůru po schodišti. McMurdo a Willaby zůstali dole. Z místnosti nahoře se ozval výkřik, volání o pomoc, dusot nohou a třesk povalených židlí. Za okamžik vyběhl na odpočívadlo schodiště

nějaký šedovlasý muž. Chytili ho ale dřív, než se dostal dál, a jeho brýle s křápnutím spadly McMurdovi k nohám. Pak se ozval úder a zasténání. Stařec ležel tváří na odpočívadle a šest klacků naráželo o sebe, jak do něho bušily. Svíjel se a dlouhé, pavoučí končetiny se třáslly pod dopadajícími ranami. Většina útočníků toho konečně nechala, ale Baldwin, s krutou tváří zkroucenou do pekelného pošklebku, bil muže dál do hlavy, kterou si stařec marně snažil krýt rukama. Bílé vlasy už měl potřísněné krví. Baldwin se pořád ještě skláněl nad svou obětí a zasazoval jí krátké, sadistické rány všude, kde uviděl nekryté místo, ale vtom McMurdo vyběhl do schodů a odstrčil ho.

„Zabiješ ho,“ řekl. „Nech toho!“

Baldwin se na něho užasle podíval.

„Táhni k čertu!“ vykřikl. „Co si to dovoluješ - ještě ses v lóži ani neohrál! Uhni!“ Zvedl hůl, ale McMurdo vyškubl ze zadní kapsy revolver.

„Ty uhni!“ vykřikl. „Udělám ti z hlavy cedník, jestli na mě sáhneš. Lóže se nedovolávej - copak velmistr nepřikázal, že toho člověka nemáme zabít? A co ty děláš? Chceš ho zabít!“

„Má pravdu,“ poznamenal jeden z mužů.

„Tak už si sakra pospěšte!“ volal zezdola Willaby. „Ve všech oknech se už svítí a za pět minut máte na krku celé město.“

V ulici se už opravdu rozléhalo volání a dole v hale se už shromáždila skupinka sazečů a typografů, kteří si dodávali kuráž k činu. Útočníci nechali redaktorovo bezvládné a nehybné tělo nahoře na schodišti, seběhli dolů a vyřítili se do ulice. Když se vrátili do Union Housu, někteří se vmísili mezi hosty ve výčepu a zašeptali přes pult McGintymu, že úkol byl beze zbytku splněn. Ostatní, a mezi těmi byl i McMurdo, se rozptýlili v postranních uličkách, odkud se menšími oklikami dostali domů.

KAPITOLA IV - ÚDOLÍ STRACHU

Když se McMurdo druhý den ráno probudil, měl věru proč si vzpomenout na své přijetí do lóže. Po alkoholu ho bolela hlava a paže, na kterou mu vypálili znak, byla zanícená a opuchlá. Jelikož měl vlastní zdroj příjmů, chodíval do práce značně nepravidelně; mohl proto posnídat až pozdě a zůstat dopoledne doma, aby napsal dlouhý dopis příteli. Potom si přečetl Daily Herald. Ve zvláštním sloupci, zalomeném těsně před uzávěrkou, stálo: „Násilí v redakci Herald! Redaktor vážně zraněn!“ Byla to krátká zpráva o události, o níž věděl mnohem víc než pisatel. Končila prohlášením:

„Případu se už ujala policie, ale stěží se lze nadít, se její úsilí bude korunováno větším úspěchem než v minulosti. Někteří pachatelé byli poznáni a je proto naděje, že budou usvědčeni. Není třeba ani dodávat, že původcem násilí byla hanebná společnost, která už tak dlouho terorizuje naši veřejnost a proti níž se Herald tak nekompromisně postavil. Četné přátele pana Stangera potěší zpráva, že - ačkoli byl krutě a brutálně zbit a utrpěl několik vážných poranění na hlavě - jeho životu nehrozí bezprostřední nebezpečí.“

Dole ještě stálo, že k ochraně redakce byla povolána hlídka báňské policie, ozbrojená winchestrovkami.

McMurdo odložil noviny a právě si zapaloval dýmku rukou, která se mu ještě třásla po všech těch výstřednostech minulého večera, když se ozvalo zaklepání na dveře a bytná mu předala dopis, který před okamžikem přinesl nějaký mladík. Byl bez podpisu a stálo v něm:

„Rád bych si s vámi pohovořil, ale nechtěl bych kvůli tomu chodit k vám do bytu. Najdete mě u vlajkové žerdi na kopci, který se jmenuje Miller Hill. Jestli tam přijdete hned teď, povím vám něco důležitého, co bych vám měl říct a co byste měl vědět.“

McMurdo přečetl dopis dvakrát a s krajním překvapením; neměl tušení, co znamená, a kdo jej mohl psát. Kdyby byl napsán ženskou rukou, mohl by se domnívat, že jde o počátek některého z těch

dobrodružství, s nimiž měl v minulosti rozsáhlou zkušenost. Bylo to však písmo muže, a navíc zřejmě vzdělaného člověka. Po jistém váhání se rozhodl, že se celé věci podívá na kloub.

Miller Hill je špatně udržovaný veřejný park uprostřed města. V létě si tam lidé rádi chodívali odpočinout, ale v zimě je v parku dost pusto. Z kopce je výhled nejen na celé pochmurné a roztažené město, ale i dál, na stáječící se údolí s roztroušenými doly a továrnami, černajícími se ve sněhu po obou jeho úbočích, a na zalesněné a zasněžené horské hřebeny, které je lemují. McMurdo kráčel vzhůru po stezce plné záhybů a vroubené zimostrázem, až došel k opuštěné restauraci, která v létě bývá střediskem veškerých zábav. Před ní stála holá vlajková žerd' a pod ní nějaký muž s kloboukem staženým do čela a vyhrnutým límcem svrchníku. Sotva se otočil, McMurdo spatřil, že je to bratr Morris, člen lóže, který proti sobě včera v noci tak popudil velmistra. Šel k němu a oba si vyměnili smluvený pozdrav lóže.

„Rád bych si s vámi pohovořil, pane McMurdo,“ řekl stařec s jistou váhavostí, která prozrazovala, že se pohybuje po choulostivé půdě. „Jste moc hodný, že jste přišel.“

„Proč jste dopis nepodepsal?“

„Člověk musí být opatrný, pane McMurdo. V takovýchhle dobách nikdy neví, co se může obrátit proti němu. Dokonce ani komu může důvěřovat a komu ne.“

„K bratrům z lóže snad lze mít důvěru, ne?“

„Ach ne. Ne vždycky,“ zvolal Morris vehementně. „Zdá se, že cokoli řekneme, ba i to, co si jen myslíme, donese se zpátky McGintymu.“

„Podívejte,“ řekl McMurdo ostře, „teprve včera v noci, jak dobře víte, jsem přísahal našemu velmistrovi věrnost. Chcete ode mne, abych přísahu porušil?“

„Jestli je tohle váš názor,“ řekl Morris smutně, „pak musím jediné litovat, že jsem vás obtěžoval a požádal o schůzku. To už je všechno moc špatné, když si dva svobodní občané spolu nemohou otevřeně pohovořit.“

McMurdo, který svého společníka pozoroval velice ostražitě, slevil poněkud ze své upjatosti.

„Mluvil jsem samozřejmě jen za sebe,“ řekl. „Víte dobře, že jsem tu teprve krátce a všechno je mi tu cizí. Nesluší se, abych vám něco široce dlouze vykládal, pane Morrisi, a jestliže pokládáte za správné mi něco sdělit, jsem tu, abych to vyslechl.“

„A donesl to šéfovi McGintymu,“ řekl Morris trpce.

„V tom mi tedy opravdu křivdíte,“ zvolal McMurdo. „Samozřejmě, že jsem loajální vůči lóži, to vám říkám otevřeně, ale musel bych být špatný chlap, kdybych komukoli opakoval to, co mi chcete důvěrně sdělit. Nechám si to pro sebe, ale varuji vás předem: nečekejte ode mne ani pomoc, ani sympatie.“

„Dávno už si nedělám iluze, že bych se jednoho či druhého dočkal,“ řekl Morris. „Tím, co vám povím, svěřuji sice svůj život do vašich rukou, ale kdybyste byl sebešpatnější - a včera v noci se mi zdálo, že se co nevidět vyrovnáte těm nejhorším - přece jen jste tu nový a nemůžete mít svědomí tak okorálé jako oni. Proto jsem si řekl, že bych si s vámi měl promluvit.“

„Dobrá, co máte na srdci?“

„Má kletba na vaši hlavu, jestli mě udáte!“

„Už jsem vám řekl, že to neudělám.“

„Rád bych se vás zeptal, zda vám tenkrát - když jste vstupoval do řádu svobodných zednářů v Chicagu a skládal slib dobročinností a věrnosti - přišlo někdy na mysl, že vás to může zavést ke zločinu?“

„Pokud tomu říkáte zločin,“ odpověděl McMurdo.

„Jestli tomu říkám zločin!“ zvolal Morris a hlas se mu chvěl rozhořčením. „Jestli tomu chcete říkat jinak, znamená to, že jste toho dosud málo viděl. Byl to zločin včera v noci, když člověka tak starého, že by to mohl být váš otec, zbili tak, že mu po bílých vlasech tekla krev? Byl to zločin - nebo vy tomu snad říkáte jinak?“

„Leckdo by třeba řekl, že to je boj,“ odpověděl McMurdo. „Boj mezi dvěma skupinami lidí a se vším, co k němu patří, takže každý bije, jak nejlíp umí.“

„Možná. Přišlo vám ale na mysl něco takového, když jste v Chicagu vstupoval do řádu svobodných zednářů?“

„Ne, musím přiznat, že ne.“

„Mně také ne, když jsem do něho vstupoval ve Filadelfii. Byl to jen dobročinný klub a místo pro schůzky s přáteli. Pak jsem se doslechl o tomhle městě - proklínám hodinu, kdy jsem o něm prvně slyšel - a vydal jsem se sem, abych si polepšil. Panebože! Abych si polepšil! Má žena a tři děti přišly se mnou. Otevřel jsem si na Market Square obchod se střížným zbožím a vedlo se mi docela dobře. Rozhlásilo se ale o mně, že jsem u svobodných zednářů, a donutili mě vstoupit do místní lóže, do té, do které jste vstoupil včera večer vy. Na předloktí mi vypálili znak hanby a do srdce ještě něco horšího. Zjistil jsem, že musím poslouchat zlovolného darebáka a že mě zapletli do svých zločinných sítí. Co jsem mohl dělat? Každé slovo, které jsem řekl ve prospěch nápravy věcí, považovali hned za zradu, stejně jako včera večer. Odejít nemohu, poněvadž jediné, co mám, je ten obchod. Kdybych vystoupil z lóže, vím, že by mě zavraždili, a na to, co by čekalo mou ženu a děti, netroufám si ani pomyslet. Je to strašné, mladý muži - strašné!“ Zakryl si tvář rukama a celé tělo se mu roztřáslو křečovitými vzlyky.

McMurdo pokrčil rameny.

„Vy jste pro takovouhle práci moc útlocitný,“ řekl. „Prostě se na takovéhle věci nehodíte.“

„Měl jsem svědomí a náboženství, ale oni ze mne udělali stejného zločince, jako jsou sami. Dali mi úkol. Kdybych byl odmítl, věděl jsem, co bude následovat. Jsem možná zbabělec. Možná že to ze mne udělalo pomýšlení na bezbrannou ženu a na děti. Tak či onak - neodmítl jsem a budu si to vyčítat do smrti. Šlo o opuštěný dům, dvacet mil odtud, za horským hřebenem. Nařídili mi čekat před vraty stejně jako včera v noci vám. Netroufli si mi takovou práci svěřit. Ostatní šli dovnitř. Když se vrátili, měli ruce zakrvácené až po zápěstí. A když jsme odcházeli, dalo se v domě za námi do pláče dítě. Byl to pětiletý chlapec, kterému zavraždili otce před jeho očima. Div jsem neomdlel hrůzou, ale přesto jsem se musel tvářit

otrlé a usmívat se, poněvadž jsem dobře věděl, že když to neudělám, budou zanedlouho odcházet se zkrvavenýma rukama z mého domu a bude to můj malý Fred, kdo bude plakat pro svého otce. Tehdy jsem už ale byl zločinec - spolupachatel vraždy, byl jsem navždy ztracen pro tento svět i království nebeské. Jsem dobrý katolík, ale kněz se mnou nechtěl ztratit ani slovo, když se doslechl, že patřím k Brakýřům, a exkomunikoval mě z církve. Tak to se mnou vypadá. A teď vidím, že se vydáváte stejnou cestou, a ptám se vás, jak to skončí. Jste ochoten také se stát chladnokrevným vrahem, nebo můžeme něco udělat, abychom tomu zabránili?"

„Co chcete podniknout?“ zeptal se McMurdo příkře. „Chcete je udat?"

„Chraň bůh!“ zvolal Morris. „Vím zcela jistě, že pouhá myšlenka na něco takového by mě stála život.“

„To je v pořádku,“ řekl McMurdo. „Myslím, že jste slaboch a že si ty věci moc berete.“

„Já že si to moc беру? Počkejte, až tu budete žít déle! Jen se podívejte dolů do údolí. Vidíte ten mrak ze stovek komínů, který na ně vrhá stín? Věřte mi ale, že mrak vraždy, který se těm lidem vznáší nad hlavou, je těžší a horší než tenhle. Je to Údolí strachu - Údolí smrti. Lidé zde mají hrůzu v srdci od svítání do setmění. Jen počkejte, mladý muži, přijdete na to sám.“

„Dobrá, povím vám, co si myslím, až toho uvidím víc,“ řekl McMurdo lhostejně. „Je mi ale jasné, že jste člověk, který se sem naprosto nehodí, a že čím dříve obchod prodáte, tím líp pro vás - i kdybyste měl dostat jen deset centů z každého dolaru skutečné ceny. Nechám si pro sebe všechno, co jste mi řekl, ale přísahám, že jestli se dozvím, že jste udavač - - -“

„Ne, nic takového!“ zvolal Morris úpěnlivě.

„Dobrá, zůstane tedy při tom. Rozmyslím si všechno, co jste mi řekl, a jednoho dne se k tomu možná vrátím. Doufám, že jste to se mnou myslel dobře, když jste se mi s tím svěřil. Teď už ale abych šel domů.“

„Jen ještě slovíčko, než odejdete,“ řekl Morris. „Možná že nás někdo spolu viděl. Mohli by se začít vyptávat, o čem jsme mluvili.“

„Ach tak, dobře, že jste na to vzpomněl.“

„Nabízeli jsem vám v obchodě místo účetního.“

„A já odmítl. Kvůli tomu jsme se sešli. Na shledanou, bratře Morrisi, a ať se vám v budoucnu daří všechno líp než dosud!“

Téhož dne odpoledne, když McMurdo seděl a zamyšleně pokuřoval u kamen ve svém pokoji, otevřely se dveře a objevila se v nich obrovská postava šéfa McGintyho. Pozdravil ho zednářským znamením, sedl si naproti mladíkovi a chvíli na něho upřeně zíral; ten však před zpytujícím pohledem neuhnul.

„Nechodím na návštěvy často, bratře McMurdo,“ řekl konečně. „Mám dost co dělat s těmi, kteří chodí navštěvovat mě. Myslel jsem ale, že se trochu projdu a stavím se u tebe v bytě.“

„Pokládám si to za čest, pane radní,“ odpověděl McMurdo srdečně a vytáhl z almarčky láhev whisky. „Nečekal jsem, že mě poctíte svou návštěvou.“

„Co dělá ruka?“ zeptal se šéf.

McMurdo se kysele ušklíbl.

„No, ještě jsem na to nezapomněl,“ řekl. „Stojí to ale za to.“

„Jistěže,“ odpověděl McGinty. „Samozřejmě těm, kteří jsou loajální, chovají se podle toho a pomáhají lóži. O čem jste mluvili s bratrem Morrisem dnes dopoledne na Miller Hillu?“

Otázka přišla zcela nečekaně a bylo dobře, že na ni měl připravenou odpověď. McMurdo se hlasitě rozesmál.

„Morris nevěděl, že si vydělávám na živobytí tady doma. A také se to nikdy nedoví, poněvadž pro můj vkus má trochu moc svědomí. Jinak ale má ten děda dobré srdce. Myslel, že snad nemám být z čeho živ a že mi pomůže, když mi v tom svém obchodě se střížním zbožím nabídne místo účetního.“

„Tak o to tedy šlo?“

„O to.“

„A ty jsi odmítl?“

„Ovšem. Cožpak nevydělám tady doma desetkrát víc při čtyřhodinové pracovní době?“

„Správně. Na tvém místě bych se ale s Morrisem moc nepřátelil.“

„Proč ne?“

„Prostě proto, že ti to říkám. Pro většinu lidí tady u nás je to dostatečný důvod.“

„Pro většinu možná ano, ale ne pro mne, pane radní,“ řekl McMurdo odvázně. „To byste měl vědět, jestli se vyznáte v lidech.“

Snědý obr na něho upřel oči a jeho chlupatá tlapa na okamžik sevřela sklenici, jako by ji chtěl svému společníkovi hodit na hlavu. Pak se ale znova zasmál - hlasitě, chvástavě a neupřímně, jak měl ve zvyku.

„Ty jsi vážně zvláštní patron,“ řekl. „Prosím, když chceš znát důvody, povím ti je. Neříkal před tebou Morris nic proti lóži? Žádné pomluvy?“

„Ne.“

„Ani proti mně?“

„Ne.“

„No, tak to jen proto, že si netroufá ti věřit. Ve skrytu duše to ale není loajální bratr. Dobře to víme, a proto ho hlídáme a čekáme na vhodnou příležitost, abychom ho pokárali. Myslím, že se ta příležitost už blíží. Pro prašivé ovce není v našem ovčíně místo. A když se ty budeš přátelit s neloajálním člověkem, mohli bychom si myslet, že také nejsi loajální.“

„Přátelit se s ním budu sotva, poněvadž ten chlap se mi nezamlouvá,“ odpověděl McMurdo. „A pokud jde o tu neloajálnost, kdyby mi to řekl někdo jiný než vy, určitě už by to podruhé neopakoval.“

„Dobrá, to stačí,“ řekl McGinty a vyprázdnil sklenici. „Přišel jsem si s tebou včas promluvit a tím to je odbyté.“

„Zajímalo by mě,“ řekl McMurdo, „jak jste se vůbec dověděl, že jsem s Morrisem mluvil.“

McGinty se zasmál.

„Mám přece povinnost vědět, co se v tomhle městě děje,“ řekl. „Uděláš nejlíp, když budeš počítat s tím, že se dovím úplně všechno. No, už je čas a chci ti ještě jen říct - - -“

Rozloučení však bylo náhle přerušeno naprosto nečekaným způsobem. Dveře zapraštěly a rozlétly se dokořán; zpod špičatých policejních čepic na ně zíraly tři zamračené, nastražené tváře. McMurdo vyskočil a sáhl po revolveru, ruka mu však uvízla v půli cesty, když si uvědomil, že mu na hlavu míří dvě winchestrovky. Muž v uniformě vstoupil do místnosti s šestiranným revolverem v ruce. Byl to kapitán Marvin, kdysi z Chicaga, nyní ve službách báňské policie. Potřásl hlavou a maličko se na McMurda usmál.

„Myslel jsem si, že se do něčeho zapletete, vy povedený pane McMurdo z Chicaga,“ řekl. „Cožpak si nemůžete dát pokoj? Vemte si klobouk a pojd'te s námi.“

„Tohle by vás mohlo přijít draho, kapitáne Marvine,“ řekl McGinty. „Myslíte, že můžete takhle vpadnout do domu a obtěžovat počestné lidi, kteří dodržují zákony?“

„Vás se celá věc netýká, pane radní McGinty,“ řekl policejní kapitán. „Nepřišli jsme pro vás, ale tady pro pana McMurda. Vy byste nám měl při plnění našich povinností napomáhat, a ne nám v nich bránit.“

„Je to můj přítel a zaručuji se za jeho chování,“ řekl šéf.

„Jen abyste se co nevidět nemusel zodpovídat ze svého vlastního chování, pane McGinty,“ odpověděl policejní kapitán. „Tenhle McMurdo se dal na cestu zločinu, ještě než sem přišel, a kráčí po ní vesele dál. Strážný, vemte si ho na mušku, než ho odzbrojím.“

„Tady máte revolver,“ řekl McMurdo chladnokrevně. „Kdybychom spolu byli tváří v tvář, tak snadno byste mě nedostal, kapitáne Marvine.“

„Kde máte zatykač?“ zeptal se McGinty. „Zatracená práce - když vedou policii lidé jako vy, člověk má někdy dojem, že žije v nějaké sakrabónii a ne ve Vermisse. Tohle je kapitalistická zvůle a spolehněte se, že o nás ještě uslyšíte.“

„Dělejte, co pokládáte za svou povinnost, pane radní. My jenom plníme to, co nám přikazuje naše povinnost.“

„Z čeho mě obviňujete?“ zeptal se McMurdo.

„Ze spoluúčasti na zbití starého redaktora Stangera v redakci Herald. A není to vaše zásluha, že vás nežalujeme pro vraždu.“

„Pchá, jestli proti němu máte jen tohle,“ vykřikl McGinty a dal se do smíchu, „můžete si ušetřit spoustu starostí, když to rovnou pustíte k vodě. Tenhle člověk byl u mne ve výčepu a hrál tam poker až do půlnoci. Přivedu vám tucet svědků, kteří mu to dosvědčí.“

„To je vaše věc a můžete si ji schovat až na zítra k soudu. Zatím půjdete s námi, pane McMurdo, a chovejte se klidně, jestli nechcete dostat pažbou pušky přes hlavu. A vy prosím ustupte, pane McGinty, varuji vás: když jsem ve službě, nestrpím žádný odpor.“

Kapitán jednal tak energicky a rozhodně, že McMurdovi a jeho šéfovi nezbylo než se s celou situací smířit. Šéf však přece jen ještě stačil zašeptat zatčenému pár slov předtím, než McMurda odvedli.

„A co -“ ukázal palcem vzhůru, aby naznačil, že má starost o zařízení penězokazecké dílny.

„To je v pořádku,“ zašeptal McMurdo, který si včas udělal pro své nádobíčko vhodný úkryt pod podlahou.

„Sbohem a ničeho se neboj,“ řekl šéfa potrásl mu rukou. „Zajdu za advokátem Reillym a výlohy obhajoby vezmu na sebe. Slovo na to, že si tě pod zámek dlouho nenechají.“

„Tím bych si tak jistý nebyl. Střežte vězně, vy dva, a kdyby se o cokoli pokusil, zastřelte ho. Před odchodem ještě prohledám dům.“

Marvin svou pohrůžku splnil, ale bylo zřejmé, že po ukryté mincovně nenašel ani stopy. Když se vrátil do přízemí, vydal se s McMurdem střeženým policisty na strážnici. Setmělo se a zvedla se ostrá vánice, takže ulice byly téměř opuštěné. Několik povalečů však přesto skupinu sledovalo. Osmělí tím, že není vidět, pokřikovali z dálky na zatčeného.

„Zlynčujte člena těch prokletých Brakýřů!“ křičeli. „Zlynčujte ho!“ Když ho eskorta postrkovala před sebou do budovy strážnice, povaleči výskali a řvali smíchy. Po krátkém formálním výslechu u

inspektora, který měl službu, poslali McMurda do společné cely. Uviděl tam Baldwina a tři další zločince z minulé noci. Všichni byli zatčeni odpoledne a čekali, až je příštího dne ráno postaví před soud.

Dlouhá ruka svobodných zednářů však dosáhla i do této zdánlivě nedobytné bašty zákona. Pozdě večer přišel žalárník s otepí slámy na kavalce, ale vytáhl z ní dvě láhve whisky, pár sklenek a balíček karet. A tak strávili rozjařenou noc bez jediného úzkostlivého pomyslení na soud, který je ráno čekal.

Výsledek ostatně potvrdil, že se neměli čeho obávat. Pro nedostatek důkazů nemohl správní soud postoupit případ soudu trestnímu. Na jedné straně byli sazeči a typografové nuceni přiznat, že světlo nebylo příliš jasné, oni sami že byli mimořádně rozrušeni a že tedy stěží mohou totožnost útočníků odpřisáhnout s naprostou jistotou, třebaže věří, že obžalovaní byli mezi nimi. Když je podrobil křížovému výslechu chytrý advokát, kterého si McGinty najal, svědčili ještě mnohem mlhavěji. Zraněný redaktor už vypověděl pod přísahou, že byl náhlostí útoku tak překvapen, že může s jistotou tvrdit jen tolik, že první muž, který ho uhodil, měl knír. Dodal ještě, že ví, že šlo o Brakýře, poněvadž nikdo jiný v celém městě proti němu nemůže chovat nepřátelské pocity a navíc už mu tato organizace dlouho vyhrožovala pomstou za jeho otevřené články. Na druhé straně však souhlasné a neochvějné svědectví šesti občanů, včetně váženého městského radního McGintyho, jednoznačně potvrdilo, že obžalovaní seděli u karet v Union Housu a byli tam ještě dlouho poté, kdy došlo k přepadení. Není třeba říkat, že byli zproštěni obžaloby a soudce se jim div neomluvil za nepřijemnosti, které jim byly způsobeny, což v sobě mlčky zahrnovalo i pokárání kapitána Marvina a policie za přehnanou služební horlivost.

Výrok soudu byl uvítán hlasitým potleskem v soudní síni, kde McMurdo zahlédl spoustu známých tváří. Bratři z lóže se smáli a mávali na ně. Byli tam však i jiní, kteří seděli se zkousnutými rty a zklamanýma očima, když obžalovaní po řadě opouštěli soudní síň.

Jeden z nich, energický človíček s černým plnovousem, nepokrytě vyjádřil za sebe i za své přátele, co si myslí, když triumfující obžalovaní procházeli kolem něho:

„Vrazi prokletí!“ zvolal. „Však my se s vámi vypořádáme!“

KAPITOLA V - NEJTEMNĚJŠÍ HODINA

Potřeboval-li Jack McMurdo ještě vůbec něco ke zvýšení své popularity mezi pochybnými kumpány, pak se o to postaralo jeho zatčení a propuštění z vazby. Dějiny spolku dosud nezaznamenaly případ, aby člen provedl něco, zač se dostal před soud hned týž den, kdy do lóže vstoupil. Těšil se už pověsti dobrého společníka a bodrého flamendra a navíc ještě velkého prchlivce, který se nenechá urážet ani od všemocného šéfa. K tomu ke všemu vzbudil ve svých kumpánech dojem, že mezi nimi není ani jediný, kdo by byl s to tak pohotově vymyslet nějaký krvelačný plán a tak zdatně jej uskutečnit. „Tenhle chlapec odvede čistou práci,“ řekli si starší mezi sebou a čekali na chvíli, kdy mu budou moci svěřit nějaký úkol. McGinty měl už povolných a vhodných nástrojů dost, ale uznával, že tenhle je z nich nejschopnější. Připadal si jako člověk, který drží na šňůře divokého pátracího psa. Měl psíky vhodné k nasazení na drobnou práci, ale jednoho dne chtěl na svou oběť poštvat i tohohle. Několika členům lóže, mezi nimi i Tedu Baldwinovi, byla rychlá kariéra nového člena proti srsti a nenáviděli ho kvůli tomu, ale měli se před ním na pozoru, poněvadž věděli, že se umí stejně dobře smát jako rvát.

Přízeň kumpánů si získal, to je pravda, ale jinou - o kterou mu šlo víc - současně ztratil. Otec Ettie Shafterové už o něm nechtěl ani slyšet a řekl mu, že si nepřeje, aby k nim chodil. Ettie sama do něho byla příliš zamilovaná, než aby se ho nadobro vzdala, ale přesto ji zdravý rozum varoval před vyhlídkami na manželství s člověkem pokládáným za zločince. Po bezesné noci se jednoho dne ráno rozhodla, že ho navštíví - možná naposled - a že se ze všech sil přičiní, aby se zbavil špatných vlivů, které ho přivedly na šikmou plochu. Vypravila se za ním do bytu, kam ji už několikrát zval, a přišla až do místnosti, které používal jako obývacího pokoje. Seděl u stolu zády ke dveřím a před sebou měl nějaký dopis. Dívku pojednou napadlo, že mu provede malé čtveráctví - bylo jí pouhých

devatenáct let. McMurdo ji neslyšel, když otvírala dveře. Přistoupila proto k němu po špičkách a zlehka mu položila ruku na skloněné rameno.

Chtěla-li ho vystrašit, pák se jí to věru podařilo, ale jen proto, aby se pořádně vylekala sama. Vyskočil jako tygr, otočil se k ní a pravou rukou ji chytil za krk. Levačkou zároveň zmačkal papír, ležící před ním. Okamžik stál a zíral na ni. Zuřivost, která mu zkřivila rysy, vystřídal vzápětí údiv a pak radost - stačil ale letmý pohled do té zběsilé tváře, aby v hrůze ucouvla před něčím, co dosud ve svém klidném životě nepoznala.

„To jsi ty?“ řekl a oťrel si čelo. „Když si pomyslím, že jsi ke mně přišla, má drahá, a já jsem tě div neuškrtil! Pojd', miláčku, a dovol, abych to napravil!“ řekl a rozevřel náruč.

Dívka se však ještě nevzpamatovala z toho záblesku strachu a provinilosti, který tak jasně vyčetla z jeho tváře. Veškerý ženský instinkt jí napovídal, že nešlo jen o leknutí překvapeného člověka. Byl to projev viny - viny a strachu.

„Co se ti stalo, Jacku?“ vykřikla. „Proč ses mě tak polekal? Ach, Jacku, kdybys měl čisté svědomí, nemohl by ses na mě tak podívat!“

„To víš, myslel jsem na jiné věci, a když ses připlížila tak potichu jako nějaká víla -“

„Ba ne, Jacku, v tom bylo ještě něco víc.“ Zmocnilo se jí náhlé podezření. „Ukaž mi ten dopis, který jsi psal!“

„Ach ne, Ettie, to nemohu.“

Její podezření se proměnilo v jistotu.

„Píšeš nějaké jiné ženě!“ zvolala. „Vím to. Proč bys jinak přede mnou dopis schovával? Psal jsi své ženě? Jak mohu vědět, že nejsi ženatý, když tě tu nikdo pořádně nezná?“

„Nejsem ženatý, Ettie. Přisahám ti na to. Jsi pro mne jediná na světě. Přisahám na Kristovy svaté rány!“

Celý zbledl vášnivou snahou ji přesvědčit a Ettie uvěřila.

„Proč mi tedy nechceš ukázat ten dopis?“

„Povím ti to, miláčku,“ řekl. „Jsem vázaný přísahou, že ho nikomu neukážu. A právě tak jako stojím ve slově tobě, musím je

dodržet i vůči těm, kterým jsem to slíbil. Ta věc se týká lóže a nesmím ji prozradit ani tobě. A že jsem se polekal, když ses mě dotkla - cožpak je tak těžké to pochopit? Vždyť to mohla být ruka nějakého detektiva.“

Cítila, že jí říká pravdu. Sevřel ji do náruče a polibky rozptýlil její obavy a pochybnosti.

„Sedni si sem ke mně. Je to trochu skromný trůn pro takovou královnu, ale nic lepšího ti tvůj chudý milý nemůže nabídnout. Doufám ale, že ti co nevidět obstarám vhodnější. Uklidnila ses už?“

„Jak bych mohla být klidná, Jacku, když vím, že jsi zločinec a patříš mezi zločince? Když neznám dne ani hodiny, kdy se dovím, že jsi ve vězení pro vraždu? ‚McMurdo, co patří k těm Brakýřům,‘ - tak o tobě včera mluvil jeden náš nájemník. Jako kdyby mi nůž do srdce bodl.“

„Ach, silná slova nelámou kosti!“

„Jenomže byla pravdivá.“

„Ale, miláčku, není to tak zlé, jak si myslíš. Vždyť jsme jen chudáci a trochu svérázným způsobem se hlásíme o svá práva.“

Ettie objala milého kolem krku.

„Nech toho, Jacku! Prosím tě o to - proboha toho nech! O to jsem tě dnes přišla poprosit. Ach, Jacku, prosím tě o to na kolenou! Klečím před tebou a snažně tě prosím, abys toho nechal.“

Zvedl ji, přitiskl její hlavu na prsa a chlácholil ji.

„Nemáš tušení, miláčku, oč mě žádáš. Jak toho mohu nechat, když by to znamenalo porušit přísahu a rozejít se s kamarády? Kdybys věděla, jak to se mnou vypadá, nemohla bys mě o něco takového prosit. A pak, i kdybych chtěl, jak to mohu udělat? Snad si nemyslíš, že by mě lóže jen tak pustila, když znám všechna její tajemství?“

„Pamatovala jsem i na to, Jacku. Všechno jsem už promyslela. Otec má našetřené nějaké peníze. Tohohle města má už po krk, vždyť to není žádný život - trást se před těmi lidmi od rána do večera. Je ochoten odtud odejít. Uprchneme společně do Filadelfie nebo do New Yorku, kde před nimi budeme v bezpečí.“

McMurdo se dal do smíchu.

„Lóže má dlouhé prsty. Myslíš, že jimi do Filadelfie nebo do New Yorku nedosáhne?“

„Dobrá, tak tedy odejdeme na Západ nebo do Anglie, nebo třeba do Švédska, odkud otec pochází. Kamkoli - jen když nezůstaneme v tomhle Údolí strachu.“ McMurdo si vzpomněl na starého bratra Morrise. „Hm, to už je podruhé, co slyším, že údolí takhle pojmenovali,“ řekl. „Zdá se, že na některé z vás ten stín dolehl opravdu těžce.“

„Kalí doslova každý okamžik našeho života. Počítáš, že nám Ted Baldwin někdy odpustí? Kdyby se tě nebál, co myslíš, že bychom od něho mohli čekat? Měl bys vidět ty jeho hladové oči, když se na mě podívá!“

„Však já bych ho naučil, jak se má chovat, kdybych ho při tom přistihl! Ale podívej, holčičko, já odtud odejít nemohu. Prostě nemohu, to ti říkám jednou provždy. Když mi ale dovolíš, abych si poradil sám, pokusím se najít nějaké čestné východisko.“

„Z tohohle se ctí nevyvázneš.“

„Jistě, záleží na tom, jak to kdo vidí. Jestli mi ale poskytneš šest měsíců, zařídím všechno tak, že se budu moci beze studu podívat komukoli do tváře.“

Dívka se dala do radostného smíchu.

„Šest měsíců!“ zvolala. „Slibuješ?“

„To víš, může se to protáhnout na sedm nebo na osm. Ale v nejhorším případě do roka budeme z tohohle údolí pryč.“

Víc Ettie nedosáhla, ale i to pro ni bylo dost. Byl to aspoň vzdálený paprsek světla, ozařující bezprostřední budoucnost. Vrátila se do otcova domu s takovou úlevou, jakou nepoznala od chvíle, kdy Jack McMurdo vstoupil do jejího života.

Člověk by se domníval, že jako člen lóže bude McMurdo zasvěcen do všech podniků a veškeré činnosti spolku; sám však brzo zjistil, že jde o organizaci mnohem rozsáhlejší a rozvětvenější - lóže byla jen její část. Ani šéf McGinty o leccčems nevěděl, neboť kromě něho existoval ještě jakýsi okresní vedoucí, který bydlel v Hobson's

Patchi - o něco dál po trati - a ten řídil několik lóží zároveň a uplatňoval nad nimi svou moc podle vlastní úvahy a často zcela nečekaně. McMurdo ho viděl jen jednou; byl to potměšilý, šedovlasý mužík, připomínající krysu, s šouravou chůzí a uhýbavým pohledem, plným jízlivosti. Jmenoval se Evans Pott a dokonce i velký šéf z Vermissy k němu cítil štítivý odpor, podobný nejspíš tomu, co cítil obrovitý Danton před drobným, ale nebezpečným Robespierrem.

Jednoho dne obdržel Scanlan, který teď byl McMurdovým spolubydlícím, od McGintyho dopis, v němž byl vložen další list od Evanse Potta. Okresní vedoucí v něm sděloval, že mu posílá dva spolehlivé muže, Lawlera a Andrewse, kterým byl v okolí Vermissy svěřen jistý úkol, o němž v zájmu věci neuvádí žádné bližší podrobnosti. Postará se velmistr o jejich vhodné ubytování a stravování do té doby, než nadejde čas k akci? McGinty k tomu připsal, že je vyloučeno, aby se někdo tajně a nenápadně ubytoval v Union Housu, a že by byl proto McMurdovi a Scanlanovi zavázán, kdyby cizincům poskytl na několik dní přístřeší ve svém bytě.

Oba muži přijeli hned ten večer, obtíženi batohy. Lawler byl starší, prohnaný, zamlklý a rezervovaný; na sobě měl starý černý frak, který spolu s měkkým plstěným kloboukem a rozčuchaným, prošedivělým plnovousem mu dodával vzezření kočovného kazatele. Jeho společník Andrews byl skoro ještě hoch s upřímnou veselou tváří a počínal si tak bodře jako člověk, který si vyjel na dovolenou a chce z ní využít každé minuty. Oba byli naprostí abstinenti a ve všech ohledech se chovali jako vzorní členové spolku - s jedinou malou výjimkou, že totiž to byli vrazi, kteří už nejednou dokázali, že jsou nanejvýš schopnými exekutory této vražednické asociace. Lawler měl na kontě čtrnáct splněných úkolů a Andrews tři.

McMurdo shledal, že jsou zcela ochotni vykládat o temných činech své minulosti a líčit je s nestoudnou skromností lidí, kteří prokázali lidské společnosti cenné a nezištné služby. O poslání, které přijeli splnit sem, se však nezmiňovali.

„Vybrali nás proto, že ani já, ani chlapec nepijeme,“ vysvětloval Lawler. „Mohou se na nás spolehnout, že nikdy neřekneme víc, než je třeba. Nesmíte nám to mít za zlé, ale plníme jenom příkazy okresního vedoucího.“

„Jistě, jedeme v tom přece všichni společně,“ řekl Scanlan, McMurdův spolubydlící, když seděli všichni čtyři pohromadě u večeře.

„To je pravda a budeme vám proto vyprávět třeba do rána, jak jsme zabili Charlieho Williamse nebo Simona Birda - nebo o které chcete práci z minulosti. O tomhle úkolu ale neřeknem ani slovo, dokud nebude splněn.“

„Je tady asi tak půl tuctu lidí, které bych si rád vypůjčil na slovíčko,“ řekl McMurdo a zaklel. „Doufám, že jste nepřišli kvůli Jacku Knoxovi z Ironhillu? Dal bych za to nevím co, kdybych věděl, že dostane, co mu patří.“

„Ne, na toho ještě nedošlo.“

„Ani kvůli Hermanu Straussovi?“

„Ne, kvůli tomu také ne.“

„No, když nám to nechcete říct, nemůžeme vás k tomu nutit, ale věděl bych to rád.“

Lawler se zasmál a zavrtěl hlavou. Nedalo se z něho vytáhnout nic.

Navzdory mlčenlivosti obou hostů rozhodli se Scanlan s McMurdem, že se té takzvané „zábavy“ zúčastní. Když proto jednou časně zrána McMurdo zaslechl, že se ti dva hosté plíží dolů po schodech, probudil Scanlana a oba se ve spěchu oblékli. Sotva měli šaty na sobě, zjistili, že povedená dvojice už se neslyšně vykradla z domu a nechala za sebou otevřené dveře. Ještě se nerozednilo, ale ve světle luceren zahlédli oba muže na konci ulice. Opatrně je sledovali a tiše se brodili hlubokým sněhem.

Dům, kde bydleli, stál skoro na kraji města, a tak se brzo octli na rozcestí v otevřené krajině. Tam čekali tři muži, s nimiž Lawler a Andrews chvíli vzrušeně hovořili. Potom šli všichni společně dál. Bylo jasné, že jde o nějaké významné poslání, jehož splnění si

vyžádá většího počtu lidí. V těchto končinách bylo několik cest vedoucích k různým dolům. Neznámí se vydali po cestě do Crow Hillu, kde byl mamutí podnik, řízený silnou rukou, která dokázala - díky energickému a nebojácnému řediteli Josianu H. Dunnovi z Nové Anglie - udržet jistý pořádek a disciplínu i během dlouhé vlády teroru.

Tou dobou se už rozednívalo a po zčernalé cestě se k podniku blížily řady horníků, kráčejších v hloučcích i jednotlivě.

McMurdo a Scanlan se přidali k ostatním, ale nespouštěli oči z mužů, které sledovali. Všude se boulila hustá mlha a z ní se pojednou ozval pronikavý jekot parní píšťaly. Byl to signál, oznamující, že za deset minut začnou sjíždět těžní klece s denní směnou.

Když došli na volné prostranství u šachty, čekalo už tam asi sto horníků, kteří v třesnutém mrazu nervózně podupávali a dýchali si na prsty. Neznámí stáli ve skupince ve stínu strojovny. Scanlan a McMurdo vylezli na haldu strusky, odkud byl dobrý výhled do celého okolí. Uviděli důlního strojníka, velikého Skota s plnovousem - jmenoval se Menzies - který právě vyšel ze strojovny a zahvízdal na píšťalku povel ke spuštění klecí. V tom okamžiku se zároveň k okraji šachty přiblížil vysoký, svalnatý mladík s hladce vyholenou, energickou tváří. Jak přicházel, zavadil pohledem o skupinku mužů stojících mlčky a nehybně u strojovny. Muži si stáhli klobouky do očí a vyhrnuli límce, aby jim nebylo vidět do obličejů. Předtucha smrti zamrazila na okamžik ředitele u srdce. Hned ji však se sebe setřásl a uvědomil si, že má povinnost zakročit proti cizím vetřelcům.

„Kdo jste a co tu pohledáváte?“ zeptal se a přistoupil k nim.

Odpovědi se nedočkal; zato mladý Andrews udělal krok kupředu a střílil ho do břicha. Stovka čekajících horníků stála bez hnutí a bezradně - byli jako ochromení. Ředitel se chytil oběma rukama za břicho a zlomil se v pase. Vrávoravě se pokoušel odejít, ale další vrah vystřelil a ředitel klesl na bok, kopal kolem sebe a zarýval prsty do hromady škváry. Skot Menzies zařval vzteky, když

to viděl, a rozběhl se proti vrahům s těžkým železným klíčem v ruce. Přivítaly ho však dva výstřely do tváře a skácel se mrtev k nohám svých vrahů. Někteří z horníků se pokusili vyrazit kupředu a zároveň se ozval neartikulovaný výkřik lítosti a hněvu, ale stačilo, aby dva z útočníků vyprázdnili své šestiranné revolvery nad hlavy zástupu: horníci se zalekli a rozprchli; pár jich dokonce vzalo nohy na ramena a zběsile pádili domů, do Vermissy. Když se hrstka nejodvážnějších znova shromáždila a vrátila se k dolu, pohltila už skupinu vrahů ranní mlha a nenašel se jediný svědek, který by byl s to odpřísáhnout totožnost mužů, kteří spáchali dvojnásobnou vraždu před očima stovky diváků.

Scanlan a McMurdo se vydali na zpáteční cestu. Scanlan byl poněkud zaražený, poněvadž poprvé viděl vraždění na vlastní oči a nezdálo se mu, že je to tak velká zábava, jak se domníval. Strašlivý nárek manželky mrtvého ředitele jim zněl v uších a provázel je na jejich cestě do města. McMurdo byl zamyšlený a zamlklý, ale pro chvilkovou slabost svého společníka neprojevil sebemenší pochopení.

„Opravdu je to jako válka,“ opakoval. „Co jiného je to než válka mezi námi a nimi? Je to válka a my v ní splácíme každý úder, jak nejlíp umíme.“

V zasedací síni lóže v Union Housu bylo ten večer mnoho jásotu nejen nad zabitím ředitele a strojníka dolu na Crow Hillu - které mělo společnost přiřadit k ostatním terorizovaným a vydíraným podnikům v okrese - ale i nad dalším vítězstvím, jehož lóže dosáhla zcela jinde. Ukázalo se, že když okresní vedoucí poslal pět spolehlivých mužů, aby zasadili tento úder ve Vermisse, požádal zároveň na oplátku, aby z Vermissy tajně vybrali a poslali tři své muže zabít Williama Halese ze Stake Royalu, jednoho z nejznámějších a nejoblíbenějších majitelů dolů v Gilmertonském okrese, muže, o kterém se obecně věřilo, že nemá na světě jediného nepřítele, poněvadž to byl ve všech ohledech přímo vzorný zaměstnavatel. Zásadně však trval na vysoké výkonnosti, a propustil proto několik opilých a líných employés, kteří byli členy

všemocného spolku. Ani výhružné obrázky s rakvemi, které mu přibíli na dveře, nezměnily jeho rozhodnutí, a proto nad ním ve svobodné, civilizované zemi vynesli rozsudek smrti.

Poprava byla neprodleně vykonána. Ted Baldwin, který se teď rozvaloval na čestném místě vedle velmistra, vedl vybranou skupinu. Jeho brunátný obličej a skelné, krví podlité oči prozrazovaly nedospalost a opilost. S dvěma dalšími kumpány strávil minulou noc v horách. Všichni tři byli zanedbaní a poznamenáni nepohodou. Žádné hrdiny, vracející se ze ztracené varty, nepřivítali by však jejich kamarádi s větším nadšením. Znova a znova vyprávěli svoje zážitky uprostřed radostných výkřiků a výbuchů smíchu. Počkali si na svého muže, když se za soumraku vracel domů, na vrcholu příkrého kopce, kde kůň musel jít krokem. Byl tak zabalený do kožichu, který ho měl chránit před mrazem, že ani nestačil sáhnout po revolveru. Vyvlekli ho z vozu a stříleli do něho jako do živého terče.

Nikdo z nich toho člověka neznal, ale zabíjení je vždy dramatický zážitek - a tak dokázali gilmertonským Brakýřům, že na členy z Vermissy je spolehnutí. Došlo při tom i k jisté contretemps, poněvadž na vrchol kopce přijel nějaký muž se ženou právě ve chvíli, kdy vrazi ještě vyprazdňovali revoly do nehybného těla. Řekli si, že by je měli oba také zastřelit, ale jelikož to byli neškodní lidé, kteří neměli s doly nic společného, jenom jim přísně přikázali, aby jeli dál a drželi jazyk za zuby, nechtějí-li, aby je potkalo něco horšího. Zkrvavené tělo tam nechali pro výstrahu všem příliš krutým zaměstnavatelům a tři šlechtí mstitelé se kvapně vzdálili do hor, kde panenská příroda hraničí s oblastí vysokých pecí a hald černé strusky.

Byl to pro Brakýře slavný den. Na údolí padl ještě temnější stín. A právě tak jako si moudrý generál volí okamžik vítězství k zdvojnásobení svého úsilí, aby nepřátelé neměli čas vzpamatovat se z pohromy, i šéf McGinty, přehlížeje potměšilýma a zamyšlenýma očima dějiště svých válečných operací, dal povel k dalšímu útoku na zdemoralizovaného protivníka. Ještě ten den večer, když se

podnapilá společnost rozcházela, přitáhl si McMurda za ruku a odvedl ho do zadní místnosti, kde spolu kdysi měli první rozhovor.

„Poslyš, mládenče,“ řekl, „sehnal jsem konečně práci, nad kterou nebudeš muset ohrnovat nos. Vykonáš ji vlastnoručně a jak budeš chtít.“

„Jsem hrdý na to, že mi to říkáte,“ odpověděl McMurdo.

„Můžeš si s sebou vzít dva chlapy - Manderse a Reillyho. Už dostali příkaz, aby se připravili. V tomhle okrese půjde všechno šejdrem, dokud neusadíme Chestera Wilcoxe. A jestli se ti ho podaří vyřídit, máš zajištěnou vděčnost všech lóží v celé uhelné pánvi.“

„Udělám, co je v mých silách, spolehněte se. Kdo to je a kde ho najdu?“

McGinty vytáhl z koutku úst svůj obligátní, napůl rozžvýkaný a nedokouřený doutník a na lístku vytrženém ze zápisníku začal kreslit hrubý plánek.

„Je to hlavní štajgr z Iron Dyke Company - tvrdý chlap, který sloužil na vojně u strážního praporu, samá jizva a samý šrám. Dvakrát už jsme se pokusili dostat se mu na kobyliku, ale ani jednou nám to nevyšlo a Jim Carnaway přitom přišel o život. Je na tobě, aby sis to vzal na starost. Tohle je jeho dům - stojí o samotě na křižovatce u Iron Dyku, přesně tak, jak jsem ti to tady nakreslil. Žádný jiný dům není na dohled. Ve dne se to provést nedá, ten chlap je ozbrojený a střílí hned a přesně, na nic se předem nevyptává. Zato v noci - no prostě, je tam, s manželkou, třemi dětmi a služkou. Nemůžeš si vybírat a nad někým se smilovávat. Buď všechny nebo nikoho. Kdybys mu mohl položit ke dveřím pytel střelného prachu s pořádně dlouhým doutnákem -“

„Co ten chlap provedl?“

„Už jsem ti přece řekl, že zastřelil Jima Carnawaye.“

„Proč ho zastřelil?“

„Co se o to hrome staráš? Carnaway byl v noci u jeho domu a on ho zastřelil. To musí stačit tobě i mně. Je na tobě, abys mu to splatil i s úroky.“

„Jsou tam ale dvě ženy a děti. Ty mají taky vyletět do vzduchu?“

„Nedá se nic dělat - jak se mu chceš jinak dostat na kůži?“

„Připadá mi to trochu tvrdé, když ty ženské a děti nikomu nic neudělaly.“

„Co je to za řeči? Zalekl ses toho?“

„Jen klid, pane radní, nerozčilujte se. Co jsem kdy řekl nebo udělal, abyste si mohl myslet, že odmítám splnit rozkaz velmistra lóže? Jestli je to správné nebo ne - o tom musíte rozhodnout vy.“

„Takže to uděláš?“

„Ovšem.“

„Kdy?“

„Nejlíp by bylo, kdybyste mi poskytl dvě tři noci na to, abych si dům jaksepatří prohlédl a vymyslel nějaký plán. Pak -“

„Výborně,“ řekl McGinty a potřásl mu rukou. „To už nechám na tobě. Bude to slavný den, až nám přineseš zprávu o splnění úkolu. Tohle je poslední úder, který je všechny srazí na kolena.“

McMurdo dlouho přemýšlel o poslání, které mu velmistr tak náhle svěřil. Opuštěný dům, v němž Chester Wilcox bydlel, stál v nedalekém údolí, asi pět mil od města. Ještě tu noc se tam vydal zcela sám, aby útok řádně připravil. Z průzkumného výletu se vrátil až za denního světla. Přes den si pohovořil s oběma přidělenými mladíky, Mandersem a Reillym, ke všemu odhodlanými zabijáky, kteří byli posláním tak nadšeni, jako by šlo o lov na jelena. O dva dny později se sešli v noci za městem. Všichni tři byli ozbrojeni a jeden z nich nesl pytel střelného prachu, jakého se používá v lomech. K osamělému domu dorazili teprve ve dvě hodiny. Noc byla větrná a cáry mraků co chvíli zastíraly měsíc, stojící téměř v úplňku. Dostali výstrahu, aby se měli na pozoru před psy, a kradli se proto kupředu velice opatrně - revolvery s nataženými kohoutky drželi v rukou. Nebylo však slyšet nic kromě kvílení větru a sténání větví, které se jim ohýbaly nad hlavami. McMurdo chvíli naslouchal u dveří osamělého domu, ale uvnitř panovalo naprosté ticho. Potom umístil pytel s prachem na práh, nařízl ho nožem a zastrčil do něho doutnák. Jakmile se doutnák rozhořel, dal se s oběma kumpány rychle na útěk a všichni tři byli v bezpečné vzdálenosti a přikrčení v

příkopě dřív, než se ozvalo ohlušující zahřmění exploze, následované rachotem hroutící se budovy. V té chvíli věděli s jistotou, že úkol je splněn. V krvavých análech spolku nebyl záznam o čistěji odvedené práci. Jenomže běda - celé to směle vymyšlené a dobře zorganizované úsilí vyznělo naprázdno! Chester Wilcox, předem varovaný osudem mnoha obětí a věda, že je odsouzen k likvidaci, odstěhoval se den předtím s celou rodinou do bezpečnějšího a méně známého bytu, kde je všechny střežila policejní hlídka. A tak nálož střelného prachu rozmetala jen prázdný dům a oštěřený starý voják ze strážního praporu dál učil disciplíně horníky z Iron Dyku.

„Nechte mi ho na starosti,“ řekl McMurdo. „Ten člověk je můj a já ho dostanu, kdybych na to měl čekat celý rok.“

Na shromáždění celé lóže mu vyslovili dík a odhlasovali důvěru, čímž byla celá záležitost na čas skončena. Když se o pár týdnů později objevila v novinách zpráva, že po Wilcoxovi někdo střelil ze zálohy, bylo veřejným tajemstvím, že McMurdo nezahálí a pokouší se tak či onak splnit nedokončený úkol.

Takové tedy byly metody řádu svobodných zednářů a takové byly činy Brakýřů, jimiž rozšířili svou hrůzovládu nad velkým a bohatým okresem, který byl tak dlouho vydán napospas jejich úděsnému řádění. Nač ale trísnit tyto stránky ještě dalšími zločiny? Nepověděl jsem snad už dost, abych ukázal tyto lidi a jejich metody v pravém světle? Jejich hrůzné činy vešly do historie a lze si o nich přecíst všechny podrobnosti. Tam se také zájemce může dovědět, jak byli zastřeleni policisté Hunt a Evans, kteří se odvážili zatknout dva členy spolku - byla to hnusná, dvojnásobná vražda, naplánovaná vermisskou lóží a chladnokrevně spáchaná na dvou bezmocných, odzbrojených mužích. V análech se lze dočíst i o tom, jak byla zastřelena paní Lanbeyová, ošetřující svého manžela, který byl na rozkaz šéfa McGintyho utlučen téměř k smrti. Zavraždění staršího Jenkinse, následující krátce po vraždě jeho bratra, zmrzačení Jamese Murdocha, zkáza rodiny Staphouseových, jejichž dům byl rozmetán explozí, vražda Stendalových - to vše následovalo v měsících té

strašné zimy jedno po druhém. Temný stín se vznášel nad Údolím strachu. Nadešlo jaro se zurčením potoků a kvetoucími stromy. Celá příroda, tak dlouho svíraná okovy zimy, ožila novou nadějí, ale nikde nebyla žádná naděje pro muže a ženy, žijící pod jařmem teroru. Mrak nad jejich hlavami nebyl nikdy tak temný a beznadějný jako počátkem léta reku 1875.

KAPITOLA VI - NEBEZPEČÍ

Vláda teroru vrcholila. McMurdo, který už byl jmenován do rady starších a měl nejlepší vyhlídky, že jednoho dne vystřídá McGintyho v úřadě velmistra, byl teď na společných poradách téměř nepostradatelný - bez jeho rady a doporučení lóže nic nepodnikala. Čím oblíbenější však byl mezi svobodnými zednáři, tím zachmuřenější pohledy ho vítaly, kdykoli se objevil ve vermisských ulicích. Občané si navzdory teroru dodali odvahy a spojili se proti svým utlačovatelům. Do lóže pronikly pověsti o tajných schůzkách v redakci Heraldů a o tom, že loajálním občanům byly rozdány zbraně. McGintyho a jeho kumpány však podobné zprávy neznepokojovaly. Bylo jich mnoho, byli energičtí a dobře vyzbrojení. Jejich protivníci neměli pevnou organizaci a byli bezmocní.

Všechno to skončí planými řečmi jako už tolikrát v minulosti a možná nějakým bezvýznamným zatčením - to byl názor McGintyho, McMurda a všech odvážnějších členů lóže, s nímž se nikterak netajili.

Stalo se to v květnu, jednou v soboru večer. Lóže měla všechny sobotní večery vyhrazené a McMurdo právě odcházel z bytu na schůzi, když ho přišel navštívit bratr Morris, onen muž trápený výčitkami svědomí. Čelo měl plné vrásek, jeho dobrácká tvář byla přepadlá a usouzená.

„Mohu s vámi mluvit otevřeně, pane McMurdo?“

„Jistěže.“

„Nikdy nezapomenu, že jsem vám jednou otevřel své srdce a vy jste si svěřené tajemství nechal pro sebe, ačkoli se vás na to, o čem jsme spolu mluvili, přišel zeptat sám velmistr.“

„Co jiného jsem mohl dělat, když jste mi projevil důvěru? Neudělal jsem to proto, že bych souhlasil s tím, co jste mi tehdy říkal.“

„To dobře vím. Jste ale jediný, s kým mohu bez nebezpečí mluvit. Tady nosím tajemství,“ - položil si ruku na srdce - „a to mě trápí a

ukracuje mi život. Škoda že nebylo spíš svěřeno někomu jinému než mně. Když je prozradím, bude to docela jistě znamenat vraždu. Když si je však nechám pro sebe, může to skončit zkázou nás všech. Bůh mi pomoz, ale opravdu už jsem s rozumem v koncích!”

McMurdo se na něho vážně podíval. Morris se třásl po celém těle. Mladý muž nalil do sklenice trochu whisky a podal mu ji.

„To je lék pro takové, jako jste vy,“ řekl. „A teď mi povězte, oč jde.“

Morris se napil a bledá tvář mu trochu zčervenala.

„Dá se to povědět jednou větou,“ řekl. „Jde nám po stopě detektiv.“

McMurdo na něho užasle upřel oči.

„Vy jste se zbláznil, člověče!“ řekl. „Copak ve městě není policajtů a detektivů spousta? A jak nám kdy ublížili?“

„Ale kde, to není člověk odtud z okresu. Správně říkáte, že ty všechny známe a nemohou nám toho moc udělat. Slyšel už jste ale někdy o Pinkertonových agentech?“

„Něco jsem o nich někde četl.“

„V tom případě mi můžete věřit - jestli po nás jdou Pinkertonovi agenti, naše šance se rovnají nule. To není žádná vládní organizace, které je vcelku lhostejné, zda uspěje nebo ne. Je to naprosto seriózní soukromá detektivní kancelář, která musí vykázat výsledky a nedá si pokoj, dokud jich nedosáhne. Jestli se do téhle záležitosti vložil některý Pinkertonův agent, jsme vyřízení.“

„Musíme ho zabít.“

„Ach, tak vidíte, co vás napadlo první! V lóži to dopadne právě tak. Neřekl jsem vám, že to skončí vraždou?“

„Jistě - jenže co je to vražda? Není to v tomhle kraji dost obvyklá věc?“

„To máte pravdu, ale nebudu to já, kdo ukáže na člověka, který má být zavražděn. Do smrti už bych neměl chvilku klidu. Jenomže na druhé straně nám jde o krk. Co mám proboha dělat?“ V zoufalé nerozhodnosti přešlapoval z jedné nohy na druhou.

Na McMurda však jeho slova zapůsobila hlubokým dojmem. Nebylo těžké vidět, že sdílí Morrisův názor o hrozícím nebezpečí a nutnosti nějak mu čelit. Energicky chytil Morrisa za rameno a zatřásl jím.

„Poslyšte, člověče,“ zvolal a rozčilením mu pisklavě přeskočil hlas, „tím nic nespravíte, když tu budete sedět a naříkat jak stará bába nad nebožtíkem. Povězte mi fakta. Co je to za chlapíka? Kde je? Jak jste se o něm dověděl? Proč jste přišel za mnou?“

„Protože jste jediný člověk, který mi může poradit. Říkal jsem vám už, že jsem měl na Východě obchod, než jsem přišel sem. Mám tam dodnes dobré přátele a jeden z nich slouží u telegrafu. Tady je dopis, který jsem od něho včera dostal, je to na téhle stránce nahoře. Můžete si to přečíst sám.“

McMurdo četl:

Jak se daří u vás v kraji Brakýřům? Čteme tady toho o nich v novinách spoustu. Mezi námi, doufám, že o vás zanedlouho uslyším ještě víc. Pět velkých firem a dvě železniční společnosti se rozhodly udělat už tam u vás definitivně pořádek. Myslí to smrtelně vážně a můžete se vsadit, že toho dosáhnou. Tentokrát to vzaly pořádně do ruky. Na jejich příkaz se toho ujala Pinkenonova kancelář a jejich nejlepší detektiv, Birdy Edwards, se už do případu zakousl. Bylo už opravdu načase.

„A teď si přečtete doušku.“

To všechno jsem se samozřejmě dověděl ve službě, takže to nikde nerozšiřujte. Každý den mi procházejí rukama prapodivné šifry, ale zatím z nich nedokážu nic vyčíst.

McMurdo chvíli seděl mlčky a svíral dopis v roztřesené ruce. Mlha se na okamžik zvedla a před sebou spatřil propast.

„Víš o tom ještě někdo jiný?“ zeptal se.

„Neřekl jsem to nikomu.“

„Ten člověk - ten váš přítel - má tady u nás ještě někoho, komu může psát?“

„Hm, ještě asi dva tři lidi.“

„Členy lóže?“

„Pravděpodobně ano.“

„Ptám se proto, že možná někomu napsal, jak ten detektiv, ten Birdy Edwards vypadá. V tom případě bychom se mu mohli dostat na stopu.“

„No, možné to je. Nezdá se mi ale, že by ho znal. Informuje mě jenom o novinkách, které se dověděl ve službě. Odkud by mohl toho Pinkertonova agenta znát?“

McMurdo sebou pojednou prudce trhl.

„Hrome,“ zvolal, „už vím, o koho jde. A jsem hlupák, že mě to nenapadlo dřív. Panebože, že ale máme štěstí! Vyřídíme ho tak rychle, že nebude mít čas nám uškodit. Poslyšte, Morrisi, svěříte tu věc do mých rukou?“

„Ovšem, budu jen rád, když se toho zbavím!“

„O to se postarám. Stačí, když ustoupíte do pozadí a necháte mě jednat. O vašem jménu nemusí padnout ani zmínka. Vezmu to všechno na sebe, jako by dopis přišel mně. Souhlasíte s tím?“

„Právě o to jsem vás chtěl žádat.“

„Tak tedy platí. Vy se držte stranou, raději vůbec nevystřkujte hlavu. Půjdu teď rovnou do lóže a uvidíte, že starý Pinkerton brzo spláče nad výdělkem.“

„Nezabijete ale toho člověka?“

„Čím méně toho víte, příteli Morrisi, tím líp budete spát a nebude vás tolik trápit svědomí. Na nic se neptejte a nechte věci jít svou vlastní cestou. Teď jsem to vzal do ruky já.“

Morris smutně potřásl hlavou, když odcházel.

„Mám pocit, že jeho krev padne na mou hlavu!“ naříkal.

„Sebeobrana není vražda, to byste měl vědět,“ řekl McMurdo a zlověstně se usmál. „Buď on, nebo my. Ten chlapík by nás všechny zničil, kdybychom ho v údolí nějaký čas trpěli. A vás, bratře Morrisi, budeme nejspíš muset zvolit velmistrem, poněvadž jste dozajista zachránil lóži.“

Z jeho činů však bylo brzo jasné, že tuto novou okolnost nebere na tak lehkou váhu, jak by se mohlo zdát z jeho slov. Možná že se v něm ozvalo špatné svědomí, možná že na něho zapůsobila

proslulost Pinkertonovy detektivní kanceláře, možná že v tom hrálo roli vědomí, že velké a bohaté společnosti se rozhodly definitivně s Brakýři skoncovat - ať už důvody byly jakékoli, jeho činy připomínaly chování člověka, který se připravuje na nejhorší. Než odešel z domu, zničil každý kousek papíru, který by ho mohl z něčeho usvědčit. Teprve potom si zhluboka oddechl, poněvadž se mu zdálo, že je v bezpečí. Přesto však si byl vědom nějakého ohrožení, poněvadž cestou do lóže se stavil u starého Shaftera. Měl zakázáno se v domě objevit, ale když zaklepal na okno, Ettie za ním přišla ven. Z očí jejího milého se vytratila bezstarostná irská rozvernost a z jeho vážné tváře Ettie vyčetla, že se nad ním vznáší nějaká hrozba.

„Něco se stalo!“ zvolala. „Ach, Jacku, hrozí ti nebezpečí!“

„Neboj se, miláčku, tak zlé to zas není. Přesto by ale bylo rozumné, kdybychom se k něčemu rozhodli, než se situace zhorší.“

„K čemu ale?“

„Před časem jsem ti slíbil, že odtud jednoho dne odejdu. Myslím, že ta chvíle se blíží. Obdržel jsem dnes večer nějaké špatné zprávy a je mi jasné, že se co nevidět dostanu do nesnází.“

„Jde po tobě policie?“

„To ne, ale Pinkertonův agent. Ty jistě nevíš, zlatíčko, kdo vůbec to je a co to může znamenat pro člověka, jako jsem já. Zabředl jsem do těch zdejších záležitostí příliš hluboko a musím z toho rychle vyklouznout. Řeklas mi, že když odejdu, půjdeš se mnou.“

„Ach, Jacku, to bude tvoje záchrana.“

„V některých věcech jsem byl odjakživa poctivec, Ettie. Za nic na světě bych ti nezkřivil vlasek na hlavě a také bych tě nikdy nechtěl strhnout z toho nadoblačného zlatého trůnu, kde tě pořád vidím. Věříš mi?“

Bez jediného slova mu dala ruku do dlaně.

„Poslyš tedy, co ti řeknu, a udělej, co ti nařídím, protože je to pro nás opravdu jediná možnost. V tomhle údolí se teď bude leccos dít, cítím to v kostech. Mnozí z nás se budou muset o sebe nějak

postarat. Já budu jeden z nich. Jestliže odtud odejdu, ať už ve dne nebo v noci, ty musíš jít se mnou!“

„Přijdu za tebou, Jacku.“

„Ne, musíš jít se mnou. Jestli se pro mne tohle údolí uzavře a nikdy už se sem nebudu smět vrátit, nemohu tě tu přece nechat, když se možná budu muset skrývat před policií a nebudu mít možnost poslat ti zprávu. Proto musíš jít se mnou. Zním jednu hodnou ženu ve městě, odkud jsem přišel, k té tě odvedu a u ní zůstaneš, dokud se nebudeme moci vzít. Půjdeš?“

„Ano, Jacku, půjdu.“

„Bůh ti žehnej za to, že mi věříš. Musel bych být satan v lidské podobě, kdybych tvou důvěru zklamal. A teď dávej pozor, Ettie: vzkáži ti jen jediné slovo, a jakmile se je dovíš, necháš všeho a hned přijdeš na nádraží do čekárny. Tam zůstaneš, dokud pro tebe nepřijdu.“

„Přijdu ve dne nebo v noci, Jacku, jakmile mi pošleš vzkaz.“

McMurdo odešel do lóže poněkud uklidněn vědomím, že započal s přípravami k útěku. Členové už byli v zasedací síni a teprve po složitém ceremoniálu s hesly a odezvami prošel řetězy vnějších a vnitřních stráží, které lóži hlídaly. Když vešel, pozdravily ho radostné ovace. Dlouhá místnost byla plná a v mlze tabákového kouře spatřil rozcuchanou černou hřívu velmistrovu, kruté, nepřátelské rysy Baldwinovy, supí tvář tajemníka Harrawaye a tucet dalších, kteří patřili k představeným lóže. Měl radost, že jsou tam všichni, a budou se moci poradit o zprávě, kterou přináší.

„Rádi tě vidíme, bratře!“ zvolal předseda. „Máme tu jistý problém, který by potřeboval Šalamouna, aby ho správně rozsoudil.“

„Jde o Landera a Egana,“ vysvětlil mu soused, když si McMurdo sedal. „Oba si dělají nárok na peníze, které lóže vypsala jako odměnu za zastřelení starého Crabba v Stylestownu. Kdo ale dokáže, či kulka ho zabila?“

McMurdo vstal a zvedl ruku. Výraz jeho tváře přiměl celé shromáždění k napjaté pozornosti. Všichni strnuli v očekávání a v síni se rozhostilo ticho, že by bylo slyšet upuštěný špendlík.

„Ctihodný velmistře,“ řekl McMurdo slavnostním hlasem, „žádám právem naléhavosti, abyste mi přednostně udělil slovo.“

„Bratr McMurdo žádá o slovo právem naléhavosti,“ řekl McGinty. „Podle jednacího řádu lóže má na ně právo. Prosím, posloucháme tě, bratře.“

McMurdo vytáhl z kapsy dopis.

„Ctihodný velmistře a bratři,“ prohlásil, „přináším dnes bohužel špatné zprávy. Bude však lépe, když je vyslechnete a když o nich budeme jednat, než aby na nás bez varování dopadl úder, který by nás všechny zničil. Obdržel jsem informaci, že nejmocnější a nejbohatší společnosti v tomto státě se spojily k tomu, aby nás zlikvidovaly, a že už teď pracuje v údolí Pinkertonův detektiv, nějaký Birdy Edwards, a shromažďuje důkazy, které by pro mnohé z nás mohly znamenat oprátku na krk a všechny, jak tu sedíme, by nás mohly přivést do vězení. Tak vypadá situace, a jelikož je třeba, abychom ji projednali, požádal jsem o slovo právem naléhavosti.“

V zasedací síni nastalo mrtvé ticho. Přerušil je až předseda.

„Jaké o tom máš důkazy, bratře McMurdo?“ otázal se.

„Jsou tady v tom dopise, který se mi dostal do rukou,“ odpověděl McMurdo a přečetl příslušné místo nahlas. „Jde o mou čest, a proto vám nemohu o dopisu prozradit bližší podrobnosti, ani jej nesmím dát z ruky, ale ujišťuji vás, že v něm není nic jiného, co by se dotýkalo zájmů lóže. Předkládám vám celou tu věc tak, jak jsem se ji dověděl.“

„Dovolte, abych poznamenal, pane předsedo,“ řekl jeden ze starších bratrů, „že o Birdy Edwardsovi jsem už slyšel. Je prý to Pinkertonův nejschopnější člověk.“

„Zná ho někdo od vidění?“ zeptal se McGinty.

„Ano,“ řekl McMurdo, „já ho znám.“

V zasedací síni se ozval šum udivených hlasů.

„Jsem přesvědčen, že ho máme v hrsti,“ pokračoval McMurdo s triumfálním úsměvem ve tváři. „Budeme-li postupovat rychle a chytře, uděláme s tím se vším krátký proces. Věnujete-li mi důvěru a poskytnete-li mi pomoc, nemusíme se skoro ničeho obávat.“

„A čeho bychom se měli vlastně bát? Co může vědět o našich záležitostech?“

„Měl byste pravdu, kdyby byli všichni tak odhodlaní jako vy, pane radní. Za tím člověkem ale stojí všechny ty milióny, jimiž kapitalisté disponují. Myslíte, že se v žádné naší lóži nenajde ani jediný nespolehlivý bratr, kterého by si nemohli koupit? Přijde na kloub všem našim tajemstvím a možná že už se to dokonce stalo. Proti tomu je jen jediná bezpečná obrana.“

„Postarat se, aby nikdy z údolí neodešel,“ řekl Baldwin.

McMurdo přikývl.

„Správně, bratře Baldwine,“ řekl. „My dva jsme měli mezi sebou jisté neshody, ale dnes večer jsi řekl svatou pravdu.“

„A kde tedy je? Jak ho poznáme?“

„Ctihodný velmistře,“ řekl McMurdo vážně, „dovoluji si vás upozornit, že jde o věc příliš závažnou, než abychom ji mohli projednávat před celým plénem lóže. Chraň bůh, že bych snad chtěl o někom z přítomných pochybovat, ale kdyby k uším toho člověka proniklo jen jedno jediné slůvko, mohli bychom se rozžehnat s nadějí, že ho kdy dopadneme. Chci proto lóži požádat, pane předsedo, aby ze svého středu zvolila užší výbor, v němž byste, mohu-li to navrhnout, byl vy, bratr Baldwin a pět dalších. Tak budu moci mluvit svobodně o tom, co vím a co pokládám za vhodné podniknout.“

Návrh byl okamžitě přijat a výbor zvolen. Kromě předsedy a Baldwina byl v něm ještě tajemník s tváří supy - Harraway, brutální mladý vrah Tygr Cormac, pokladník Carter a bratři Willabyové, nebojácní a odhodlaní muži, kteří se nezastavili nikdy před ničím.

Obvyklá pitka, jíž zasedání lóže zpravidla končovalo, byla tentokrát krátká a poněkud stísněná. Nad hlavami těchto lidí se vynořil zlověstný mrak a mnozí z nich si poprvé uvědomili, že

bezstarostné nebe, pod nímž se jim tak dlouho dobře žilo, začíná se kalit chmurami blížící se pomsty. Surovosti, kterých se dopouštěli na jiných, staly se jim už natolik součástí každodenního života, že pouhé pomyšlení na možnou odplatu jim připadalo vzdálené. Nebyli s to vůbec pochopit, že hodina se blíží. Brzo se proto zvedli k odchodu a nechali své vůdce, aby se v klidu poradili.

„Tak prosím, McMurdo,“ řekl McGinty, když byli konečně sami. Všech sedm mužů sedělo na židlích jako když je přimrazí.

„Právě jsem vám řekl, že Birdyho Edwardse znám,“ začal McMurdo vysvětlovat. „Nemusím snad dodávat, že tu nevystupuje pod svým pravým jménem. Vsadil bych se, že je to statečný člověk, ale rozhodně ne žádný ztřeštěnec. Žije tu pod jménem Steve Wilson a bydlí v Hobson's Patchi.“

„Jak to víš?“

„Náhodou jsem se s ním dal do řeči. Tehdy mě samozřejmě nic nenapadlo, a kdyby se mi byl nedostal do rukou ten dopis, dávno bych na naše setkání zapomněl. Ted' však vím s jistotou, že je to on. Sešel jsem se s ním ve středu ve vagóně, když jsem jel dál do údolí, a věřte mi, že ten chlap je opravdu tvrdý oříšek. Řekl mi, že je novinář, a v té chvíli jsem tomu uvěřil. Chtěl se dovědět co nejvíc o Brakýřích a o tom, čemu říkal ‚násilí‘, aby mohl napsat článek do New York Pressu. Ptal se mne na všechno možné, jen aby ze mne pro ty noviny něco vytáhl. Spolehněte se, že jsem nic neprozradil. ‚Zaplatím za to a zaplatím dobře,‘ říkal, ‚jen když seženu něco zajímavého, co náš šéfredaktor ocení.‘ Pověděl jsem mu to, o čem jsem si myslel, že ho to nejvíc potěší, a on mi za ty informace dal dvacet dolarů. ‚Dostanete ode mne desetkrát tolik,‘ řekl, ‚když mi zjistíte všechno, co potřebuji.‘“

„A co jsi mu vlastně řekl?“

„Žvásty. Co mi slina na jazyk přinesla.“

„A jak víš, že to není novinář?“

„To vám povím. Vystoupil v Hobson's Patchi a já také. Náhodou jsem přišel na poštu právě ve chvíli, kdy z ni on odcházel.“

„Poslyšte,“ řekl mi úředník u telegrafu, když ten chlap zmizel, ,tohle bychom mu měli počítat dvojnásob.“ ,Taky se mi zdá,“ odpověděl jsem. To, co napsal do telegramu, vypadalo totiž jako nějaká čínština, vůbec tomu nebylo rozumět. ,Odesílá plný blanket takových nesmyslů každý den,“ řekl úředník. ,To asi budou nějaké speciální zprávy do novin,“ řekl jsem, ,a má strach, aby ho s tím někdo nepředběhl.“ Myslel si to tehdy ten úředník a myslel jsem si to i já, ale dneska se mi zdá, že šlo o něco jiného.“

„Hromské dílo, zdá se, že máš pravdu!“ řekl McGinty. „Co bychom s tím ale podle tebe měli dělat?“

„Proč za ním nejít rovnou a neoddělat ho?“ navrhl kdosi.

„Má řeč - čím dřív, tím líp.“

„Vydal bych se na cestu hned teď, kdybych věděl, kde ho najdu,“ řekl McMurdo. „Bydli v Hobson’s Patchi, ale nevím, v kterém domě. Přesto jsem ale vymyslel plán, záleží jen na tom, jestli jej schválíte.“

„A jaký?“

„Zítra ráno se vydám do Patche. Vyhledám ho s pomocí úředníka od telegrafu. Počítám, že by mohl vědět, kde bydlí. A pak mu prostě řeknu, že jsem sám členem řádu svobodných zednářů. Nabídnou mu, že mu za slušnou cenu prozradím všechna tajemství lóže. Vsadíte se, že mi na to skočí. Řeknu mu, že mám potřebné dokumenty doma, ale že bych riskoval život, kdyby za mnou přišel v době, kdy budou nablízku lidé. To přece pochopí i ten, kdo je praštěný pytle. Řeknu mu, aby přišel v deset hodin večer, pak že mu ukážu všechno. To ho přiláká, ručím vám za to.“

„A co dál?“

„To ostatní už můžete naplánovat sami. Dům vdovy MacNamarové stojí o samotě. Ta ženská je naprosto spolehlivá a hluchá jak pařez. V domě je jenom Scanlan a já. Když na to přistoupí - a dám vám vědět, jakmile mi to slíbí - můžete ke mně přijít už v devět. Všech sedm. Do domu ho vlákáme. Jestli z něho ale ještě někdy odejde živý - nu, pak může Birdy Edwards do smrti mluvit o štěstí.“

„Krk na to, že se u Pinkertona uprázdní místo jednoho detektiva,“ řekl McGinty. „Provedeme to tak, jak říkáš, McMurdo. Zítra večer v devět budeme u tebe. Ty za ním jen zavřeš dveře, to ostatní už nech na nás.“

KAPITOLA VII - BIRDY EDWARDS V PASTI

Jak McMurdo řekl, stál dům, v němž bydlel, zcela o samotě a zdál se jako stvořený k provedení zločinu, který hodlali spáchat. Byl až na konci města a navíc dostatečně daleko od silnice. V každém jiném případě by stačilo, aby útočníci prostě vylákali oběť na ulici, jak to udělali už mnohokrát, a zvolili si ji za terč svých revolverů; tentokrát však bylo třeba zjistit, co všechno ten člověk ví a co už sdělil svým zaměstnavatelům. Nemohli vyloučit, že už je příliš pozdě a že detektiv už svůj úkol splnil. I tak tu ale byla možnost alespoň se pomstít člověku, který je přivedl do nezáviděníhodné situace. Nevzdávali se však naděje, že se detektiv dosud nedověděl nic obzvlášť důležitého, neboť jinak - usuzovali - by se nezdržoval se zapisováním a odesíláním bezcenných zpráv, které mu poskytl McMurdo. To všechno se ale chtěli dovědět přímo od něho. Jakmile jim padne do rukou, najdou už způsob, jak ho přinutit, aby mluvil. Dokázali už rozvázat jazyk nejednomu neochotnému svědkovi.

McMurdo se vydal do Hobson's Patche, jak se domluvili. Zdálo se, že policie o něho ten den ráno jeví nějaký mimořádný zájem a kapitán Marvin - ten, který tvrdil, že ho zná už z Chicaga - ho dokonce oslovil, když čekal na nádraží. McMurdo se ale k němu otočil zády a odmítl s ním mluvit. Odpoledne se ze svého výletu vrátil do Vermissy a zašel za McGintym do Union Housu.

„Přijde,“ pravil mu.

„Výborně!“ pochválil ho McGinty. Obr měl vysoukané rukávy, na přepychové vestě mu svítily zlaté řetězy a přívěsky, pod rozcuchaným plnovousem se třpytil veliký diamant. Výčep lihovin a politika dopomohly šéfovi k bohatství a k moci. Vyhlídka na žalář, případně i šibenici, která před ním tak hrozivě vyvstala minulou noc, zdála se mu proto ještě děsivější.

„Myslíš, že toho ví moc?“ zeptal se úzkostlivě.

McMurdo smutně potřásl hlavou.

„Je už tu nějaký čas - přinejmenším šest neděl. Jistě se sem nepříjel pokochat přírodními krásami. Jestliže mezi námi pracoval celou tu dobu a měl k dispozici peníze železničních společností, obávám se, že už došel k nějakým výsledkům a že je předal dál.“

„V celé lóži není jediný nespolehlivý člověk,“ zvolal McGinty. „Všem se dá stoprocentně věřit. Ale přece jen, teď mě to napadá, je tu ten Morris, ta zbabělá krysa. Co když ten? Jestli nás někdo zradí, tak jediné on. Mám chuť za ním kvečeru poslat dva chlapce, aby mu trochu zvalchovali hřbet a pokusili se z něho něco vymáčkout.“

„Což o to, marné by to nebylo,“ odpověděl McMurdo. „Nezapírám, že mám Morrisa celkem rád a mrzelo by mě, kdyby mu nějak ublížili. Mluvil jsem s ním o záležitostech lóže několikrát, a třebaže jsem měl dojem, že je vidí v trochu jiném světle než vy nebo já, nezdálo se mi, že je z těch, kdo nás půjdou udat. Tím vám ale neříkám, že bychom ho měli nějak šanovat.“

„Však já tomu dědkovi dám co proto,“ řekl McGinty a zasakroval. „Dávám si na něho pozor už nejmín rok.“

„To musíte vědět sám nejlíp,“ odpověděl McMurdo. „Ať už se ale rozhodnete jakkoli, do zítřka nic nepodnikejte - musíme se držet zpátky, dokud nebude vyřízena ta záležitost s Pinkertonovým agentem. Dneska na sebe policii poštvat nesmíme.“

„Máš pravdu,“ řekl McGinty. „A z Birdyho Edwardse vymáčkeme, od koho ty zprávy dostával, kdybychom mu měli srdce vyříznout. Nezdálo se ti, že má nějaké podezření? Netuší, že je to past?“

McMurdo se dal do smíchu.

„Myslím, že jsem vyhmátl jeho slabé místo,“ řekl. „Má dojem, že jsem ho přivedl Brakýřům na stopu - a na to ho přilákám třeba do horoucích pekel. Dostal jsem od něho peníze,“ usklíbl se McMurdo a vytáhl svazek dolarových bankovek, „a dostanu ještě víc, až mu ukážu všechny ty dokumenty.“

„Jaké dokumenty?“

„O žádné dokumenty vlastně nejde. Napovídal jsem mu všelijaké nesmysly o stanovách, knihách zednářských zákonů a členských

přihláškách. Doufá, že se u mne všechno doví a přijde všemu na kloub.“

„Doví se toho tolik, až ho to bude mrzet,“ řekl McGinty zlověstně. „Neptal se tě, proč jsi mu ty dokumenty rovnou nepřinesl?“

„Jak bych mohl takové věci nosit s sebou, když jsem podezřelá osoba. Kapitán Marvin se kolem mne dneska na nádraží zase točil!“

„Slyšel jsem o tom,“ řekl McGinty. „Jak to odhaduji, nejtěžší podezření v téhle věci padne na tebe. Až se s ním vypořádáme, můžeme ho hodit do některé staré šachty, ať už to ale uděláme jakkoli, zůstane faktem, že ten člověk bydlel v Hobson's Patchi a tys tam právě dnes byl.“

McMurdo pokrčil rameny.

„Jestli odvedeme dobrou práci, nikdy nám nedokážou, že jsme ho zabili,“ řekl. „Po setmění ho nikdo neuvidí do domu přicházet. A já se postarám, aby ho nikdo neuviděl odcházet. Podívejte, pane radní, vyložím vám teď svůj plán a prosím vás, abyste do něho zasvětil ostatní. Vy přijdete včas. Dobrá. On přijde v deset. Má zaklepat třikrát a já mu otevřu. Potom si stoupnu za něho a dveře zavřu. V té chvíli je náš.“

„To všechno je zcela jasné a snadné.“

„Jistě, ale další krok potřebuje rozvážit. Ten chlapík není žádná bábovka a je po zuby ozbrojen. Oklamal jsem ho sice jaksepatří, ale přesto se nejspíš bude mít na pozoru. Dejme tomu, že ho zavedu rovnou do pokoje, kde bude sedm mužů. On ale čeká, že budu doma sám. Dojde ke střelení a někdo může být zraněn.“

„To jistě.“

„A hluk může navíc způsobit, že budeme mít na krku všechny zatracené policajty, co jich v tomhle městě je, a dřív než se nadějeme.“

„To myslím máš pravdu.“

„Chtěl bych to narafičit jinak. Vy všichni budete ve velkém pokoji - v tom, který jste viděl, když jste se u mne nedávno stavil na kus řeči. Otevřu mu a uvedu ho do salónu hned vedle dveří. Tam ho

nechám, řeknu mu, že jdu pro ty dokumenty. Získám tím možnost informovat vás o tom, jak se věci vyvíjejí. Pak se k němu vrátím a přinesu mu nějaká falešná lejstra. Až je začne číst, vrhnu se na něho a pověším se mu na pravou ruku, aby nemohl sáhnout po revolveru. Až uslyšíte, že vás volám, vpadnete dovnitř. Čím dřív to bude, tím líp, poněvadž je příbuzně stejně silný jako já a nevím jistě, zda si s ním poradím sám. Odhaduji ale, že ho dokážu udržet, než přijdete.“

„To je dobrý plán,“ řekl McGinty. „Lóže za něj bude tvým dlužníkem. Myslím, že až uvolním velmistrovské křeslo, budu moci jmenovat muže, který nastoupí po mně.“

„Ale kde, pane radní, vždyť jsem tu skoro ještě nováček,“ řekl McMurdo, ale jeho tvář prozrazovala, jak si komplimentu velkého muže váží.

Když se vrátil domů, začal se sám připravovat na neblahý večer. Nejdřív vyčistil, naolejoval a nabil svůj revolver značky Smith & Wesson. Potom provedl inspekci pokoje, v němž měl být detektiv chycen do pasti. Byla to rozlehlá místnost s dlouhým stolem z jedlových prken uprostřed a velkými kamny v jednom koutě. Všechny ostatní stěny měly okna. Ta však byla bez okenic - jen s lehkými záclonami, které se daly zatáhnout. McMurdo je pozorně prozkoumal. Nepochybně ho napadlo, že do místnosti je vidět a pro tak tajnou záležitost se příliš nehodí. Dům však stál přece jen dost daleko od silnice, a tak snad na tom nebude tolik záležet. Nakonec celý plán prodiskutoval se svým spolubydlícím. Scanlan, ačkoli patřil k Brakýřům, byl nevýbojný zakrslý mužík, příliš bojácný na to, aby se vzepřel názorům svých kumpánů, ale v skrytu duše byl zděšen jejich krvavými činy, při kterých byl několikrát donucen asistovat. McMurdo mu stručně vysvětlil, co se chystá.

„Na tvém místě, Miku, zůstal bych na tu jednu noc někde venku a nepletl se do toho. Než se rozední, budou tady krvavá jatka.“

„Abys mi rozuměl, Macu,“ odpověděl Scanlan, „mně nechybí dobrá vůle, ale kuráž. Když jsem viděl, jak u dolu oddělali ředitele Dunna, bylo to na mne přece jen trochu moc. Na tohle já nejsem;

jsem z jiného těsta než ty nebo McGinty. Když mi to nebude mít lóže za zlé, udělám to, co mi radíš, a nechám vás tu celou noc o samotě.“

Muži přišli ve stanovenou hodinu. Navenek vypadali jako vážení občané, byli vymydlení a dobře oblečení, ale znalec lidských tváří by z jejich krutých rtů a nelitostných očí vyčetl, že Birdy Edwards nemá ani tu nejmenší šanci. V místnosti nebyl jediný člověk, který by si byl nejmíň desetkrát nenamočil ruce v krvi. Byli tak otrlí, že zavraždit člověka pro ně neznamenal víc, než zaříznout ovci. Zevnějškem i mnohokrát prokázanou surovostí mezi nimi ovšem vynikal obávaný šéf. Tajemník Harraway byl shrbený, zatrpklý muž s dlouhým, nataženým krkem a s nervózními, křečovitými pohyby. Jeho poctivost byla příslovečná, pokud šlo o finanční záležitosti řádu, ale na komkoli jiném byl ochoten dopouštět se nejkrutějších křivd a bezpráví. Pokladník Carter byl muž ve středních letech s nevzrušeným, trochu rozmrzelým výrazem ve tváři a pergamenově žlutou pletí. Byl neobyčejně schopný organizátor a v jeho konspiračně založeném mozku se rodily detaily téměř všech zločinných akcí. Oba Willabyové byli muži činu, vysocí, zdatní mladíci s odhodlanými tvářemi, zatímco jejich kumpán, Tygr Cormac, zavalitý černovlasý mládenec, naháněl svou divokou neurvalostí strach i svým nejbližším přátelům. Takoví lidé se té noci sešli pod McMurdovou střechou, aby zabili Pinkertonova detektiva.

Hostitel postavil na stůl láhev whisky a všichni se k práci, která je čekala, rádně posílili. Baldwin a Cormac byli už napůl opilí a alkohol v nich vyvolal ty nejhorší běsy. Cormac na okamžik položil ruce na kamna - topilo se v nich, protože jarní noci byly dosud chladné.

„To bude stačit,“ řekl a zaklel.

„Jasně,“ řekl Baldwin, který pochopil, co tím Cormac myslí. „Až ho k nim přivážeme, dovíme se od něho pravdu.“

„Žádný strach, my z něho pravdu vymáčkeme,“ řekl McMurdo. Ten člověk měl nervy ze železa. Třebaže na něm spočívala tíha celého podniku, choval se stejně lhostejně a chladnokrevně jako kdykoli jindy. Ostatním to neušlo a odměnili ho potleskem.

„Ty si s ním dokážeš poradit,“ řekl šéf pochvalně. „Hlavně aby ho nic nevarovalo, dokud ho nebudeš držet pod krkem. Jenom je škoda, že ta zdejší okna jsou bez okenic.“

McMurdo šel od jednoho okna k druhému a zatáhl záclony ještě pečlivěji.

„Teď už nás tu opravdu nikdo nevyčmchá. Pán na holení tu bude co nevidět.“

„Možná že nepřijde. Co když zvětří nebezpečí?“ řekl tajemník.

„Jen se nebojte, ten přijde,“ odpověděl McMurdo. „Celý se na to třese - zrovna tak jako vy na něho. Poslouchejte!“

Všichni seděli jak voskové figuríny a někteří svírali v rukou sklenice, které nezvedli k ústům. Někdo třikrát hlasitě zaklepal na dveře.“

„Pst!“

McMurdo zvedl varovně ruku. Muži na sebe triumfálně pohlédli a ruce spočinuly na ukrytých zbraních.

„Nikdo nesmí ani pípnout, to si pamatujte,“ zašeptal McMurdo, když vycházel z místnosti a opatrně za sebou zavíral dveře.

Vrazi čekali a napjatě naslouchali. Počítali kroky svého kumpána, ozývající se z chodby. Pak slyšeli, jak otvírá domovní dveře. Vzápětí zaslechli několik slov, snad pozdrav. Potom se v domě rozlehly cizí kroky a neznámý hlas. V příštím okamžiku bouchly dveře, zarachotil klíč, zaklapl zámek. Oběť je v pasti, z níž není úniku. Tygr Cormac se děsivě zasmál a šéf McGinty mu přitiskl svou velkou ruku na ústa.

„Ticho bud', ty blázne!“ zašeptal. „Pořád ještě nás můžeš přivést do maléru!“

Z vedlejší místnosti k nim doléhalo nejasné mumlání. Hovor se zdál nekonečný. Pak se otevřely dveře a objevil se v nich McMurdo s prstem na rtech.

Přistoupil ke konci stolu a přejel po nich očima. Jakoby se celý maličko změnil. Připomínal teď člověka, před nímž bezprostředně stojí velký úkol. Tvář měl jako vytesanou ze žuly. Pod brýlemi mu planuly oči prudkým vzrušením. Na první pohled bylo jasné, že se

stal vůdcem všech. Zírali na něho s dychtivým očekáváním, ale on neříkal nic, mlčel a stále ještě si měřil jednoho po druhém tím zvláštním pohledem.

„Tak co?“ zašeptal konečně šéf McGinty. „Je tady? Je tady Birdy Edwards?“

„Ano,“ odpověděl McMurdo pomalu. „Birdy Edwards je tady. Birdy Edwards jsem já!“

Po těch několika slovech následovalo deset vteřin tak hlubokého ticha, jako by v místnosti nebylo živé duše. Na kamnech syčela čajová konvice a pískot unikající páry přímo řezal do uší. Sedm zbledlých tváří, všechny obrácené k člověku, který se stal pánem jejich života a smrti, strnulo v nevýslovné hrůze. A pak se pojednou z oken vysypalo sklo, zaježily se v nich lesklé hlavně pušek a zároveň kdosi strhl záclony. Když to šéf McGinty spatřil, zařval jako raněný medvěd a vrhl se k pootevřeným dveřím. Tam však byl zastaven namířeným revolverem, za jehož muškou se zatřpytily přísné modré oči kapitána Marvina z báňské policie. Šéf ucouvl a klesl na židli.

„Tam budete víc v bezpečí, pane radní,“ řekl muž, kterého všichni znali jako McMurda. „A vy, Baldwine, jestli nedáte z ruky ten revolver, připravíte kata o potěšení se s vámi seznámit. Hod'te ho na zem, nebo přísahám, jak je bůh nade mnou - Tak, teď je to v pořádku. Dům je obklíčen čtyřiceti ozbrojenými muži, takže si můžete sami spočítat, jaké máte šance. Vezměte jim ty revolvéry, Marvine!“

Hrozbě tolika namířených pušek nebylo možné klást odpor. Muži byli jeden po druhém odzbrojeni. Zamračení, skleslí a užaslí seděli pořád ještě kolem stolu.

„Rád bych vám pověděl pár slov, než se spolu rozloučíme,“ řekl muž, který je vlákal do pasti. „Doufám, že mě příště uvidíte až na lavici svědků u soudu. Chci, abyste do té doby měli o čem přemýšlet. Teď víte, kdo jsem. Konečně mohu vyložit karty na stůl. Jsem Birdy Edwards z Pinkertonovy kanceláře. Dostal jsem za úkol zničit váš gang. Musel jsem hrát obtížnou a nebezpečnou hru.“

Kromě kapitána Marvina, který zde stojí, a mých zaměstnavatelů, nikdo na světě nevěděl, že jsem se rozhodl tuto hru sehrát. Dnes večer je chválabohu po všem a já jsem svou hru vyhrál!“

Hledělo na něho sedm bledých a strnulých tváří. Z očí jim sálala nesmiřitelná nenávist. Četl v nich nezlomnou, nemilosrdnou hrozbu.

„Myslíte si možná, že hra není ještě skončena. To riziko přijímám. Vím však zcela jistě, že někteří z vás si v ní už nikdy nezhrají. Kromě vás bude dnes v noci zatčeno šedesát dalších lidí. Přiznám se, že když jsem se tohoto úkolu ujímal, nevěřil jsem, že něco takového jako váš spolek může vůbec existovat. Myslel jsem, že jsou to pouhé novinářské kachny a že to všem dokážu. Řekli mi, že budu mít co činit se svobodnými zednáři, a proto jsem šel do Chicaga a stal jsem se členem lóže. Jen ještě víc mě to utvrdilo v přesvědčení, že jde o zveličený a nafouknutý novinářský žvást, poněvadž v Řádu jsem se s žádnými nepravostmi nesetkal, naopak - kdekomu prokazovali jen dobro. Musel jsem však splnit svůj úkol, a proto jsem přišel sem, do údolí uhelných dolů. Teprve tady na místě jsem poznal, že jsem se mýlil a že vůbec nejde o nadsázku jako z nějaké šestákové detektivky. Zůstal jsem tady, abych tomu všemu přišel na kloub. Nikdy jsem v Chicagu nikoho nezabil a v životě jsem nevyrobil jediný falešný dolar. Peníze, které jsem vám dával, byly pravé, ale věřte, že se mi tyhle výdaje bohatě vyplatily. Věděl jsem, jak se spolehlivě vetřít do vaší přízně, a proto jsem předstíral, že prchám před zákonem. Mělo to přesně ten efekt, jaký jsem očekával.

Potom jsem se stal členem vaší pekelné lóže a účastnil jsem se vašich porad. Někdo možná řekne, že jsem byl stejný darebák jako vy. Ať si ale říká kdo chce co chce, hlavní je, že jsem vás dostal. A jaká je vlastně pravda? Tu noc, kdy jsem se stal vaším členem, ztloukli jste starého Stangera. Nemohl jsem ho varovat, poněvadž jsem k tomu neměl čas, ale zadržel jsem vaši ruku, když jste ho chtěl zabít, Baldwine. Kdykoli jsem sám něco navrhl, abych si mezi vámi udržel získanou pozici, vždycky šlo o něco, čemu jsem mohl zabránit. Nemohl jsem zachránit Dunna a Menziese, poněvadž jsem

toho nevěděl dost, ale postarám se, aby jejich vrazi neunikli oprátce. Chestera Wilcoxe jsem předem varoval, takže když jsem vyhodil jeho dům do povětří, byl už s celou rodinou dávno v bezpečném úkrytu. Mnoho zločinů jsem odvrátit nemohl, to je pravda, ale stačí, když si vzpomenete, jak často se vaše oběť vracela domů nějakou jinou cestou, nebo byla právě ve městě, když jste si pro ni přišli, nebo naopak zůstala doma, když jste čekali, že půjde ven - to všechno byla moje práce.“

„Prokletý zrádče!“ zasyčel McGinty přes zaťaté zuby.

„Jistě, McGinty, můžete mě tak nazvat - když nic jiného, aspoň si trochu ulevíte. Vy a vám podobní jste v tomhle kraji byli nepřáteli boha i člověka. Bylo k tomu třeba chlapa, aby se postavil mezi vás a ty ubožáky a ubožáčky, které jste drželi v hrsti. Existovala jen jedna možnost, jak to dokázat, a já jsem jí využil. Nazýváte mě ‚zrádce‘, ale já si myslím, že tisíce lidí mě nazvou ‚osvoboditelem‘, který sestoupil do pekel, aby je spasil. Potřeboval jsem na to tři měsíce. Nechtěl bych ty tři měsíce prožít znova, ani kdyby mi za to dávali celý státní poklad ve Washingtonu. Musel jsem tu zůstat tak dlouho, dokud jsem do všech podrobností neznal každého člověka a každé zdejší tajemství. Byl bych s tím ještě chvíli vyčkal, kdybych se byl nedověděl, že se mé inkognito začíná rozplývat. Do města přišel dopis, který by vám byl všem otevřel oči dokořán. Pak už jsem musel jednat a jednat rychle. Nic víc vám povědět nechci, snad jen ještě to, že až přijde můj čas, bude se mi snáz umírat při vzpomínce na práci, kterou jsem v tomhle údolí vykonal. Ale teď už vás nebudu zdržovat, Marvine. Odved'te je a skončeme to.“

Zbývá už dopovědět jen málo. Scanlanovi byl svěřen zapečetěný dopis s prosbou, aby jej odevzdal na adresu slečny Ettie Shafterové - a toto poslání postilióna lásky přijal s mrknutím oka a světáckým úsměvem. V časných ranních hodinách nastoupila krásná žena a muž skrývající tvář za vyhrnutým límcem do zvláštního vlaku, který vypravila železniční společnost, a rychle, bez zastávek na trati odjeli pryč z nebezpečného kraje. Toho dne byla Ettie a její milý v

Údolí strachu naposled. Deset dní nato byli v Chicagu oddáni a starý Jacob Shafter jim byl na svatbě za svědka.

Soud nad Brakýři se nekonal ve Vermisském údolí, ale ve vzdáleném městě, kde jejich stoupenci nemohli strážce zákona žádným způsobem zastrašit. Marně se namáhali. Finanční prostředky lóže sice tekly plným proudem - peníze krvavě vyždímané z celého kraje vyděračskými hrozbami - ale všechny pokusy o záchranu obžalovaných vyzněly naprázdno. Jasně, nepředpojaté a střízlivé svědectví člověka, který znal jejich životy, organizaci a zločin do všech detailů, bylo neotřesitelné a selhaly proti němu všechny triky sebeprohnanějších obhájců. Po tolika letech byla konečně jejich moc zlomena a celá organizace rozprášena. Hrozivý mrak zmizel z vermisského nebe navždy. McGinty skončil na šibenici a svou poslední hodinku uvítal zbabělým nářkem a hořekováním. Osm jeho hlavních stoupenců stihl stejný osud. Padesát dalších bylo odsouzeno k různě dlouhým trestům na svobodě. Poslání Birdyho Edwardse bylo zdárně dovršeno.

Přesto však, jak sám předem uhodl, hra nebyla dosud u konce. Pořád se vynořovali další a další, kteří se nepoučili z porážky, a chtěli si zahrát ještě nějaké to kolo. Ted Baldwin například šibenici unikl a právě tak bratři Willabyové. Podobné štěstí potkalo i několik nejběsílejších členů gangu. Na deset let zmizeli ze světa, ale potom nastal den, kdy se znova octli na svobodě - a tím dnem Edwardsův klidný život skončil. Nepřekvapilo ho to, naopak s tím spíš počítal, neboť dobře znal svoje pappenheimské. Zavázali se mezi sebou tou nejslavnostnější přísahou, že své kumpány krvavě pomstí, a vynasnažili se ze všech sil, aby svému slibu dostáli. Z Chicaga musel uprchnout po dvou málem zdařilých pokusech připravit ho o život. Unikl tehdy jen o vlasek a dobře věděl, že vyčkávání na třetí pokus by zaplatil životem. Změnil si jméno a odešel z Chicaga do Kalifornie, kde ho stihla krutá rána osudu, neboť Ettie zemřela. Znova se jim ho málem podařilo zabít, ale později mu zas na oplátku přálo štěstí: pracoval - tentokrát pod jménem Douglas - v

odlehlém kaňonu s anglickým partnerem, jistým Barkerem, a získali celé jmění, doslova bohatství. Nakonec dostal výstrahu, že krvežízniví mstitelé jsou mu znova na stopě, a v posledním okamžiku jim dokázal uniknout do Anglie. Jako John Douglas se tam znova oženil s hodnou a věrnou ženou a společně žili pět let v Sussexu na zámku jako venkovští boháči. Jejich klidný a pohodou naplněný život ukončily až podivné události, o kterých už víme.

EPILOG

Skončilo projednávání u policejního soudu, který případ Johna Douglase postoupil vyšší instanci. A tam porota uznala, že jednal v sebeobraně, a propustila ho na svobodu. „Přimějte ho, ať rozhodně odjede z Anglie,“ napsal Holmes jeho ženě. „Jsou zde ve hře síly, které by ho mohly ohrozit víc než ty, jimž unikl. V Anglii váš manžel není v bezpečí.“

Uplynuly dva měsíce a celý případ jsme už skoro pustili z hlavy, když tu jednoho dne ráno jsme našli ve schránce na dopisy záhadný lístek.

„Ach je, pane Holmesi, ach je!“ stálo na té nevídané kartičce. Nebyla tam žádná douška ani podpis. Dal jsem se nad tou kuriózní zprávou do smíchu, ale Holmes se zatvářil nečekaně vážně.

„To je ďábelský kousek, Watson!“ poznamenal a dlouho pak seděl se zachmuřeným čelem.

Pozdě večer nám naše hospodyně paní Hudsonová přinesla vzkaz, že si pana Holmese přeje navštívit nějaký pán, prý ve velice naléhavé záležitosti. A hned po ni vešel do pokoje Cecil Barker, náš přítel ze zámku obehnaného vodním příkopem. Byl přepadlý a vypadal zdrceně.

„Nesu špatné zprávy, přímo strašné, pane Holmesi,“ pravil.

„Toho jsem se obával,“ řekl Holmes.

„Nedoslal jste náhodou kabelogram?“

„To ne, ale zato zprávu od někoho, kdo jej dostal.“

„Jde o chudáka Douglase. Víím dobře, že se jmenuje Edwards, ale pro mne to vždycky bude jen John Douglas z Benito Canyonu. Říkal už jsem vám, že před třemi týdny odjel s manželkou na lodi Palmyra do Jižní Afriky.“

„Ovšem.“

„Loď připlula do Kapského Města včera večer. Dnes ráno jsem od paní Douglasové dostal tenhle kabelogram:

Jack spadl za bouře přes palubu nedaleko ostrova Svaté Heleny. Nikdo neví, jak k neštěstí došlo.

Ivy Douglasová

„Ha! Tak takhle ho tedy dostali?“ řekl zamyšleně Holmes. „Nepochybují ani v nejmenším, že si to dobře narezírovali.“

„Chcete říct, že to nebyla nešťastná náhoda?“

„Kdepak náhoda!“

„Zavraždili ho?“

„Ovšem!“

„Taky si to myslím. Ti pekelní Brakýři, to prokleté hnízdo pomstychtivých vrahů - -“

„Ale kde, milý pane,“ řekl Holmes. „Tohle prozrazuje ruku mistra. Žádný případ, ve kterém hrají brokovnice s upilovanými hlavními nebo těžkopádné šestiranné revolvery. Starého mistra lze poznat podle tahu štětce. Věřte, že v tom na první pohled poznávám Moriartyho dílo. Tenhle zločin byl připraven v Londýně, nikoli v Americe.“

„Jaký je ale motiv?“

„Dal jej spáchat člověk, který si nemůže dovolit neúspěch - člověk, jehož výlučná pozice je vybudována právě na tom, že se mu podaří všechno, co podnikne. Velký mozek a obrovská organizace se spojily ke zničení jediného člověka. Je to totéž, jako kdybyste chtěl rozlousknout ořech bucharem - absurdní mrhání energií - nicméně ořech je rozdrcen na padrť.“

„A co vlastně má ten člověk s celou tou věcí společného?“

„Mohu vám říct jen tolik, že vůbec první zpráva, kterou jsme o tomhle případu dostali, přišla od jednoho jeho důvěrníka. Ti Američani na to šli náramně důvtipně. Čekala je práce v Anglii, a proto si vzali za partnera - jak by to udělal každý zkušený zločinec z cizí země - proslulého experta na zločiny. Od toho okamžiku byl osud jejich oběti zpečetěn. Zprvu se spokojil jen tím, že jim s nasazením té své mašinérie jejich oběť vypátral. Potom asi naznačil, jak by se celá věc měla realizovat. Když se nakonec v novinách dočetl o nezdaru vyslaného agenta, zakročil v té věci sám a udělal to

tak, že lze poznat ruku mistra. Slyšeli jste, jak jsem zámeckého pána z Birlstonu varoval, že nadcházející nebezpečí bude horší než to, které minulo? Měl jsem pravdu nebo ne?"

Barker se v bezmocném hněvu udeřil zaťatou pěstí do čela.

„A to mi říkáte, že za těchto okolností máme zůstat sedět se založenýma rukama? Říkáte mi, že na toho krále všech ďáblů je každý krátký, že se mu nikdy nikdo nedostane na kobytku?"

„Ne, to neříkám," prohlásil Holmes s očima jakoby upřenýma do daleké budoucnosti. „Neříkám, že se na něho nedá vyzrát. Musíte mi ale dát čas - musíte mi ale dát čas!"

Chvíli jsme všichni seděli mlčky, ale ty fatální oči dál upřeně zíraly před sebe, jako by chtěly proniknout závojem.

Arthur Conan Doyle
Údolí strachu

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.1 z 10. 1. 2012 (typografická úprava textu)